

బ్రహ్మవిద్యాసారము

యోగీ లెడ్ బీటరు గారి

“An Outline of Theosophy”

అనుగ్రంథము

అ. మహాదేవశాస్త్రి, బి. ఏ.

గారిచే ఆంధ్రీకరింపబడినది.

QM
33F3

PUBLISHED BY
THE VASANTA INSTITUTE, ADYAR, MADRAS
1923

QM

7128

33F3

A Mahadeva Sastri
An outlines of theo-
sophy.

33F3

7128

SHRI JAGADGURU VISHWARADHYA JNANAMANDIR
(LIBRARY)
JANGAMAWADIMATH, VARANASI

● ● ● ● ●

Please return this volume on or before the date last stamped
Overdue volume will be charged 1/- per day.

[illegible]

బ్రహ్మవిద్యాసారము

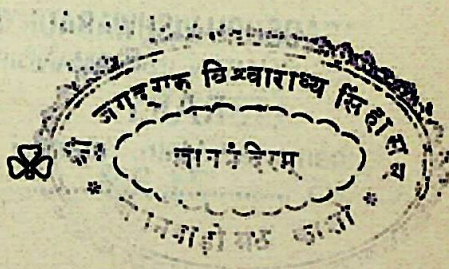
యోగి లెడ్ బీటరు గారి

"An Outline of Theosophy"

అనుగ్రంథము

అ. మహాదేవశాస్త్రి, B.A., F.T.S.

గారిచే ఆంధ్రీకరింపబడినది.

PUBLISHED BY
THE VASANTA INSTITUTE, ADYAR, MADRAS
1923

QM
33 F3

!AGADGURU VISHWARADHYA
.. NA SIMHASAN JNANAMANDIR
LIBRARY

Jangamawadi Math, Varanasi
Acc. No. ....7128.....

అవతరణిక

యోగి లెడ్ బీటరు గారు An Outline of Theosophy అను పేర వ్రాసియుండు చిన్న గ్రంథము బ్రహ్మ విద్యాసారము అను పేర ఆంధ్రీకరింపబడియున్నది. ఇందున Theosophy అను బ్రహ్మవిద్యాదర్శనమందలి మూలతత్వములు సరళముగను న్యాయయుక్తముగను ప్రతిపాదించబడియున్నవి. Theosophy అను దాని తత్వమును తెలిసికొన నిచ్చుచుండువారు మొదట చదువదగిన గ్రంథ మిది. ఈ గ్రంథకర్త స్వానుభవసిద్ధ విషయములనే యాధారముగ జేసికొని ప్రకృత ఆధికారులకు అనుష్ఠానపర్యవసాయి కాదగు అంశములను బహు హృద్యముగ వివరించియున్నారు. కావున చదువరులు ప్రతియొక అంశమును సావధానముగ చదివి మననచేసి అవగాహనము చేసికొనదగును. మూలగ్రంథమును పొచ్చు తక్కువలు లేక అనువదించుట అంత నులభము కాకపోయినను అట్లు చేయటయే అనువాద

కుని యుద్దేశము. ముఖ్యప్రమేయాంశములును వాని
 వరస్పర సంబంధములును సులభముగ తెలియవచ్చుటకై
 ప్రతిఖండమునకు (paragraph) మొదట అందలి ప్రమే
 యాంశము సంగ్రహముగ సూచితమైయున్నది. ఇట్టి
 ప్రమేయాంశ విభాగము మూలగ్రంథమున కానరాదు.
 గ్రంథసారము స్పష్టమగుటకై ఈ విభాగము విషయ
 సూచికలోకూడ జేర్చబడియున్నది. ఈ గ్రంథమును
 బాగుగ చదివి తెలిసికొనువారికి Theosophy దర్శన
 మును జోధించు గ్రంథములపైకి ఇది అత్యుపయుక్త
 మనునది స్పష్టమగును.

అ. మహాదేవశాస్త్రి

విషయసూచిక

పుటలు

ప్రథమాధ్యాయము—బ్రహ్మవిద్యా విచారపద్ధతి 1—16

I. బ్రహ్మవిద్యాస్వరూపము—1. అతీంద్రియ విషయముల యథార్థజ్ఞానము అసాధ్యమనికొండఱు, 2. అది సాధ్యమే యని సిద్ధాంతము, 3. నిర్ణయమయిన అంశములు, 4. ప్రపంచతత్త్వమును బోధించునది బ్రహ్మవిద్య.

II. బ్రహ్మవిద్యాసంప్రదాయము—5. బ్రహ్మవిద్య లోకమున నెల్లపుడు ప్రచారముననుండెను, 6. పాశ్చాత్యులందు దాని ప్రచారము అంతగా లేదు, 7. ఇప్పుడు దానిని ప్రచారము చేయుట యందలి యుద్దేశము, 8. పాశ్చాత్యులలో బ్రహ్మవిద్యా సాధనసంపత్తు రక్కవ.

III. బ్రహ్మవిద్యాప్రమాణపద్ధతి—9. ఇంద్రియ ప్రసాదమువల్ల జ్ఞానము హెచ్చును, 10. చిత్త శుద్ధిగలవానికి తత్త్వవిచారము సాధ్యము, 11. తత్త్వవిచారఫలము, 12. అనేక సంశయములు నివర్తించును.

ద్వితీయాధ్యాయము—బ్రహ్మవిద్యాసారాంశము 17-32

- I. బ్రహ్మవిద్య పరీక్షార్థము—1. సామాన్యత
త్వాంశములే యిక్కడ ప్రతిపాద్యములు, 2. పరీ
క్షించి నిర్ణయించిన అంశములు, 3. ఇతరులు
పరీక్షించకయే నమ్మవలసినది లేదు, 4. ఆ పరీక్ష
నల్ల నష్టమేమియు లేదు.
- II. ప్రమేయవిభాగము—5. మూలతత్వములు,
6. ఈ ప్రకరణమున చెప్పవలసిన అవాంతర
తత్వములు, 7. ప్రయోజనములు, 8. వాని వివ
రణ.
- III. మూలతత్వము—9. ఈశ్వర విషయము,
10. మనుష్యుని విషయము, 11. ప్రపంచ విష
యము.
- IV. అవాంతరతత్వములు—12. ఈశ్వరుని గు
ఠించినవి, 13. మనుష్యుని గుఠించినవి, 14. ప్ర
పంచమును గుఠించినవి.
- V. ప్రయోజనములు—15. ప్రయోజనము లనే
కములు, 16. దృఢమైన నమ్మికయే ప్రయోజన
కాఁగి, 17. ముఖ్య ప్రయోజనములు.

తృతీయాధ్యాయము—దేవుడు

33—44

I. దేవునిస్వరూపము—1. దేశభేదముయొక్క అర్థములు, 2. దేవుని ఆఖండరూపము, 3. దేవుని మహాపురుషరూపము, 4. దేవుడు అనుభవగోచరుడు, 5. దేవుడు త్రిమూర్త్యాత్మకుడు, 6. దేవాంశభూతుడు జీవుడు.

II. దేవుని ప్రపంచరచన—7. ప్రపంచగతి జీవునకు హితకరము, 8. ప్రపంచగతియందు అశుభము అల్పము, 9. సంసారకష్టము జీవునకెట్లు హితకరము, 10. ప్రపంచరచనను మనుజుడు అవశ్యముగ తెలియదగు, 11. మానవోత్తముడు ప్రపంచగతియందు సహాయుడు కాదగు.

చతుర్థాధ్యాయము—మనుష్యుడు,

అతని దేహములు

45—53

1. దేహమే మనుష్యుడను అజ్ఞానము, 2. దేహము మనుష్యున కొక సాధనము, 3. నూత్నభూతములు, 4. నూత్నభూతముల చెలియదగు విధము, 5. మనుష్యునకు అనేక శరీరములు గలవు, 6. శరీరములన్నియు క్రమేణ ఉపయోగమునకు

వచ్చును, 7. ఇదంతయు అనుభవసిద్ధము, 8. మూల
మాతృలోకములు, 9. మాతృలోకములును
మనచుట్టుననే యున్నవి, 10. ఒకేవస్తువు నా
నా భూతములుగనున్నది, 11. మనుష్యుడు
ఈశ్వరాంశభూతుడు, 12. మనుష్యుని శరీర
ములపెంపు, 13. అంతరాత్ముని పృథ్వి.

పంచమాధ్యాయము—పునర్జన్మము 59—72

1. జన్మమును దానిఫలమును, 2. మరణమును పునర్జన్మ
మును, 3. పునర్జన్మ ఉద్దేశము, 4. పునర్జన్మ
సిద్ధాంతము అదరణీయము, 5. ఈ సిద్ధాంతము
యొక్క అభాసరూపము, 6. ఈ సిద్ధాంతము
యొక్క అలితమగు నొకవర్ణన, 7. ఈ సిద్ధాంత
ము సంశయ నివర్తకము, 8. దీని విచారము అవ
శ్యకము, 9. మనపూర్వకర్మఫలములే ఇప్పటి
కష్టసుఖములు, 10. అందరును అభ్యుదయ మార్గ
ముననే యున్నారు, 11. పునర్జన్మ సిద్ధాంతము
మనస్సమాధానకరము, 12. జన్మాంతరజ్ఞానమేల
లేదు, ఎట్లు కలుగును? 13. ఈ సిద్ధాంతమును
సవిస్తరముగ వివరించు గ్రంథములు.

షష్ఠాధ్యాయము—విశాలదృష్టి 73—79

1. పాతము నేర్చుట యే ఇహజన్మ ప్రయోజనము,
2. జ్ఞాననిష్ఠుడు పైననే చూచును, 3. జ్ఞాననిష్ఠుని

అంతరస్పర్ధ, 4. ఈ స్పర్ధవిజయముగు దురభి
ప్రాయములు, 5. దుష్టసంకల్పముల మూలము
వికాశములూ కావు, అత్మయూ కాదు,
6. క్రింది జేహములే వాని మూలము, 7. క్రింది
శరీరములను వశపఱచుకొనవలయు.

నవ్తమాధ్యాయము—మరణము 80—97

I. మరణతత్వజ్ఞానమువలని ప్రయోజనము—

1. మరణతత్వజ్ఞానము ఎలని ప్రయోజనము, 2.
పూర్వజన్మకృత తత్వవిచారఫలము, 3. మృతుని
గుఱించి వ్యసనపడ దగదు, 4. మరణము సుఖ
ద్యారము, 5. మృతులు సదా సంనిహితులే, 6.
మరణానంతరస్థితిని గుఱించి జంకవలసినది లేదు.

II. కామవంతుల మరణానంతరస్థితిగతులు—

7. మరణానంతరమున బాధపడువారి సంఖ్య స్వ
ల్పమే, 8. మరణానంతరపు బాధ, 9. ఆ బాధ
స్వయంకృతమే, 10. అది అనుభవించియు తీర
వలెను, 11. భగవంతుని సంకల్పమే యది.

III. వివేకవంతుని మరణానంతర స్థితిగతులు—

12. వివేకవంతుని కామలోకపుస్థితి.

IV. స్వర్గలోకము, దాని ప్రయోజనము—

13. స్వర్గస్వరూపము, 14. స్వర్గానుభవ ప్రయోజనము, 15. స్వర్గసుఖానుభవవిధము, 16. స్వర్గసుఖము అందరకు లభ్యము.

అష్టమాధ్యాయము—మనుజుని

భూతభవిష్యత్తులు

98—107

1. భూతజ్ఞానసాధనము, 2. ప్రకృతిమండలమందలి జ్ఞప్తి, 3. భూతమెట్లు తెలిసికొనవచ్చును, 4. మానవ పరిణామ మార్గము, 5. లోకాంతరమందలి మానవపరిణామము, 6. మానవుని భవిష్యత్తు, 7. ఈశ్వరాంశుడగు మనుజునకు పరిణామ మొందుకు, 8. పరిణామ ప్రయోజనము సదృష్టాంతము, 9. మతియొక దృష్టాంతము, 10. భావి భవము సర్వప్రాప్యము.

నవమాధ్యాయము—కార్యకారణములు 108—118

1. కార్యకారణనియతి, 2. వేణుగ బహుమతిశిక్షల నొనర్చునతడు లేడు, 3. మనుజుడు స్థూలభలమును మార్చునేరడు, 4. కార్యకారణనియతి యొకవిధము, 5. ఉద్దేశ ప్రయోజనము, 6. మనుజుడు తానే తన ఉత్తరస్థితి నియామకుడు,

7. ఇట్టి నియతియే ఏతికాస్త్రమున కాధారము,
8. మనోభావమందలి జవాబ్దారి, 9. మన కర్త
వ్యాంశములు, 10. ఆత్మగుణక్షుల వికాసము.

దశమాధ్యాయము—బ్రహ్మవిద్య మనకు

బోధించునదేమి

119—128

1. బ్రహ్మవిద్యవల్ల గలుగు మాఱులు, 2. మన జీవిత
ము సప్రయోజనము, 3. ఇతరులకు సహాయపడు
ట, 4. స్వార్థపర్జనము, 5. ఒట్టున లోకగతియం
తయు డేమకరమే, 6. మనుజుని వ్యభుత కారణ
ము, 7. కష్టసుభవమునుండి ఎట్లు మేలుపొందు
ట, 8. ఇతరుల మరణము గుఱించిన వ్యసనము
లేదు, 9. మృతులకెట్లు సహాయపడుట. 10 మ
నుజుని జీవితకాలమున స్వర్గనివాసకాల భాగమే
హెచ్చు, 11. అందరకును మోక్షము గలదను
నిశ్చయము, 12. ప్రపంచ పురోభివృద్ధికి సహాయ
పడుట, 13. సహాయపడుటకుదగిన సమయములు,
14. మనోవాక్కాయములద్వారా సహాయపడు
ట, 15. బ్రహ్మవిద్యాపరుడు శుభమునే నిరీక్షిం
చును, 16. ఈశ్వరునకు సహాయభూతుడగుట.

బ్రహ్మవిద్యాసారము

ప్రథమాధ్యాయము

బ్రహ్మవిద్యావిచారపద్ధతి

I. బ్రహ్మవిద్యాస్వరూపము

1. అతీంద్రియవిషయముల యథాథక్కానము అసాధ్యమని కొందఱు. — ఈశ్వరుడనువా డొకడు గలడా? అతని స్వభావమేది? అతనికిని మానవులకును గల సంబంధమేమి? మానవకోటియొక్క పూర్వపు చరిత్ర మేమి? ముందు అది యేమగును? ఇట్టి మూలభూతములగు తత్త్వముల గుఱించి చిరకాలముగ అనేకులు చర్చించుచు వాదించుచు నున్నారు. ఈవిషయములపై జనులు అత్యంతముగ భిన్నాభిప్రాయపడి ఒకరిమతమును మఱియొకరు అతికటువుగ ఆక్షేపించి పరిహసించి యున్నారు. ఇందువలన సామాన్యముగ జనులకు ఒక దృఢాభిప్రాయము గలిగియున్నది. అట్టి విషయము

లండెల్ల తత్త్వమును యథార్థముగ తెలియుటకు మార్గము లేదనే వారు గ్రహించియున్నారు. అట్టి విషయములను యథార్థముగ నిశ్చయించుటకు దగిన జ్ఞానసామగ్రి నరియై నది మనకు లేదనియు, ఇపుడుండు సామగ్రిచే అట్టివిషయముల గుఱించి మనము నిణాకాయించు అంశములన్నియు నిరాధారములనియు, తన్మూలకమగు సిద్ధాంతములన్నియు కేవల ఊహాప్రోహ సిద్ధములనియు, ఇప్పటి విచారపరులు ప్రాయశముగ అభిప్రాయము గొనియున్నారు. ఈవిషయములందు నానామతములవారు నిర్ణయరూపముగ తమతమ సిద్ధాంతముల జెప్పవారున్నారని తెలిసియున్నను, విచారపరులగు ఇప్పటివారికి అట్టిసిద్ధాంతములు నమ్మదగనివిగ నుండుటవలన పై జెప్పినటుల వారు సంశయపడుచున్నారు.

2. అది సాధ్యమే యని సిద్ధాంతము.—విచారపరులగు లోకీకులకు గల యీయభిప్రాయము ఇప్పటి సందర్భమున సహజముగనే యున్నది. ఆయినను న్యాయముగ విచారించి చూచిన, అది సుతరాం తప్పు అభిప్రాయమని తోచును. పై చెప్పిన (ఈశ్వరసద్భావము

మొదలగు విషయములందు యథార్థజ్ఞానము గలుగ జేయదగిన ప్రమాణప్రమేయాంశములు లేవని చెప్ప దగదు. అట్టి అంశములు బ్రహ్మవిద్యా (Theosophy) సంప్రదాయమున గావలసినంత ఉన్నవి. అయినను ఈవిషయమున బ్రహ్మవిద్య (Theosophy) కును మత సంప్రదాయములకును భేదమొకటి గలదు. మతసంప్రదాయములవారు తాము చెప్పు అంశములకెల్ల ఆయా మతగ్రంథవచనములనే ప్రమాణముగ జెప్పుదురు. ఆప్రమాణముల యాధారముపైననే అట్టివిషయములను నమ్మవలె నందును. బ్రహ్మవిద్య (Theosophy) యందలి ప్రమేయాంశములను కేవల వచనములబట్టియే నమ్మవలె నని లేదు. మనమై పరీక్షించి ఆ అంశములను అనుభవమునకు తెచ్చుకొనుటయే బ్రహ్మవిద్యామార్గము. మత సంప్రదాయములవలె అదియు ఒక వేటుమతమని చెప్ప దగదు. పాశ్చాత్య దర్శనములవలె బ్రహ్మవిద్య (Theosophy) యు ఆయామతముల ప్రమేయాంశములను ఉపసాదించి చెప్పును. ఇప్పుడు ప్రచారములోనుండు మతములకు విరుద్ధమైన అంశములను చెప్పకుండుటయేకాక ఆమతముల సిద్ధాంతముల నన్నిటిని సమర్థనచేయును.

ఏమతముననైనను నుతరాం అయ్యుక్తమైన అంశము
గన్పడినయెడల సర్వనిరూపకుడగు భగవంతుడు
ఎప్పటికిని అట్లు చేసియుండడని భావించి దానిని వదలి
వేయును. సర్వమతములయందును ఒక్కొక్కటియందును
య్యుక్తమనితోచు అంశములనన్నిటిని పరిగ్రహించి నమ
ర్థించి వాని ఆవశ్యకతను చూపించుచు గ్రాహ్యంశముల
నన్నిటిని సమరసమగు ఒక సిద్ధాంతముగ చేర్చిపెట్టును.

శి. నిర్ణయమయిన అంశములు. — ఈశ్వరసద్భా
వము మొదలగు ముఖ్యప్రమేయభాగముల నన్నిటను
తత్వమును దెలియుట సాధ్యమనియే బ్రహ్మవిద్య
(Theosophy) చెప్పును. ఇంతవఱకే ఇట్టి విషయ
ములందు యథాథికముగ నిర్ణయింపబడిన అంశ
ములు ఎన్నియో యున్నవనియును చెప్పును. ఇట్టి
తత్వాంశములనే లోకముననుండు భిన్నభిన్నమతము
లన్నియును భిన్నభిన్నదృష్టిచే భిన్నభిన్నప్రకారముగ
నిరూపించుచున్నవి. కాబట్టియే తత్వములకు వారు
వారు ఇచ్చుపేళ్లలోను, ముఖ్యముగ నమ్మదగినవని
వారువారు నిశ్చయించియుండు అంశవిశేషములలోను,
మతములందు పరస్పర భేదము కనుపడినను వాస్తవ

ముగ ప్రయోజనకారియగు అంశములలో—అనగా నత్పరుషుడు ఎట్లు వర్తించదగినది, ఎట్టి గుణములను తనలో అభివృద్ధిచేసికొనదగినది, ఎట్టి దోషములను వదలదగినది, ఈ విషయములలో—అన్ని మతములు ఒకరీతిన చెప్పుచున్నవి. ఇట్టి అనుష్ఠేయాంశములలో హిందూ—బౌద్ధ—పార్శ్వ—మహమ్మదీయ—యూదియ—క్రైస్తవ మతముల బోధన ఏక విధముగ నున్నది.

4. ప్రపంచ తత్త్వమును బోధించునది బ్రహ్మవిద్య—ఇతరులకు చెప్పనపుడు బ్రహ్మవిద్య (Theosophy) అనగా ప్రపంచతత్త్వమును ఇప్పటి అనుభవమునకు తగునటుల న్యాయసిద్ధమగు విధమున ఊహించి నిరూపించు శాస్త్రమని మాత్రమే మనము చెప్పవచ్చును. అయినను బ్రహ్మవిద్యావిచారమును చక్కగ చేసినవారికి అది ఊహామాత్రమగు కేవల పరోక్షశాస్త్రము కాదు; మతేమనగా, అనుభవవిదితమగు వస్తుతత్త్వనిరూపణమే. అందు చెప్పబడియుండు ప్రతియొక విషయము పరీక్షించి ప్రత్యక్షానుభవమునకు తెచ్చుకొనరాదగినదే. దానికి కావలసిన యోగ్య

తను కష్టపడి సంపాదించికొనుటకు సిద్ధమగువారు ఆశాశ్రుముయొక్క ప్రమేయములను తామై వరీక్షించి అనుభవమునకు తెచ్చుకొనవచ్చును. ఈ రీతిన సాక్షాత్తుగ వరీక్షించి నిర్ణయించిన ప్రపంచస్థితిగతులను తెలియజేయు విద్యయే బ్రహ్మవిద్య (Theosophy) యనునది. ఇది మహాప్రపంచమున ఒక భాగమగు మనబ్రహ్మాండముయొక్క స్వరూపమును సంగ్రహముగ తెలుపును.

II. బ్రహ్మవిద్యా సంప్రదాయము

5. బ్రహ్మవిద్య లోకమున నెల్లప్పుడు ప్రచారమున నుండెను.—ఈబ్రహ్మాండముయొక్క స్వరూపము ఎట్లు తెలియవచ్చినది? దాని కనిపెట్టిన వారెవరు? అని ఎవరైన అడుగవచ్చును. దాని కనిపెట్టినవారు వీరు అని చెప్పనలవికాదు. అదేలయనగా—సర్వకాలమునను మానవకోటికి అది తెలిసియే యుండెను. కొద్ది కాలము మాత్రము లోకమున ఎవ్వయో కొన్ని భాగముల జనులు మఱచియుండినను ఉండవచ్చును. కాని ఒక అంశమేమో వాస్తవము. అదేమనగా—ఈవిద్యను సమగ్రముగ తెలిసిన సిద్ధపురుషుల సంఘ

మొకటి ఎప్పుడును ఉండినది. ఆసంఘమున జేరిన వారు ఒక జనపదమువారే కారు. ఉచ్చస్థితిబొందిన నానాజనపదములవారు అందు జేరియుండిరి. ఆసిద్ధ పురుషులవద్ద ఈవిద్యను మహాదరముతో నేర్చుకొను శిష్యులు ఎల్లపుడును ఉండిరి. ఆవిద్యయందలి సామాన్యాంశములు మాత్రము ఆసంఘమున జేరిని జనులకుగూడ తెలిసియే యుండెను. ఈ మహాసిద్ధ పురుషుల సంఘము పూర్వమువలె ఇపుడును ఉన్నది. వారిప్రేరణచేతనే వారిశిష్యులలో కొందఱములక ముగ్ ఈబ్రహ్మవిద్యోపదేశము పాశ్చాత్యజనులందు ఇపుడు నడచుచున్నది.

6. పాశ్చాత్యులందు దానిప్రచారము అంతగా లేదు.—అట్లయిన ఈతత్వార్థములను ఇంతకు పూర్వము ఎంతో కాలమునకు వెనుకనే ఆసిద్ధపురుషులు ప్రచారమునకు తెచ్చియుండవలెనని కొందరు అజ్ఞులు ఒక్కొక్కసారి గట్టిగకూసి ఆక్షేపింతురు. అట్టి తత్వార్థములను లోకమునకంత తెలుపక మానముగ నుండినది అట్టి విద్యగలిగిన సిద్ధపురుషులకు ఉచితముగాదని యును అన్యాయముగ వారిని నిందించుదురు. దీనికంత

అజ్ఞానమే కారణము. ఆవిద్యను తెలియుటకు శ్రద్ధతో ప్రయత్నపడువారికెల్ల అది ఎపుడును లభించుచుండినదను విషయము ఈ ఆక్షేపకులు మఱచియున్నారు. అట్టివిద్య వలయునను అపేక్ష పాశ్చాత్యజనులకు ఇపుడుకదా పుట్టియున్నది. వేలకొలది యేండ్లకాలముగ యూరోపుదేశమువారిలో ప్రాచీనముగ అందఱును అత్యంత మూఢభక్తి భరితమగు మతమును అనుసరించి వర్తించుచు తువ్వులైరి. కడపట ఆమతమందలి మూఢ్యమును ఆభాసమును చూచి అందువైరస్యము పుట్టగా నిరీశ్వరవాదమునే కొంతకాలము ఆశ్రయించిరి. ఈ నిరీశ్వరవాదమందునుకూడ అదే అహంభావమును అదేమూఢ్యమును ప్రబలించినవి. ఇదంతయు అయినపైన ఇపుడుకదా కొందరు అహంభావమును వదలి కొంచెము వివేకులయినవారు తమకు తత్వాంశము తెలియదనుదానిని ఒప్పుకొని ఎక్కడనైన ఒకచోట తత్వార్థజ్ఞానము దొరకునా యని విచారించువారుగ నున్నారు.

7. ఇపుడు దానిని ప్రచారము చేయుటయందలి యుద్దేశము.—ఇట్లు న్యాయ్యమైన రీతిన విచారించు

వారిసంఖ్య ఇపుడును అతిస్వల్పమైనను అట్టివారిన్లెల్ల ఒకచో చేర్చుటకే బ్రహ్మజ్ఞాన సమాజము (Theosophical Society) అనునది ఏర్పడియున్నది. ఈసమాజమువారు బ్రహ్మవిద్యవిషయమగు పుస్తకములను వ్రాసి ప్రకటించుచున్నారు. కావున ఇవ్వపడువారెల్లరు అందు చెప్పియుండు మహాతత్వములను సావధానముగ గమనించి చదివి తెలిసికొని మననముజేసి నిర్ణయించికొనవచ్చును. ఇవ్వములేనివారికి అట్టితత్వములను నిర్బంధపఱచియైనను ఉపదేశింపవలెనను ఉద్దేశము ఈసమాజమువారికి లేదు. కొందఱు మతబోధకులు ఏదోయొక మతమును తమకు అభిమతముగ జేసికొని దానిని అంగీకరించని వారినెల్ల నిత్యనరకమునకు బోదగినవారని నిందింతురు. ఈదురహంకారి మూఢులవలె ఈసమాజమువారు ఎపుడును అట్టి మోహంధకారమున పడరు. మాసిద్ధాంతమును చెప్పినతోడనే అంగీకరించువారెటుల మోక్షమును పొందుదురో అటులనే ప్రకృతమున మాసిద్ధాంతమును ఉచితమని అంగీకరించుటకు మనస్సులేనివారుకూడ కాలాంతరముననైనను తత్వజ్ఞానముచే ముక్తికి అవలంబులు

కాగలరని మేము బాగుగ తెలిసికొనియున్నాము. ఈ బ్రహ్మవిద్యాజ్ఞాన బలముచే మేమును మాబోటివా రితరులను వేలకొలది జనులు ఇహమున సంసారదుఃఖమును సులభముగ నహించికొనుచు మరణవిషయమున భయములేనివారై యున్నాము. ఇతరజనులుకూడ ఇట్టి ప్రయోజనమును పొందుదురుగాక యను ఉద్దేశము బట్టియే సామాజికులగు మేము ఇట్టి ప్రమేయముల గుఱించి వ్రాయుటయందును ఉపన్యాసము చేయుటయందును ప్రవర్తించి మాశక్తినితయు వినియోగించుచున్నాము.

8. పాశ్చాత్యులలో బ్రహ్మవిద్యాసాధన సంపత్తు తక్కువ.—ఈబ్రహ్మవిద్యయందలి ముఖ్యాంశములు లోకమున ప్రియకముగ అన్ని ప్రదేశములందును వేలకొలదియేండ్లుగ స్థూలముగ తెలిసియే యుండెను. ఇప్పుడునుకూడ అట్లు తెలిసియే యున్నది. పశ్చిమ భూఖండమునందలి మనముమాత్రము మనకుగల జ్ఞానమే చాలునని అసంభావితమగు అహంభావమొకటి నుంచి కొని అట్టిప్రమేయములను తెలిసికొనకయే యుండుట కాక వానిలోనేదైన ఒక అంశమును గుఱించి చెప్పి

నట్టెన దానిని పరిహసించి అలక్ష్యము చేయుచుంటిమి. ఇతరవిద్యలందువలెనే అధ్యాత్మవిద్యయందును యావ జ్ఞేవము విషయవిచారము చేయువారికే విశేషాంశ ములను స్పష్టముగ తెలియ శక్యమగును. అట్టి విశేషాంశ ములను ఇప్పుడు సమగ్రముగ తెలిసికొనియుండు సిద్ధ పురుషులు, వానిని సాక్షాత్తుగ పరీక్షించిచూచుటకు గావలసిన జ్ఞానసాధనములను బహుకాలముగ శ్రమపడి శ్రద్ధతో యత్నించి సాధించి, వానిమూలకముగ ఆ విశేషాంశములను తెలిసికొనిరి. ఈ అంశమున ఈ గుప్తవిద్యయొక్క సాధనమార్గమునకును ఇప్పటి విద్యల సాధనమార్గమునకును వ్యత్యాసమున్నది. ఇప్పటి విద్యాసంపాదకులు బాహ్యోపకరణములను సంస్కరించికొనుటయందే తమశక్తినంతను వినియోగించుదురు. అధ్యాత్మవిద్యాసంపాదకులు అట్లుచేయరు. వారు ఆంతరములగు జ్ఞానసాధనములను సంస్కరించుకొనుటయందే ప్రయత్నము చేయుదురు.

III. బ్రహ్మవిద్యా ప్రమాణపద్ధతి

9. ఇంద్రియప్రసాదమువల్ల జ్ఞానము హెచ్చును—
ప్రథమశిక్షాచూపమగు ఈ బ్రహ్మవిద్యాసారసంగ్రహ

మున సాధనసంపత్తిని ఒనగూర్చుకొనురీతిని విస్తారముగ చెప్ప నవకాశము లేదు. బ్రహ్మవిద్యా (Theosophy) విషయముగ వ్రాయబడియుండు ఇతర గ్రంథములందు సాధనమార్గము విస్తారముగ వివరింపబడియున్నది. ప్రకృతమున తెలిసికొనవలసినది ఏమనగా—సాధన సంపత్తి అంతయు స్వందాతిశయసంపత్తిన పర్యవసాన మగుచున్నది. అదెట్లన—మనుజునకు బాహ్యవిషయ జ్ఞానము చతురాది జ్ఞానేంద్రియములలో ఏ యింద్రియ ద్వారముగ వచ్చినను ఆవిషయము ఆజ్ఞానేంద్రియమున స్పంద (చలన) రూపముగ ప్రవేశించి అతనిని చేరు చున్నది. కాబట్టి మనుష్యుడు ఎంతెంత హెచ్చుగ బాహ్యస్పందములకు తనయందు అవకాశమిచ్చునో అంతంత బాహ్యవిషయజ్ఞానమును సంపాదించికొనును. ఇట్టి జ్ఞానశక్తిని హెచ్చించికొనినవాడు వ్రసన్నదృష్టి (Clairvoyant) అనువాడగును.

10. చిత్తశుద్ధిగలవానికే తత్త్వవిచారము సాధ్యము.—సామాన్య మనుష్యులకుండు దానికంటె హెచ్చుగ సూక్ష్మవిషయముల జూడు శక్తిగలవారి నందఱును వ్రసన్నదృష్టులు అని వ్యవహరించుట కలదు.

అయినను మఱియు సూక్ష్మతర సూక్ష్మతమములగు విషయముల గనదగు ఇంద్రియశక్తిని అభివృద్ధిచేయుచు వచ్చినయెడల, దానిచే నామనుష్యుని ఇంద్రియశక్తి హెచ్చి అతి ఉత్కృష్ట విషయములను గ్రహించుటకు శక్తి సిద్ధించును. అప్పుడు సూక్ష్మభూతమయములగు శ్రోత్రశ్రోత్ర లోకములే యతనికి గోచరమైనటుల నుండును. వస్తుస్థితియందు వానిని (ఆదియందు కనుపట్టు లోకములనెల్ల) నూతనలోకములని చెప్పదగదు. అట్లు గాక, ఇంతవఱకు తెలిసియుండు లోకముల నవీన భాగములే గోచరమగుచున్నవని చెప్పదగు. ఇట్టి అనుభవ బలముబట్టి అదృశ్యమగు ఒకగొప్ప వ్రవంచము యావజ్జీవము తనను చుట్టుకొనియున్నదనియును, దాని విషయమగు జ్ఞానము తనకు సుతరాం లేకపోయినను నానావిధములుగ అది తనయందు నెల్లప్పుడు వికారమును గలుగజేయుచున్నదనియును అతడు ఊహించును. క్రమముగ అట్టి లోకాంతరముల నెల్లను చూచి తెలిసికొనదగిన ఇంద్రియశక్తి లభించినపైన, వానిని యథావిధిగ పరీక్షించి చూచుటకును, ఒకేవిషయమును మరల మరల చూచుటకును, ఒకేవిషయమై తన

అనుభవమును ఇతరుల అనుభవముతో పోల్చిచూచుటకును, ఇట్టి అనుభవ విశేషములనెల్లను ఒకపదకముగ నుంచి చూచి విశేషాంశముల నూహించుటకును సాధ్యమగును.

11. తత్వవిచారఫలము.—ఇట్టి విచారము ఒక తూరికాదు. వేలకొలదిసార్లు నడిచియున్నది. ఇంతకు పూర్వము చెప్పిన సిద్ధపురుషులు ఇట్టివిచారము నెంత వఱకు చేయవచ్చునో అంత చేసియున్నారు. ఇది గాక ఈ మనబ్రహ్మజ్ఞానసమాజమువారిలోనుకూడ మేము కొందఱము అదేమార్గమున బహువిధమగు విచారము చేసియున్నాము. ఈవిచారముయొక్క ఫలితాంశమేమనగా—ఆసిద్ధపురుషులు మనకు మొదలు చెప్పిన విషయములందు బహుభాగము అనుభవమునకు వచ్చి యథార్థముగ పరిణమించినదేకాక అదేవిషయమును వారు చెప్పినదానికంటె ఇకను విస్తారముగను వివరముగను తెలుపుటకు కావలసిన ప్రమేయాంశ విశేషములు మాకు తెలియవచ్చినవి.

12. అనేకసంశయములు నివర్తించును.—సాధారణ స్థితియందు దృష్టికి గోచరముకాని ఇట్టి ప్రపంచ

భాగమును చూడ శక్తివచ్చినతోడనే మనకు అత్యంత ప్రయోజనకరములగు అనేకసంగతులు కొంతకొంతవి తెలియవచ్చుచున్నవి. అట్టి తెలివి క్రమముగ హెచ్చుచురాగ మనకు పూర్వము ఏమిచెప్పటకు తోచని అతిగహనముగ నుండిన లోకయాత్రావ్యవహారముల విషయమై నిస్సంశయముగ నిర్ణయింప గలిగియున్నాము. దానిబట్టి ఇప్పుడు అనేకగూఢాంశములు మనకు స్పష్టమగుచున్నవి. ఇంతకాలము ఆయంశములు మనకు గూఢముగ నుండినదానికి కారణమేమిగ నుండవచ్చునన—ఇంతవఱకు వస్తుస్థితియొక్క అత్యల్ప భాగమునే మనము సాక్షాత్తుగ కనగలిగితిమి. ఇంతవఱకు ఆయావస్తువులను కనునపుడు మనము క్రింద నిలిచి, అనగా ఆవస్తువులు ఒకటికొకటికి సంబంధము లేక విడివిడిగ కనుపట్టాస్థలమున నిలిచికొని, చూచినట్లయెను. దీనినిబడలుగ ఆవస్తువులకంటె ఉన్నతమగు ప్రదేశమునకెక్కి అక్కడనిలిచి అవన్నియు పరస్పర సంబంధబడి చేరి అఖండముగ కనబడు స్థలము నుండి చూచినట్లు చూచినయెడల వాని యథార్థ స్వరూపము గోచరమగును. ఇంతవఱకు విచార

గ్రస్తముగనుండిన అనేకసందిగ్ధాంశములను ఒక నిమిషమున ఇప్పుడు మనకుండు జ్ఞానబలముచే నిర్ణయింపగలము. దీనికొక ఉదాహరణము చెప్పెదను. అదే మన—మనుష్యుడు చనినపైన ఏమగునను విషయమందు వివాదము కలదు. ఆయామత విభాగములవారు నానావిధముగ చెప్పుదురు. అతడు స్వర్గమునకు పోవుననియు, నరకమున నుండుననియు, యాతసౌలోకమున నుండుననియు చెప్పుచు, ఈవిషయమున వారువారు పిచ్చిపిచ్చిగ నమ్మగూడని విషయములనెన్నిటిలో చెప్పుచున్నారు. కాని ఇప్పుడు మనకు గలిగియుండు జ్ఞానముబట్టి అందున వాస్తవాంశమింతయని చెప్పగలము. ఇట్టి జ్ఞానముచే మన అజ్ఞానమంతయు నాశమగుచున్నది. ప్రపంచగతియంత ఒకన్యాయ్యమగు వద్దతి ననుసరించి నడచుచున్నదని కనబడుచుండుటవలన అజ్ఞానజన్యమగు భీతియంతయు తొలగి పోవుచున్నది. న్యాయ్యమగు ఈప్రపంచరచన యిట్టిదని ముందు వివరించెదను.

౨వ అధ్యాయము

బ్రహ్మవిద్యాసారాంశము

I. బ్రహ్మవిద్య పరీక్షార్థము

1. సామాన్య తత్వాంశములే యిక్కడ ప్రతిపాద్యములు—ఇప్పుడు చెప్పప్రారంభించిన బ్రహ్మవిద్యను స్పష్టముగను సుగ్రహముగను చెప్పవలెననుట నా ఉద్దేశము. కాబట్టి ఇక్కడ ప్రసక్తమగు ప్రతివిషయమందును సామాన్యతత్వాంశముల మాత్రమే చెప్పెదను. విశేషాంశముల దెలియవలయువారు గొప్పగొప్ప గ్రంథములను, వేత్తేజులుగ ఒక్కొక్క విషయముగుఱించి వారువారు వ్రాసియుండు ఉపన్యాసములను, చదివితెలిసికొనదగును. కావుననే ఈ చిన్నప్రకరణగ్రంథముయొక్క ప్రతియొక్క అధ్యాయమునను కదాన, ఈ మనోజ్ఞమైన విద్యను ఇకను లోతుగ విచారింప నవేక్ష

గలవారు చూడదగిన గ్రంథముల పట్టియొకటిని చేర్చును ద్వేషించియున్నాను.

2. పరీక్షించి నిణాకాయించిన అంశములు:—ప్రకృతమున బ్రహ్మవిద్యావిచారముయొక్క ఫలితాంశరూపముగ కొన్ని సామాన్యతత్వాంశములు వెడలియున్నవి. వానిలో హెచ్చుగ మనస్సునకు తట్టియుండు అంశములను మొదట చెప్పెదను. వానియందు కొన్నివినమృదగనివని అభిప్రాయపడువారును కొందఱుండవచ్చును. మఱికొందఱకు తమ పూర్వాభిప్రాయములకు అతివిరుద్ధములగు అంశములుండునట్లు తోచవచ్చును. అట్టివారిని గుఱించి ఒకవిషయమును మాత్రము జ్ఞప్తియందుంచికొనవలెనని వేడెదను. అదేమన—నేనిపుడు చెప్పసిద్ధాంతము కేవల బుద్ధికల్పితము కాదు. అనగా అతీంద్రియవిషయమై కేవల అనుమానాది ప్రమాణములచే ఊహించిన అంశము కాదు. అథవా నేనొకడను మాత్రము కేవల శ్రద్ధాపురస్సరముగ నమ్మియుండు మతమును కాదు. ఇకేమనగా—నేను చెప్పనదంతయు అనుభవసిద్ధమగు వస్తుస్వరూపతత్వము. నేను మాత్రమేకాక ఇతరులు అనేకులుకూడ ప్రమాణ

పద్ధతి ననుసరించి మఱిమఱి పరీక్షించి నిశ్చయించిన సిద్ధాంతము.

శి. ఇతరులు పరీక్షించకయే నమ్మవలసినది లేదు—
 ఈ సిద్ధాంతవిషయమై చెప్పవలసిన మఱియొక అంశ మున్నది. అదేమనగా, కష్టపడి తగినంతకాలమును చెల్లించి ఇట్టి విషయములనుచూచి పరీక్షించుటకు కావలసిన యోగ్యతను సంపాదించికొన మనస్సుగల వాడు నేను చెప్పవ్రకారముగ వస్తుతత్వమును సాక్షాత్కరించి అనుభవమునకు తెచ్చుకొన గలుగును. నే నిప్పుడు వివరింప నుపక్రమించిన సిద్ధాంతమును ఒక ఔషధ మాత్రనువలె విచారింపక మింగవలసినది లేదు. అనగా అది కేవల శ్రద్ధవలననే నమ్మదగిన ఒకానొక మతవిశేషము కాదు. వారు వారు తామై పరీక్షించి చూడదగిన వస్తుతత్వమును, ముఖ్యముగ అందరు అవలంబించదగిన శ్రేయోమార్గమును, తెలుపుటయే నాయుద్దేశము. దీనిని చదువువారందఱు కంష్టమూసికొని విచారములేకయే నమ్మవలెనని నేను అడిగికొన లేదు. ఈ బ్రహ్మవిద్యాసిద్ధాంతము ఒక సంభావనీయమగు పక్షమని భావించి పరీక్షచేయదగినదని అడిగి

కొనడను. నా కేమో అది కేవల సంభావనీయమాత్రమే కాదు; మఱేమనగా, అనుభవసిద్ధమై కార్యకారి యైన వస్తుస్థితియే అది.

4. ఆ పరీక్షవల్ల నష్టమేమియు లేదు—ఇంత వఱకు పరీక్షించిన పక్షములకంటె ఈ బ్రహ్మవిద్యా సిద్ధాంతము తృప్తికరముగ కన్పడినపక్షమందు— అనగా, ఇతరపక్షములకంటె ఇది ప్రపంచ స్థితిగతులను, గుఱించిన సంశయములను బాగుగ నివృత్తిచేయునని తోచుపక్షమున—అనగా, విచారపరుని మనస్సున అంకురించు ప్రశ్నలలో హెచ్చుప్రోత్సలకు ఈ బ్రహ్మవిద్యాసిద్ధాంతము ఉత్తరములను తృప్తికరముగ నిచ్చునట్లుండు పక్షమున—అప్పుడు పరీక్షకుడు బ్రహ్మవిద్యా విచారమును ముందుసాగించగా నావలెనె దినదినము హెచ్చుచుండు తృప్తిని ఆనందమును పొందునని నేను దృఢముగ నమ్మియున్నాను. అట్లుగాక వేటొకమతము దీవికంటె శ్రేష్ఠమని తోచినపక్షమున ఈ బ్రహ్మవిద్యా విచారమువల్ల నష్టమేమియు గలుగనేరదు. ఈ విచారమువల్ల ఒక సంఘముజనులందరు నమ్మియుండు మత విషయముల గుఱించి అట్టివిచారకుడును కొంచెము

తెలిసికొనెను. కాని, ఆజనులు నమ్మియుండు అంశములు వాడు నమ్ముటకు గాలేదు. ఇందువలన అతనికి ఏమి నష్టము? అయినను, ఈ బ్రహ్మవిద్యాసిద్ధాంతము చెప్పనది సత్యమును నమ్మిక నాకు అతిదృఢముగ నుండుటవలన అతడును ఒకానొక కాలమందు—శీఘ్రముననో కాలాంతరముననో—ఈ బ్రహ్మవిద్యా సమాజమువారిలో ఏకీభవించి మేము తెలిసియుండులాగుననే అతడును తెలియగలడని నిశ్చయముగ చెప్పగలను.

II. ప్రమేయవిభాగము

5. మూలతత్వములు—మన సమాజమువారు ఆది యందు బ్రహ్మవిద్యను గుఱించి వ్రాసిన ఒకానొక గ్రంథమున “మూలతత్వాగ్రములు మూడుగలవు, అవి పరమార్థసత్యములు, ఎల్లపుడు అభాధ్యములు, ఎప్పటికి నష్టమగునవికావు. కాని చెప్పవారులేక ప్రకటముగాక యుండవచ్చును” అని చెప్పబడియున్నది. అవి ప్రాణమువలె ముఖ్యమహాతత్వములైనను మనుజుని యతినరళబుద్ధికి దగినటుల నరళముగ నున్నవి. వానిని ఇప్పటి సందర్భానుసారము చెప్పినట్టైన,

నేనుప్రకృతము చెప్పనుద్దేశించిన మహాతత్వములను చెప్పినట్లుగును.

6. ఈప్రకరణమున చెప్పవలసిన అవాంతర తత్వములు—తరువాత ఆమూడు తత్వాంశములనుండి సహజముగ సిద్ధించు కొన్ని అవాంతర తత్వములను చెప్పెదను. ఇది ఈ ప్రకరణమందలి రెండవ అంశము.

7. ప్రయోజనములు—మూడవ అంశమేమన, అ అంశములను నిష్కృష్టముగ తెలిసికొనుటచే అవశ్యముగ ఫలించు ప్రయోజనభాగములందలి ముఖ్యభాగముల కొన్నిటిని చెప్పెదను.

8. వాని వివరణ—ఇట్లు ప్రపంచ రచనవిధమును ఒకపదకముగ చూపినపైన అందలి ఒక్కొక్క అంశమును క్రమముగ, ఆయావిషయములందు ప్రవేశమాత్రము గలుగజేయు ఈ గ్రంథమునకు దగిన సరళరీతిని, వివరించెదను.

III. మూలతత్వము

9. ఈశ్వరవిషయము—ఈశ్వరుడున్నాడు. అతడు మంగళ స్వరూపుడు, అనగ, అతనివల్ల అందఱకు

మంచిదే కలుగును. మనలోపలను వెలుపలను ఉండు వాడై మనకు జీవశక్తిని గలుగజేయు మహాపురుషుడు. అతడు మృతిజెందువాడు కాదు. సర్వదా ఉపకారి. అతనిని వినుటకు చూచుటకు ముట్టుటకును సాధ్యముకాదు. అయినను తెలియవలయువారికి తెలియనగును.

10. మనుష్యవిషయము—మనుష్యునికి (స్వరూపతః) మరణములేదు. అతనికి ముందు లభించదగు భాగ్యమును మహిమను ఇంత అంత అని చెప్పనలవికాదు.

11. ప్రపంచవిషయము—ప్రపంచముయొక్క స్థితి గతులు నిరుపాధిక న్యాయరూపమగు ఈశ్వరాజ్ఞానియమమునకు లోబడియున్నవి. కాబట్టి ప్రతియొకమనుజుడును నిజముగ తనలోనుండు గుణదోషములను తానే నిశ్చయించికొనదగిన వాడు. తనకు భాగ్యమును దా రాభాగ్యమును తానే విధించికొనదగినవాడు. తాను జీవించు ప్రకారమును తానే నిర్ణయించికొనదగినవాడు. తనకు బహుమానమునుగాని దండననుగాని తానే తెచ్చుకొనును.

IV. అపాంతరతత్వములు

12. ఈశ్వరుని గుఱించినవి—ఈ మూలతత్వము లందు ఒక్కొక్కటికి సంబంధపడి వానినుండియే సిద్ధించి వానికి వివరణరూపముగ నుండు మఱియు నితర తత్వాంశములు గలవు. మొదటి మూలతత్వమునుండి సిద్ధించు అంశము లెవ్వియనగా—

(1) పైపై చూచుటకు వేఱువిధముగ నున్నను, విచారించి చూచినయెడల, పదార్థములన్నియు లోక హితముకొఱకే (భగవంతుడు) బుద్ధిపూర్వకముగ నిర్మించిన విధముగ నడుచుచున్నవి. అన్ని సందర్భములు ఎంతప్రతికూలముగ కనబడినను, వాస్తవముగ ముఖ్య కార్యసిద్ధికి గావలసినవిగ నున్నవియేకాని వేఱు విధముగ లేదు. మనచుట్టుబట్టుననుండు అన్నిసంనివేశములును, విచారించి తెలిసికొనినయెడల, మన పురోభివృద్ధికి అనుకూలములుగ నున్నవేకాని ప్రతికూలములు కావు.

(2) ఇట్లు (భగవంతుడు చేసిన) ప్రపంచరచన యంతయు మనుష్యుని అభివృద్ధికి అనుకూలముగనే యుండుటబట్టి, దానిని ప్రయత్నపడి అవగాహన చేసికొనుట అతని కర్తవ్యము అనునది స్పష్టము.

(3) ఇట్లు దానినిబాగుగ అవగాహన చేసికొనిన సైనే తనబుద్ధిసంతయును వినియోగించి అట్టి ప్రపంచ రచనయొక్క ఉద్దేశమును అనుసరించి అందున తాను నహాయపడుట మనుష్యుని కర్తవ్యము.

13. మనుష్యుని గుఱించినవి.—రెండవ మూలతత్వమునుండి సిద్ధించు అంశము లేవియన—

(1) వాస్తవముగ మనుష్యుడనగ జీవుడు. దేహమనునది అతనికి జేరిన సాత్తుకాని అతడేకాదు.

(2) కాబట్టి మనుష్యుడు ఏవస్తువును చూచినను తాను జీవుడను భావముతో చూడదగును. పరస్పర విరుద్ధమగు కార్యముల జేయునందర్భమున ఎట్లు నడవదగినదని సంశయము వచ్చినపుడు జీవుడే తానను ఉత్కృష్టభావము ననుసరించి నడవదగునే కాని దేహమే తానను నికృష్టభావముతో నడవగూడదు.

(3) మనము సామాన్యముగ మనుష్యుని జీవిత కాలమనునది అతని వాస్తవమగు మహాజీవితకాలమందు ఒక దినమువంటిది.

(4) జనులకు సామాన్యముగ చావు అనునది ఎంత గొప్పవిషయముగ కనబడునో అంతగొప్పది

కాదు. ఏలయనగా, చావు ఎన్నటికిని మనుష్యుని బ్రతుకుయొక్క చివరకాదు. మనుష్యుడు వాస్తవమేగుతన మహాజీవితయాత్రయందు ఒక అంచెనుండి మఱియొక అంచెకు పోవుటయే మరణమనునది.

(5) దీనికిఁబెనుక అపరిమిత కాలముగ మనుష్యుడు చైతన్యవికాస (Evolution) మును పొందుచు వచ్చియున్నాడు. దాని విచారము అతిమనోహరము, అతిరంజకము. అందువలన అనేకవిషయములు తెలియగలము.

(6) మనుష్యుని ముందటి అభివృద్ధియు అతిమహిమగలది. దాని విచారము ఇకను మనోహరియైనది. ఆ విచారమువల్ల మఱియు హెచ్చు విషయములు మనకు తెలియరాగలవు.

(7) మనుష్యుడుగనుండు ప్రతిజీవుడును ప్రకృతమున ధర్మమార్గమును వదిలి ఎంతదూరము పోయియుండునట్లు కనబడినను కాలక్రమమున ఆత్మంతిక జ్ఞేయమును పొందగలడనుట సత్యము. అందున నేమియు సంశయము లేదు.

14. ప్రపంచమును గుఱించినవి.—మూడవమూల తత్వమునుండి సిద్ధించు అంశములేవన—

(1) ప్రతియొక చిత్తవృత్తియు ప్రతియొక మాటయు ప్రతియొక శరీరచేష్టయు దానిదానికి దగిన ఫలము నిచ్చును. ఆ ఫలము బైటనుండువారెవరో చేయు బహుమానదండనలు కాదు. ఆ ఫలమునకును క్రియకును పరస్పరము కార్యకారణ సంబంధముండుట వలన క్రియయందే ఫలము అంతర్భూతముగ నున్నది. కార్యకారణము లనునవి ఒకేవస్తువుయొక్క రెండు అభేద్యాంశములు.

(2) భగవంతుని ఇట్టి దివ్యమైన ప్రపంచరచనను పూర్ణముగ విచారించి తెలిసికొనుట మనుష్యుని అవశ్యకర్తవ్యము. అందువలన అతనికి మహాప్రయోజనము గలదు. విచారబలముచే ఆరచనను అనుసరించి తన నడతను చక్కపెట్టుకొన వచ్చును. ఇతర విద్యులయందు పదార్థస్వభావజ్ఞానమును ప్రయోజనకారులగు క్రియలందు వినియోగించు లాగుననే ప్రపంచరచనా విషయమగు జ్ఞానమును ఫలకారిక్రియలందు వినియోగించ వచ్చును.

(3) మనుష్యుడు తన్ను తానే నియమించుకొనుట అత్యవశ్యకము. దానివలన ఈశ్వరరచనానుసారము

మనుష్యుడు వివేకపురస్కరముగ లోకమున నడుచుకొన వచ్చును.

V. ప్రయోజనములు

15. ప్రయోజనము లనేకములు.—ఈ తత్త్వాంశములన్నియు తెలిసికొని మననముచేసి అవగాహన చేసికొనినయెడల, మనము జీవించియుండుట యను విషయమున ఇప్పుడు మనకుండు అభిప్రాయము నిండుగ మాటి పోవును. అట్టిమాఱ్ఱువలన గలుగు ప్రయోజనముల నన్నిటిని ఇక్కడ కనపఱచుట నాకు అసాధ్యము. ఏ యంశములందు మాఱ్ఱుగునో దానిని మాత్రము చెప్పగలను. తక్కినవన్నిటిని, అనగ ఆమాఱ్ఱువలన శాఖోపశాఖలుగ సిద్ధించు ప్రయోజనముల నన్నిటిని వాచకుడే ఊహించగలడనుటలో నేమియు సంశయము లేదు.

16. దృఢమైన నమ్మికయే ప్రయోజనకారి.—అయినను ఒక విషయమును మనస్సున నుంచుకొనవలెను. అదేమనగా—కేవల అస్పష్టమైన జ్ఞానము కార్యకారి కానేరదు: ప్రాయోగముగ బహుమందికి తమతమ మత సంప్రదాయసిద్ధులుగ అంశములందుండు నమ్మిక ఏవిధ

మునను ప్రయోజనకారి కాదు. ఏలయనగా—అట్టి నమ్మికవలన వారి నడతలో కొంచెమైనను మంచిది కలుగకున్నది. మన అనుభవమందలి వస్తువుల స్వభావమునందు—అనగా, నిష్పాకాల్పును, నీరుముంచును, ఈ మొదలగు విషయములలో—మనకుండునట్టి నమ్మిక ఈ మతసిద్ధాంత విషయములందు మనకుండినయెడల, అందువలన మననడతలో అత్యధికమగు మాట్పు గలుగును. అనుభవసిద్ధమగు వస్తుస్వభావమందు వాస్తవముగ దృఢమైన నమ్మిక యుండుటవలన దాని ననుసరించియే మనము నడుచుచున్నాము. నిష్పాకాల్పునని మనము నమ్మియుండుటబట్టి నిష్పాకాల్పుచోటికి మనము పోకయున్నాము. నీరు ముంచునను నమ్మిక యుండుటచే ఈదరానియెడల లోతు నీళ్లలోకి పోక సాచ్చరికతో నుందుము. ఇట్టి విషయముల జనులకుండు నమ్మిక అంతవాస్తవముగను అంత దృఢముగ నుండుట యేలయనగా—ఆ నమ్మికకు ఆధారమగు వస్తుస్వభావజ్ఞానము దినదినమునకు అనుభవమువల్ల స్పష్టమగుచున్నది. అటులనే తత్వజ్ఞానము హెచ్చుచుండుటబట్టి బ్రహ్మవిద్యావిచారకునకుగూడ ఆవిద్య

యందలి తత్వాంశములందు వాస్తవముగ దృఢమైన సమ్మికయున్నది.

17. ముఖ్యప్రయోజనములు—కాబట్టియే బ్రహ్మవిద్యానిష్ఠులకు ఆసిద్ధాంతమందుండు సమ్మికవలన ఇప్పుడు వివరింపబోవు ప్రయోజనములు ఫలించుచున్నవి. అవి యేవనగా—

(1) ఈ సంసారవిషయమై యొక సమర్పకమైన జ్ఞానము కలుగుచున్నది. అనగా—మనమెట్లు ఇప్పుడు సంసారమున వర్తించదగినది, సంసారముయొక్క ప్రయోజనమేమి, అను సీయంశములు మనకు తెలియవచ్చుచున్నది. బాగుగ విచారించి తెలిసికొనినయెడల సంసారమున జీవించుటవల్ల ప్రయోజనము కద్దేకలదు అని నిర్ణయమగును.

(2) మనలను మనమే హద్దుననుంచికొని పురోభివృద్ధికి తెచ్చుకొనువిధమును మనము తెలిసికొందుము.

(3) మనప్రియులకు మనము చేయదగు ఉత్తమ సహాయ మెట్టిదనునదియు, ఇప్పుడు మనతో సంబంధపడువారికిని, కడపట మానవకోటికంతయు, మనమెట్లు సహాయపడదగుననుటయు తెలిసికొనుదము.

(4) ప్రతియొక విషయమును అత్యుదారదృష్టితో న్యాయబుద్ధిచే చూచుచు అత్యల్పమగు కేవల స్వప్రయోజనదృష్టిని వదలివేయుదుము.

కావుననే

(5) సంసారకష్టములు అంతగొప్పవిగ కనబడవు.

(6) మన ప్రకృతస్థితిని గుఱించికాని మన ఉత్తరోత్తరస్థితిని గుఱించికాని మనకు అన్యాయము నడుచునను అభిప్రాయము మనకు లేదు.

(7) మరణమును గుఱించిన భయము మనకు బొత్తిగ లేదు.

(8) మనప్రియుల మరణమును గుఱించిన వ్యసనము మెండుగ తగ్గును.

* (9) మరణము తరువాతిగతిని గుఱించిన మన అభిప్రాయ మంతయు మెండుగ మాటిపోయి ఆగతి మన పురోభివృద్ధికి ఏలాగున ఉపకారకమో యది మనకు తెలియవచ్చుచున్నది.

* (9), (10), (11)— ఈ మూడంశములు ఇప్పటి క్రీస్తుమతము వారికి అన్వయించునవి. కొంతమంది తీవులకు మోక్షము లభించినదియు కొందఱు నిత్యనరకమునకు పోవుదురనియు క్రీస్తుమతము వారును మఱికొందరును నాదించుట కలదు.—(ఆ. మ.)

(10) మతసిద్ధాంత ప్రకారముగ మనస్వలత విషయమునను మన మిత్రులవిషయమునను భయమును వ్యాకులతయును గలుగుచున్నవి. మనమును మన మిత్రులును సంసారదుఃఖమును తరించలేమోయను భయము గలుగుచున్నది. అట్టి భయమంతయు బ్రహ్మవిద్యా తత్వజ్ఞానముచే తొలగి పోవును.

(11) మన ఉత్తరోత్తరగతిని గుఱించిన సంశయమువల్ల గలుగు వ్యథయంతయు తొలగిపోయి పూర్ణమైన శాంతిని అభయమును పొందియుందుము.

పై చెప్పిన విషయములలో నొక్కొకదాని దీసికొని సంగ్రహముగ వివరించెదను.

మూడవ అధ్యాయము

దేవుడు

I. దేవుని స్వరూపము

1. దేవశబ్దముయొక్క అర్థములు—బ్రహ్మవిద్యా సారాంశములలోపల దేవుడొకడున్నాడనునది మొదటి ననియు మిక్కిలి గొప్పదనియు చెప్పియున్నాను కదా. దేవశబ్దమునకు అనేక అపార్థములు చేసియున్నారు. మహనీయమైన ఈశబ్దమును ఏ యర్థమున నేను ప్రయోగించెదనో దాని ఇప్పుడు అత్యవశ్యముగ వివరించవలెను. అనభిజ్ఞులు ఈశబ్దముయొక్క గంభీరమైన అర్థమును తెలియజాలక ఈశ్వర స్వరూపమును వేఱువిధముగ గ్రహించియున్నారు. అట్టి అర్థనంతోచమును విడిచి ధర్మస్థాపకులు ఈశబ్దమున కిచ్చియుండు గంభీరార్థము మరల రూఢికి వచ్చునట్లు నేను ప్రయత్నము చేసెదను. నేనిప్పుడు వర్ణించు గంభీరార్థము కూడ దేవుని వాస్తవ స్థితిని ఎప్పటికిని సూచింపజాలదని తెలిసికొనదగు.

2. దేవుని అఖండరూపము—దేవునకు రెండు రూపములు గలవు. వానిని మనము వివేచించి తెలియవలెను. వానిలో నొకటిది, అఖండ సత్తాస్వరూపము. అనగా, ఆదేవుని ఉనికియే ప్రపంచమందలి పదార్థముల ఉనికిగ నున్నది. ఈ పరమ సత్తాస్వరూపుడగు దేవుడే ప్రపంచమొకటిని సృజించి పాలించుచు ఇంద్రియ గోచరుడై కనబడుచున్నాడు. ఇది అతని రెండవ రూపము. ఇవిధముగ ఇంద్రియ గోచరుడై పరిచ్ఛిన్న రూపముతో నుండు దేవునే పురుషు (personal God) డని మనము చెప్పదగినది. వాస్తవముగ దేవుడు పురుషుడను సంకోచమునకు లోబడువాడు కాదు. అతడు అన్ని పదార్థములందును ఉన్నాడు. అన్నిచోట్ల వ్యాపించియున్నాడు. వస్తుస్థితిలో సర్వమును అతడే. అఖండాకారుడును ఉపాధిరహితుడును సర్వాత్మకుడు నగు దేవుని గుఱించి “అతడున్నాడు” అనిమాత్రము చెప్పగలము.

3. దేవుని మహాపురుష రూపము—మన ప్రకృత కార్య నిర్వాహమున కంతయు అత్యద్భుతమగు దేవుని దివ్యమూర్తిని తెలిసికొనిన జాలును. దానికంటె ఉత్కృష్టమగు రూపమును తెలిసికొనుట ఇప్పుడు ఆప

శృంగము కాదు. ఆ దివ్యమూర్తియగు దేవుని తెలిసి
కొనుట సుతరాం అశక్యము కాదు. అట్టి దేవుడే మన
ముందు బ్రహ్మాండమునకు నాయకుడు. అతనిని జ్ఞా
నులు నారాయణ (The Logos) డని చెప్పుదురు.
భగవంతునందు ఎట్టి కల్యాణగుణము లున్నవని చెప్పు
దురో అవి యన్నియు అతనికి చెల్లును. కొందరు
మనుజులం దుండదగు (కోపము మొదలగు) దుర్గుణ
ములను దేవునియం దారోపించి హేయమగు దోష
ములు కూడ అతనియం దుండునట్లు భావించుట కలదు.
అట్టి దోషములు అతనియం దెన్నడును సంభవించుట
యే లేదు. ప్రేమ, ధర్మసంపత్తు, వీర్యము, శ్రమ,
కరుణ, సర్వజ్ఞత్వము, సర్వశక్తిమత్త్వము—వీనిని
గుఱించి ఎవరెవరు ఎంతెంత చెప్పియున్నారో అదం
తయు, ఇకను హెచ్చుగ కూడ, ఈ మన బ్రహ్మాండ
పాలకుడగు నారాయణునకు చెల్లు చున్నవి. “అతని
యందే నాపు జీవించుటయు, చలించుటయు, వసించుట
యు” అను నదికేవల కవుల ఉత్ప్రేక్ష కాదు. పరంతు
సాక్షాత్తుగ అనుభవసిద్ధమగు వస్తుస్థితియే. ఇట్లు నేను
చెప్పుట కొందరికి ఆశ్చర్యముగ కనుపట్టును. కాని అది

యథార్థము. కాబట్టి నేను దేవుడనునపుడెల్ల నారాయణుడే నామనన్యున మొదట స్ఫురించును.

4. దేవుడు అనుభవ గోచరుడు—అనుభవ మేమియు లేక, అట్టి దేవుడొకడుండిన బాగు అని మాత్రము నేను చెప్పలేదు. కేవల శ్రద్ధామాత్రముచే గాని అతడున్నాడని నేను నమ్మియుండుటయు లేదు. పరంతు, సూర్యుడు ప్రకాశించుట మనకు ఎట్ల అనుభవసిద్ధమో అట్లే నారాయణుడున్నాడనునది సాక్షాత్తు అనుభవ సిద్ధమగు విషయము. యోగాభ్యాసముచే ఇంద్రియములను నిర్మలముచేసి ఇంద్రియముల సామర్థ్యముల హెచ్చించుకొని జ్ఞానశక్తి ప్రసారమును సాధించినవాడు విచారించినయెడల ఆ మహాపురుషుడగు శ్రీమన్నారాయణుడు అనుభవగోచరు డగును. ఇందువలన మనుష్య మాత్రుడు సంపాదించదగు యోగ సిద్ధిచేతనే నారాయణుని సాక్షాత్కరింపనగునని నా అభిప్రాయము గాదు. మఱియేమనగా—మన ఇంద్రియములకు ఇప్పుడు కనబడకయుండు ప్రాణుల స్థితిగతులను మనము విచారించుచున్నాము. అట్టి ప్రాణులు లోకాంతరమునకు చేరినవారు కారు. వారుండునది వేఱులోకము కాదు.

ఈదృశ్యమగు లోకముననే ఉత్కృష్టభాగములందు వసించువారని చెప్పవచ్చును. వీరి విచారము చేయు నపుడు శ్రీమన్నారాయణుని కృత్యములును ఉద్దేశములును నిస్సంశయముగ మనము తెలియగలందునకు నిదర్శనములు చుట్టప్రక్కల అన్నిచోట్లను ఎన్నియో యున్నవని నా అభిప్రాయము.

5. దేవుడు త్రిమూర్త్యాత్మకుడు — మతములన్నిటను ప్రసిద్ధమైన ఈశ్వరుడు త్రిమూర్త్యాత్మకుడను సిద్ధాంతము వెనుక చెప్పిన విషయములవలన యుక్తముగ కనబడును. ఈ విషయమున మనమతములు చెప్పు అంశములందు అనేకములు సామాన్య జనులకు సమర్పకము కాకపోయినను వాని తత్త్వాంశము తెలిసినపైన సమర్పకమై అపూర్వార్థములను గూడ జోధించును. ప్రపంచ సృష్టిస్థితిహాపమగు అతని కార్యములను చూచినచో శ్రీ సూర్యనారాయణుడు (Solar Logos) త్రిమూర్త్యాత్మకు డనునది నిస్సంశయమగును. త్రిమూర్త్యాత్మకు డైనను అతడు ఒకడే యనుదానిని శాస్త్రము ఎంతోకాలమునకు పూర్వమే తెలిపి యున్నది. ఇది అతిగహనాంశముగ తోచవచ్చును.

ఆ విషయమును గుఱించి ఇప్పటి జనుల బుద్ధి గ్రహించు నంత చెప్పు గ్రంథములను నేను ముందు ఉదాహరించెదను. వాని జూచి తెలిసికొన వచ్చును.

6. దేవాంశభూతుడు జీవుడు—ఇంకొక అవశ్యముగ తెలిసికొనదగు గొప్ప అంశము గలదు. అదే మన—శ్రీమన్నారాయణుడు మనకు బయట ఎటులనో అటులనే మనలోపలను ఉన్నాడనునది. మనుష్యుడనువాడు వాస్తవముగ దేవాంశ సంభూతుడని యర్థము. పైపైన కనబడు ప్రపంచ స్థూలాంశములందు దృష్టియించి సూక్ష్మాంశములను కానకుండు వారు ఈవిషయములందు సంశయపడి ఇకను వాదించుచునే యుండవచ్చును. ప్రపంచమందలి సూక్ష్మాంశములను విచారించు వానికేమో ఆ విషయమున సంశయము బొత్తిగ లేదు. దాని తత్వము అతనికి బాగుగ తెలిసియున్నది. మనుష్యుడుగ నుండు జీవుడును అతని దేహములును ఎట్టివనుదాని గుఱించి చెప్పవలసిన దంతయు మనుష్యుని విషయముగ చెప్పదగిన ప్రకరణమున చెప్పబడును. ప్రకృతమున ఆ విషయముగ మనము జ్ఞాపకమున నుంచుకొనదగిన దేమన

గా—వస్తుస్థితిని జేవుడు ఈశ్వరాంశసంభూతు డనునది యథార్థము, అనుభవ సిద్ధము. కావుననే ప్రతిమనుష్యుడును కడవట ఈశ్వరసామ్యమును పొందదగినవాడని దృఢమైన నమ్మక ముండవలెను.

II. దేవుని ప్రపంచరచన

7. ప్రపంచగతి జేవునకు హితకరము—ఈశ్వరుని గుఱించి మాట్లాడునపుడు అతని ప్రపంచరచన జనులకు హితకరముగనే యుండునని నూచించితిని. ఇది సామాన్యజనుల మనస్సునకు అంతసమర్పకముగ కనబడనేరదు. నేను బ్రహ్మవిద్యయందలి సారాంశములని చెప్పినవాని లోపల దీనికంటె తెలియుటకు కష్టసాధ్యమైనదేదియు నుండనేరదు. సంసారమున ప్రతిదినము ఎప్పుడును ఎక్కడెక్కడ చూచినను చుట్టువట్ల ఎంతోక్షోభను కష్టమును దుఃఖమును వ్యథను జనులు అనుభవించుట మనము చూచుచున్నాము. ఎన్నియో విషయములందు శుభముకంటె అశుభమే హెచ్చుగ నున్నటుల నున్నది. ఇట్లుండ ఇట్టి దుఃఖమయమగు సంసారమును జనుల హితమునకై దేవుడు కల్పించెననుటను

మనస్సు ఒప్పజాలదు. అయినను వాస్తవస్థితీయందేమో
అది హితకరమే. ఈ బాహ్యప్రపంచమున క్షోభచే
లేచియుండు ధూళిపటలమును తప్పించికొని పైన
బోయి శాంతిపదమును జ్ఞానస్థానమును చేరి అట్టి ఉన్నత
స్థానమునుండి బాహ్యప్రపంచమును చూచినయెడల
అప్పుడు అది వాస్తవమనునది మనకు స్పష్టమగును.

8. ప్రపంచగతియందు అశుభము అల్పము—అపు
డు అనేకాంశములుగల ఈ సంసారయంత్రముయొక్క
వాస్తవగతి తెలియవచ్చును. అప్పుడు శుభప్రవాహ
మునకు ఎదురుగ ప్రవహించి దాని నణగించునటుల కన
బడు అశుభప్రవాహములన్నియు అల్పస్వల్పములగునుడు
లవలె నుండుట తెలియరాగలదు. ప్రవాహమార్గమును
వదిలి ఒకక్షణకాలము పల్లములోకి కొంచెము నీరు ప్రవ
హించవచ్చును. అథవా ప్రవాహముపై నుడులయందు
స్వల్పకాలము నీరు వెనుదిరిగి పోవచ్చును. అయినను
ఎప్పుడును నదియొక్క మహాప్రవాహము తాను పోదగు
దారిననే పోవుచు పైపైపుట్టు నుడులనుకూడ ముందు
సాగించుకొని పోవును. నదివలెనే సంసార మహాప్రవా
హమును తనదారియందు నమముగ ముందు ప్రవహిం

చుచునే యుండును. ఎంతోభయంకరమగు తుపానుల వలె కనబడునవన్నియు దానిపై భాగమున గలుగు అల్లాటమే కాని వేఱుకాదు.

9. సంసారకష్టము జీవున కెట్లు హితకరము—నేను మూడవ మూలతత్వార్థముగ చెప్పినట్లు ఈ సంసారమున అండఱకు పరమార్థముగ న్యాయమే లభించును. అన్యాయము ఎన్నడును నడవదు. కావున ఎట్టిస్థితిగ తులు ఒక మనుష్యునకు సంభవించినను అవి తాను చేసికొనినవియే కాని వేఱే జనులు సంపాదించి పెట్టినవి కావని అతడు తెలిసికొనును. ఇంతేకాదు. ఇంకొక అంశమును కూడ తెలిసికొనవచ్చును. అదేమనగా—ప్రాణుల పురోభివృద్ధికొఱకే సంసారగతినడవదగునను దైవ విధానముబట్టి, మనుజునకు సంభవించు స్థితిగతులన్నియు, అతని పురోభివృద్ధికి అత్యవశ్యకములగు సుగుణములు అతనియందు ఆవిర్భవించుటకు ఉచితకారణ సామగ్రిగ నున్నవని దృఢముగ నమ్మియుండవచ్చును. అట్టి స్థితిగతులన్నియు మనుజుడు తానై యిష్టపడి కోరినట్టివియని చెప్పనలవికాదు, కాని అవన్నియు అతని కర్మానుసారముగ అతనికి రాదగినవేకాని వేఱుకాదు. ఇట్లు

పూర్వకర్మానుసారముగ మనుజునకు సంభవించు స్థితి గతులు అప్పుడప్పుడు అతని పురోభివృద్ధికి కుండకము చేయుచున్నవి, అను నీ అంశమును మాత్రము వదిలి మిగత అంశములను చూచినచో ప్రకృతస్థితిగతులే అతని అభివృద్ధికి సాధకములనికనబడు. పూర్వకర్మనుబట్టి అతనికి నానావిధ కష్టములు రావచ్చును. అయినను ఆ కష్టముల గలిగించుటలో నొక ఉద్దేశము గలదు. అదేమనగా—కష్టములు వచ్చినపుడు వానిని దాటు క్రమమును తెలిసికొనును. తత్కాలముగ ధైర్యము, శైర్యము, సహనము, పట్టుదల, ఇవే మొదలగు సుగుణములను సంపాదించికొనును. సాధారణముగ, సంసారగతియంతయు మనకు విరోధముచేయుటకే పుట్టినదని జనులు అభిప్రాయపడుదురు. అటుల గాదు. సావధానముగ జనులు చూచినయెడల వస్తుస్థితి గోచరమగును. ప్రతియొక సందర్భమును, శ్రేయోమార్గమున పైపైయెక్కుటకు సహాయమగునటుల, ఉద్దేశపూర్వకముగ ఏర్పఱచబడియున్నది.

10. ప్రపంచరచనను మనుజుడు అవశ్యముగ తెలియదగు—ప్రపంచము భగవంతుడు రచించినదిగాన

ఆ రచనను యత్నపడి తెలిసికొనుట మనుజునకు ఆవశ్యకము. దీనికి కారణముచెప్పట అనావశ్యకము. స్వార్థమే పురుషార్థమని భావించినను కూడ జనులు ఏవిధానములకు లోబడి తాము జీవించదగునో వానిని తెలిసికొనుట మంచిదిగదా. పరహితమునే ఉద్దేశించువారి కేమో అట్టి జ్ఞానము అత్యవశ్యకము. జ్ఞానపూర్వకముగ జేయు సహాయమువల్ల ఫలాతిశయము గలుగును.

11. మానవోత్తముడు ప్రపంచగతియందు సహాయుడు కాదగు—ప్రపంచము మనుజుని అభ్యుదయము కొఱకే రచితమను దానిని తెలియదగినంతట బుద్ధిశక్తిని, ఇతరులకు సహాయము చేయవలెనను నంతటి సౌశీల్యమును, సంపాదించిన తోడనే మనుజుడగువాడు అట్టి ప్రపంచగతియందు వివేకపూర్వకముగ సహాయము చేయవలెననునదికూడ భగవంతుని యుద్దేశమున నొక యంశమను విషయమున ఏమియు సంశయము లేదు. అది యిట్లుండనిమ్ము. భగవంతుడు రచించిన ప్రపంచము వాస్తవముగనే ఆశ్చర్యకరముగను రమణీయముగను ఉండుటబట్టి అట్టి రచనను తెలిసికొనిన వెంటనే మనుజుడు తన యావచ్ఛక్తిని వినియోగించి ఆ రచన

యందు తాను నహంభూతుడు కాదగు వ్రయత్నమును విడిచి వేటు ఉద్దేశమును ఎన్నటికి పెట్టుకొనజాలడు. ప్రపంచరచనలో తాను నిర్వహించదగిన అంశము ఎంత స్వల్పమైయుండినను ఆ కార్యముననే ఆనక్తుడుగ నుండును.

నాలుగవ అధ్యాయము

మనుష్యుడు, అతని దేహములు

1. దేహమే మనుష్యుడు అను అజ్ఞానము—ఈ దేశమున (ఇంగ్లండున) మన నడవడిక యంతయు ఎంత వఱకు దేహత్మజ్ఞానమును—‘దేహమే నేను’ అను భావమును—అనునరించి యుండుటను చూచినచో ఆశ్చర్యమగును. ఇందునకు ఉదాహరణము, మనము వ్రత్యహము వాడుకొను మాటలకన్న స్పష్టమైనది వే తొకటి యేదియు నుండనేరదు. “మనుష్యునందు జీవు డున్నాడు,” “మన జీవులను అధోగతికి పోకుండు నటుల మనము కాపాడవలెను,” అను నీ మాటలు మననోట్లనుండి ఎంతో ధారాశముగ వెడులుచున్నవి కదా. ఇట్టి మాటలు సూచించు అభిప్రాయ మేమనగా —ఈ స్థూలదేహమే వాస్తవ మనుష్యుడు, జీవము అట్టి మనుష్యునకు సంబంధించిన వేఱు పదార్థము, స్థూలదే హముయొక్క ధర్మము, ఇట్టిదని స్పష్టముగ చెప్పనలవికా

నిది. జీవునివిషయమైన మన వివేకజ్ఞానము ఇంత స్వల్పముగనుండగ, అనేకమంది ఇదేభావనతో మఱియు కొంతదూరము యోచించి, ఇట్టి అస్పష్టమగు జీవుడను పదార్థము వాస్తవముగ నున్నదా లేదా యని సంశయపడుట అంత ఆశ్చర్యముకాదు. ఇందువల్ల దోచు అంశమేమన—సామాన్య మనుష్యునకు తనయందు జీవుడనువాడు కలడా లేడా అనునది ప్రాయశః సంశయాస్పదమైన అంశమే. జీవుడు చావులేనివాడను జ్ఞానమై లేనో అతనికి మొదలే లేదు. అతడు ఇట్టి శోచ్యమగు అజ్ఞానావస్థలో నుండుట ఆశ్చర్యకరమే. ఏలయనగా జీవుని స్వరూపస్థితిని తెలుపు ప్రమాణము బయట మనము చూచులోకముననే ఎంతో చిక్కుచు. ఆ ప్రమాణమువల్ల దెలియవచ్చు అంశమేమనగా—ఈ దేహమును విడిచికూడ మనుష్యుడుండగలవాడే; ఈ దేహము జీవించియుండగనే దానికి దూరప్రదేశమునను, దేహము మృతమైన తరువాత ఈ దేహమే లేకయు, మనుష్యునకు స్థితిగతులు కలవు అనునది.

2. దేహము మనుష్యున కొక సాధనము—దేహమే మనుష్యుడను మహామోహమునుండి మనలను పూర్తిగ

విడిపించికొనుదాక, ఈ విషయమందలి తత్వాంశములు ఎంతమాత్రము మన బోధకు వచ్చుట నుతరాం అసాధ్యము. కొంచెము విచారించినచో దేహవిషయమైన తత్వము వెంబడ తెలియరాగలదు. అదేమనగా— మనము కను లోకమంతయు ఒకవిధమగు స్థూలభూతముచే నిర్మితముగనున్నది, ఈ స్థూలభూతద్వారముగ మనుష్యుడు తనస్వరూపమును వ్యక్తపరచుకొనుచున్నాడు, మనుష్యుని స్థూలదేహము దానికి దగిన సాధనము, అనునది.

కి. సూక్ష్మభూతములు—ఇంతే కాక ఆ విచారము వల్ల మఱియొక అంశము తెలియనగును. అదేమన— ఇప్పుడు మనకు గోచరమగు భూతములు గాక సూక్ష్మములగు ఇతర భూతములున్నవనియు తెలియవచ్చును. ఇప్పుడు మనకు తెలిసియుండు ద్రవ్యములన్నిటియందు లోపలను బైటను వ్యాపించియుండు అతివాయువు (Ether) అను ఒక పదార్థమున్నదని ఇప్పటి భౌతిక శాస్త్రము ఒప్పియున్నది కదా. ఈ అతివాయువు గాక దానిలోపలను వ్యాపించియుండు వేరువిధమగు భూత విశేషములున్నవి. అతివాయువు ఘనద్రవ్యముకంటె

ఎంత సూక్ష్మమో, ఆభూతవిశేషములు అతివాయువు కంటె అంత సూక్ష్మములు.

4. సూక్ష్మభూతముల దెలియదగు విధము—ఇప్పుడు వాచకుడు సహజముగ ఒక ప్రశ్న నడుగవచ్చును. ఏ మనగా—అంతసూక్ష్మములగు, అంత సూక్ష్మభాగముల గల, భూతవిశేషములున్నవనుటను తెలిసికొనుట మనుష్యునికి ఎట్లు సాధ్యము? ఇందునకు ఉత్తరమేమనగా—స్థూలభూతముల దెలియుటవలెనే సూక్ష్మభూతముల దెలియవచ్చును. భూతముల స్పందములను—చలనములను Vibrations—గ్రహించుటవల్ల గదా ఆభూతములను ఎవడుగాని తెలిసికొనుచున్నాడు. సూక్ష్మభూతముల స్పందనములను గ్రహించుటయు అతనికి సాధ్యమే. ఏలయనగా—ఆ సూక్ష్మభూతముల అంశములు ఇతని యందును ఒక అంశముగ చేరియున్నవి. స్థూలభూతమయమగు అతని దేహము స్థూలభూతమయమగు లోకమున విషయములను తెలిసికొనుటకును కార్యభాగములను నడపుటకును ఎట్లు సాధనముగ నున్నదో, అటులనే అతనియందు చేరుకొనియుండు సూక్ష్మభూతములు చేరి అతనికి ఒక సాధనముగ నున్నది. దాని

ద్వారా, స్థూలభూతమయములగు స్థూలేంద్రియములచే కనరాని సూక్ష్మభూతమయమగు లోకమున విషయముల తెలిసికొని కార్యభాగముల నడపుట అతనికి సాధ్యమే.

5. మనుష్యునకు అనేక శరీరములు గలవు—ఇది యొక కొత్తమతము ఎన్నటికి గాదు. పాలముని (St. Paul) చెప్పినది జ్ఞప్తికి రావచ్చును. అదేమనగా—ప్రాకృతశరీర మొకటియు చిన్మయశరీర మొకటియు రెండు శరీరములున్నవని వారు చెప్పియున్నారు కదా. మనుష్యునందు జీవుడు (Soul) అనియు చిత్తు (Spirit) అనియు రెండున్నవనియు చెప్పియున్నారు కదా. ఈ రెండును ఒక్కటే పదార్థము వేళ్లని వారు ఎక్కడను సూచింపలేదు. ఇప్పటివారేమో తెలియక ఈ రెండును ఒకటేపదార్థము వేళ్లుగ నున్నటుల ఆ రెండుశబ్దములను వ్రయోగించుచున్నారు. కొంచెము విచారించినయెడల మనము సాధారణముగ తెలిసికొనియుండునటుల గాక మనుష్యునందు భిన్నభిన్నభాగములన్నియో యున్నవని స్పష్టమగును. జీవుని లోపలనుండు చిదాత్మయే మనుష్యుడు అనునదిగాక, జీవునకే స్థూల-సూక్ష్మ-

సూక్ష్మతరములను తారతమ్యముగల అనేక దేహములు (Vehicles అధిష్ఠానములు) గలవు, ఆ దేహములలో ఈ స్థూలదేహమొకటిది, ఇది ఆ దేహములలోపలనెల్ల అతిక్రిందిది, అను నీ అంశములును స్పష్టమగును. ఈ దేహముల నన్నిటిని ప్రకృతిమండలమందలి లోకము లందు సంచరించుటకు తగిన శరీరములని చెప్పవచ్చును. అనగా—అనేకలోకములు వరుసగ ఒక్కదాని లోపల నొక్కటిది ప్రవేశించి మన చుట్టు నున్నవి, ఈ లోకములలో ప్రతియొక దానియందు నివసించుటకును అందలి పదార్థములను చూచి గ్రహించుటకును తగిన శరీరము ఒక్కొక్కటిది మనుష్యునకు ఉన్నది అని తాత్పర్యము.

6. శరీరములన్నియు క్రమేణ ఉపయోగమునకు వచ్చును—ఈ అనేక విధములగు శరీరములను ఉపయోగించుకొనడగు విధమును క్రమక్రమముగ మనుష్యుడు నేర్చుకొనును. అందువలన, తాను వసించి యుండు వివిధభాగములుగల ఈ లోకముయొక్క స్వరూపమును మఱియు లెస్సగ తెలిసికొనును. ఏలయనగా—ఈ లోకపు లోకాంతరములన్నియు వాస్తవముగ

ఆ లోకమునకు చేరినవియే. ఇద్విధముగ, పూర్వము అతిగహనముగ కనుపట్టిన అనేక విషయములు అతనికి అవగాహమగును. దేహములే తానను భావమును వదలి వేయును. దేహములు తనకు ఉడుపులువలె కనబడును. వానిని తీసిపెట్టి తిరిగి వేసికొనవచ్చును. వాని స్వరూపమును కూడ మార్చవచ్చును. ఇదంతను తాను ఎట్టి వికారమును చెందకయే నెరవేర్చవచ్చును. ఇదంతను అతడు తెలిసికొనును.

7. ఇదంతయు అనుభవసిద్ధము—ఇక్కడ పూర్వము చెప్పినదానిని మరల చెప్పెదను. ఏమనగా, ఇదంతయు వట్టియుక్తిచే నూహించి చెప్పునూట కాదు. కేవలభక్తిశ్రద్ధలవల్లను చెప్పుటకాదు. మఱియేమనగా విచారపురస్కరముగ నిర్ణయించిన వస్తుస్థితీయే; బ్రహ్మవిద్యా (Theosophy) విచారపరులు పరీక్షించి లెస్సగ తెలిసికొనినది. ఈ విషయములందు కేవల సంభావనామాత్రముగ ఆశుచుండిన వాదమునకు బదులుగ ఇప్పుడు మేము ఇంత నిర్ణయముగ చెప్పుట అనేకులకు ఆశ్చర్యకరముగ నుండవచ్చును. అయినను విచారకులు ముగిసి పుట్టి భవభూతాలను సమీక్షించి సాక్షా

SHRI JAGADGURU VISHWARADHYA
JNANVA SIMHASAN JNANAMANDIR

LIBRARY

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Jangamawadi Math, Varanasi

Acc. No. 7128

త్తుగ కననిదానినొకటిని ఇక్కడ నేను చెప్పుట లేదు. “మేము చెప్పునదంతయు మేము కనినదే” అను మాట ఇక్కడ వాస్తవముగనున్నది. కేవల శ్రద్ధచే గాదు; పరీక్షించి కనిపెట్టిన దానినే మేము చెప్పుట. కావున దృఢముగనే మేము చెప్పగలము.

8. స్థూల సూక్ష్మ లోకములు—ఈ లోపలి లోకములను, అనగా వివిధములగు ప్రకృతి మండలములను, స్థానములని (Planes) మనము రూఢిచే వాడుచున్నాము. మన యింద్రియములకు గోచరమగు ఈ లోకమును భౌద్ధానమని (Physical Plane) వాడుచున్నాము. అయితే వాయువులనూ (Gases) వివిధములగు అతివాయువులనూ (Ethers) ఈ స్థానముననే చేర్చియున్నాము. దీనికంటె సూక్ష్మమగు భౌతికమండలమునకు జ్యోతిఃస్థానము (Astral Plane) అను పేరును మధ్యకాలపు తాంత్రికులు (Mediaeval Alchemists) ఇడిరి. వారికి ఈ లోకము గుఱించి బాగుగ తెలిసియుండెను. మేమును ఆ పేరునే పెట్టుకొని యున్నాము. దీనికిలోపల మఱియొక లోకము గలదు. అది మఱి సూక్ష్మతరమగు ప్రకృతిమండలము. దానిని మానస

స్థాన (Mental Plane) మని వాడుచున్నాము. ఏల
యనగా మనుష్యునందు మనస్సును ఒక తత్వ మున్నది
కదా. తన్మయమగునది ఆలోకము. దీనికిని పైన
లోకాంతములు గలవు. కాని వానివేళ్లను చెప్పి
చదువురలకు విసువు పుట్టించుట ఇక్కడ అంత అవశ్య
కము కాదు. క్రింది లోకములందు మనుష్యుడు వ్రకటిం
చుకొను రీతి గుఱించి మాత్రమే వ్రకృతమున మనము
విచారము చేయుట.

9. సూక్ష్మలోకములును మనచుట్టుననే యున్న
వి—ఎప్పుడును మనము జ్ఞప్తి నుంచుకొనదగు నొక
అంశము గలదు. అదేమనగా ఈ లోకములన్నియు
మనకు ఏ విధమున గాని దేశతః దూరములు గావు.
వస్తుతః కూడ అవన్నియు ఒకే స్థలమును ఆక్రమించు
కొని యున్నవి. అన్నియు సమముగ ఎప్పుడును మన
లను చుట్టుకొని ఉన్నవి. వ్రకృతక్షణమందు మన
చైతన్యము స్థూలమగు మెదడున నిలుకడజెంది దాని
ముఖముగనే పనిచేయుచున్నది. కావున స్థూలవ్రపంచ
జ్ఞానము మాత్రమే మనకు లభించియున్నది. ఆ స్థూల
వ్రపంచము కూడ సమగ్రముగ మనకు తెలిసినది

కాదు. అయినను ఆ చైతన్యమును ఈ ఉత్కృష్టశరీరములలో నొకదానియందు ఏకాగ్రముగ నిలుపుటకు మాత్రము నేర్చుకొనినయెడల వెంటనే స్థూలప్రపంచము మనకు అదృశ్యమై దానికి బదులుగ మనము ఉపయోగించిన సూక్ష్మదేహమునకు సంబంధపడిన సూక్ష్మలోకమును మనము కనుదుము.

10. ఒకే వస్తువు నానాభూతములుగ నున్నది— ప్రకృతమండలమంతయు సారాంశమున ఒకేవస్తువు అనుదానిని జ్ఞప్తియం దుంచుకొనదగును. మంచుగడ్డయు అవిరియు స్వరూపమున ఒకేవస్తువు గదా. ఆలాగుననే స్థూలభూతమును సూక్ష్మభూతమును స్వరూపమున ఒకే వస్తువు. ఒకేవస్తువు ఒక అవస్థను వదలి మఱియొక అవస్థయందున్నది, అంతే కదా. స్థూలభూతము (Physical Matter) జ్యోతిర్మయభూతము (Astral Matter) కావచ్చును. ఆ జ్యోతిర్మయభూతము మానస తత్వము (Mental Matter) కావచ్చును. దీనికి గావలసిన దేమనగా—స్థూలభూతమును అతిసూక్ష్మముగ విభాగించి తగువేగముతో చలించునటుల చేయవలెను, అంతే.

మనుష్యుని నిజస్వరూపము

11. మనుష్యుడు ఈశ్వరాంశభూతుడు—అయితే మనుష్యుడు స్వతః ఎట్టివాడు? అనగా, ఈశ్వరునినుండి వెడలివచ్చిన ఈశ్వరుని అంశమే మనుష్యుడు. దేవుడను అగ్నియొక్క కణమగు, మనుష్యుడుగనుండు, ప్రత్యగాత్మ సాక్షాత్ దేవస్వరూపుడే. అతనిలోని జీవము ఆప్రత్యగాత్మకు ఒక కోశముగ నున్నది. జీవము ప్రత్యగాత్మను ఆవరించి “నేను” అను భావమును అతనికి పుట్టించి ఆ ప్రత్యగాత్మయు మిగత ఈశ్వరాంశములును పరస్పర భిన్నములని మన అల్పజ్ఞానమునకు కొంతకాలము తోపించును. మనుష్యునందలి జీవము ఆదియందు ఎటుల నేర్పడినదియును ప్రత్యగాత్మను తనలో నెటుల చేర్చుకొనినదియును, ఈ కథ అతి రమణీయమై మనోహరమై యుండును. కాని అది అతి విపులమైనది కావున చిన్నప్రకరణరూపముగ ఈ గ్రంథమున దానిని వివరింప సాధ్యము కాదు. ఈ సిద్ధాంతభాగమును గుఱించి నేను వ్రాసియుండు గ్రంథాంతరములను జూచి ఆ విషయమును సమగ్రముగ తెలిసికొనవచ్చును. అందున ఇక్కడ చెప్పవలసిన

అంశ మేమనగా—ఈశ్వరుని మూడు (బ్రహ్మ-విష్ణు-శివ-అను) అంశములు చేరుటవల్లనే జీవబీజము ఉత్పన్నమైనదనునది. జీవస్వరూపనిష్పత్తి యనునది ఈశ్వరకృత మహాయజ్ఞముయొక్క ఫలితాంశము. ఈశ్వరమహాయజ్ఞమనగా, అతడు ప్రకృతిమండలములోకి దిగివచ్చుటయే. ఇదే అవతారమనునది.

12. మనుష్యుని శరీరముల పెంపు—జీవశిశువుయొక్క ఉత్పత్తి యిట్టిది. జీవుడు ఈశ్వరుని ప్రతిబింబరూపముగనే సృజింపబడియున్నాడు. అనగా, ఈశ్వరునివలె అంశత్రయముగలవాడు, ఈశ్వరునివలెనే మూడువిధములుగ ప్రకాశముగొనును. జీవుని పెంపును కూడ ఈశ్వరుడు ప్రకృతిమండలములోకి దిగునటులనే యుండును. ప్రత్యగాత్మయను చిదగ్నికణమున నకలశక్తియుగలడు. కాని అనేక కల్పముల కాలము పెరిగిననే ఆ శక్తులన్నియు ఆవిర్భవించును. మనుష్యునందు బీజరూపముగనుండు గుణములు ఆవిర్భవించురీతి యెట్లనగా,—మొదలు బయట పదార్థములు చలించును. ఆ చలనములు మనుష్యునిపై ఏటులుగ పడును. అప్పుడు ఆ ఏటులకు దగురీతిన అతడును చలించుటకు క్రమేణ

నేర్చుకొనును. ఇప్పుడు మనుష్యుడు ఎక్కియుండు అంతస్తున, అనగా విజ్ఞానమయమగు మానసలోకమునందు, బయటనుండి వచ్చు స్పందములు అతినూత్నములు కావున ప్రకృతమున మనుష్యుని అల్లాడించి లేపజాలవు. కాబట్టి మొదలు మోటు బలవంతములైన స్పందములందు అతడు ప్రారంభించవలెను. వానిచే లీనముగ నుండు గ్రహణశక్తులను లేపిన తరువాత క్రమేణ అతని గ్రహణశక్తి పెచ్చి కడాన అన్నిలోకములందును ఎన్నెన్ని విధములగు స్పందములున్నవో వాటిన్నెల్లటిని పూర్తిగ గ్రహింప శక్తి లభించును.

18. అంతరాత్ముని వృద్ధి—భౌతికశరీరములందు కనుపట్టు మనుష్యుని పెంపు ఇట్టిది. ఇప్పుడు ప్రత్యగాత్మ తట్టు చూతము. ప్రత్యగాత్ముడు స్పందములన్నిటిని గ్రహించుటయనగా మైత్రి కరుణాదిభావములు పూర్తిగ నుండుట. ఇట్టి స్థితికి వచ్చినవాడే సిద్ధపురుషుడు, మహాయోగి, ఆత్మవిద్యాగురువు, పూర్ణాభిషిక్తుడు. సిద్ధపురుషుని లక్షణమగు గుణగణము మనుష్యునందు ప్రకాశము గొనిననే ఇట్టి స్థితి సిద్ధించుట. ఇదియే ప్రకృతిమండలమున దీఘకాలము వసించి సాధింపదగు కార్యము.

14. ఇది సంగ్రహము—ఈ అధ్యాయమున అతి ముఖ్యమగు అనేకవిషయములను పైపై న ముట్టి కను పఱచితిని. వాని గురించి ఇంకను హెచ్చుగ తెలిసి . కొననిచ్చగలవారి సహాయార్థమై వ్రాసిన పుస్తకము లనేకములు గలవు. వాని జదివి తెలిసికొనవచ్చును.

ఐదవ అధ్యాయము

పునర్జన్మము

1. జన్మమును దాని ఫలమును—అతిసూక్ష్మచలనములవల్ల జీవునందు ఎట్టి వికారము మొదట పుట్టనేరదు. కాబట్టి మందముగ చలించు స్థూలభూతమయదేహములచే జీవుడు తన్ను ఆవరించుకొనవలసియున్నది. ఇందువలన క్రమక్రమముగ మొదట మానసశరీరమునూ, అనంతరము జ్యోతిర్మయ (Astral) శరీరమునూ, అనంతరము స్థూలశరీరమునూ పరిగ్రహించును. ఇదే జన్మమనునది, దేహవంతుడగుట, స్థూలదేహమున జీవించుటకు ప్రారంభము. ఇట్టి జన్మమున జీవునకు స్థూలదేహమూలకముగ వివిధములగు అన్ని అనుభవములు కలుగును. వాని ద్వారముగ జీవుడు కొన్ని పాతముల నేర్చుకొని తనయందు కొన్ని గుణవిశేషములను సాధించుకొనడగును.

2. మరణమును పునర్జన్మమును—ఇట్లు కొంతకాలము వర్తించి తరువాత జీవుడు వెనుదిరిగి తనయందే

యుండుటకు యత్నించును. అప్పుడు తాను పరిగ్రహించిన దేహములను క్రమముగ ఒక్కొక్కటిగ తీసివేయును. వానిలో మొదట పడిపోవునది స్థూలదేహము. జీవుడు ఆ దేహమును విడిచిపోవుదానినే మనము మరణమనునది. అంతలో జీవుని చేష్టలన్నియు సమాప్తిచెందినవని అతి అజ్ఞానులగు కొందరు భావించుటకలదు. జీవునిచేష్ట అప్పటికి సమాప్తమగుట లేదు. అట్టి భావనకంటె అవాస్తవమైనదేదియు లేదు. జీవుడు ఈ యొకసారి ప్రయత్నము చేసి వెనుదిరుగును; అంతే. ఆప్రయత్నముచే సాధించిన ఫలితాంశమును తన వెంటపెట్టుకొనియే పోవును. తరువాత కొంతకాలము విశ్రమించినట్లుచేసి అదేవిధమగు మరియొక ప్రయత్నముచేయును.

శి. పునర్జన్మ ఉద్దేశము—ఇట్లు, మనము సాధారణముగ మనుష్యుని జీవితకాలమనునది అతని వాస్తవమగు అతిదీర్ఘకాలముగ జీవితకాలమున ఒకదినమాత్రమువలె నుండును. అటులని కొందరు చెప్పియే ఉన్నారు. అది కొన్ని పాఠముల నేర్చుకొనుటకై పాఠశాలకు ఒకదినము పోవునట్టిది. అయితే ఒక జన్మమున ౭౦ అథవా ౮౦ వర్షములకాలముకంటె హెచ్చుగ జీవించియుం

డుట లేదు. అట్టి స్వల్పకాలమున ఈ అద్భుతమగు సుందరమగు లోకమున నేర్చుకొనదగు పాఠములనన్నిటిని నేర్చుటకు అవకాశము అతనికి లభించనేరదు. ఇదిగాక దేవుడు జీవునకు కావలసినంతకాలము నిచ్చి సావకాశముగ పాఠముల నేర్చుకొనుగాక యనియే ఉద్దేశించియున్నాడు. కావున పాఠములనన్నిటిని నేర్చుకొనువరకు మరల మరల వెనుకకు పలుమార్లు వచ్చి అనేకజన్మములకాలము, అనగా అనేక పాఠదినములు, ఈ లోకమున పలుతెరంగులగు సందర్భములందును జీవించవలసియున్నది. అంత ఈక్రిందిపాఠశాలకార్యము ముగియగా, జీవుడు ఇంకను ఉత్కృష్టమగు అతివిభవయుక్తమగు కార్యము నలుపుటకై పైకిపోవును. ఇదే జీవుడు జీవించి చేయదగు సాక్షాత్ భగవంతుని కార్యము దీనిజేయను అర్హతను సంపాదించుటకే భూలోకమున జనించి పాఠముల నేర్చుట.

4. పునర్జన్మసిద్ధాంతము ఆదరణీయము—ఇదే పునర్జన్మసిద్ధాంత మనునది. ఈ సిద్ధాంతము విద్యాసంస్కారముగల ప్రాచీన జనపదములందంతట సుప్రసిద్ధమయినదే. ఇప్పుడును మానవకోటియందు ఈ సిద్ధాంతమున

నమ్మువారే హెచ్చుజనము. దీని గుఱించి హ్యూమ్ (Hume) అను వారు వ్రాసియుండునదేమనగా—

“ ఏది చెడదగునది కాదో అది పుట్టదగునదియు కానేరదు. కావున జీవుడు మరణరహితుడైనచో మన జన్మమునకు పూర్వము అతను ఉండియే యుండవలెను. . . . కావున ఇట్టి మతములపైకి పునర్జన్మపక్షమొకటే తత్వవిచారకుడు లాలించదగు మతము.”

ఇండియా - గ్రీసుదేశములలో ప్రచారమందుండిన పునర్జన్మమతములను గుఱించి వ్రాయునపుడు మోక్ష మూలార్థుడు (Max Muller) చెప్పునదేనునిగా—

“ అమతములకెల్ల ఆధారభూతమగునది ఒక అంశము కలదు. దానిని కల్పితాంశముల నన్నిటిని వదిలి చెప్పినచో, ఎంతో ఖచితముగ పరీక్షించిచూచినను అది నిలువదగు అంశమే ”.

ఈ ప్రాచ్యగ్రంథవిమర్శకుడే కడపట వ్రాసిపెట్టి, అతడు మృతినొందిన తరువాత ప్రచురింపబడిన ఒక గ్రంథమందును ఈ సిద్ధాంతమును ఉదాహరించి అందున తన స్వంత నమ్మకమును వ్యక్తపరిచి యున్నాడు.

హక్లీ (Huxley) యనువారు ఇట్లు వ్రాసియున్నారు
—“ పరిణామ (Evolution) సిద్ధాంతమెట్లో అట్లే పున
ర్జన్మసిద్ధాంతమును వస్తుత్వస్థితిని ఆధారము చేసికొని
యే నిలిచియున్నది. సాదృశ్య (ఉపమాన Analogy)
ప్రమాణబలమును ఆశ్రయించి దానిని సాధింపనగును.”

ఇట్లు ప్రాచీన నవీన గ్రంథకర్తలు ఉభయులును ఈ
పునర్జన్మపక్షమును అత్యాదరముతో విచారము చేయ
దగినదని పరిగ్రహించియున్నారు.

5. ఈ సిద్ధాంతముయొక్క ఆభాసహాపము—
అజ్ఞులు కొందరు ఈ పునర్జన్మవిషయమున పెట్టుకొని
యుండు మతముతో ఈ మతమును చేర్చదగదు. ఆ
అజ్ఞులు చెప్పునదేమనగా, జీవుడు పెరిగి క్రమేణ మను
ష్యత్వదశను పొందినపైనను తిరిగి వెనుదిరిగి తుద్ర
జంతువుగ పుట్టునంభవము కలదని. ఇట్లు వెనుదిరుగుట
ఎన్నటికి సంభవించనేరదు. ఒకసారి మనుష్యపదవికి
వచ్చిచేరినపైన—అనగా, మనగ్రంథములందు కారణ
శరీర (Causal body) మని మనమువాడు దేహమున
వసించు మనుష్యజీవుడైన పిదప—అతడు ఎట్టి తప్పులే
చేయని, అతనికి ఒదవియుండు సౌకర్యములను ఎంతో

ఉపేక్షించి పోగొట్టుకొనని, అతడు. వాస్తవముగ క్రింది
జంతువర్గమున పుట్టనేరడు. సంసారమును పాతశాలయం
దు అతడు ఒకవేళ సోమరిగనుండినచో లెస్సగ నేర్చు
వరకు ఒకేపాతమును మరి మరి అభ్యాసముచేయవలసిన
చ్చును. అంతేకాని ఒట్టున క్రమముగ ముందుకేపోవును.
అట్టివాడు ప్రాయశముగ మెల్లగ పోవచ్చును; అంతే.

6. ఈ సిద్ధాంతముయొక్క లలితమగు నొకవర్ణన—
కొన్నివర్షములక్రిందట ఒక పత్రికయందు ఈ సిద్ధాంతము
యొక్క సారాంశము లలితమైన రీతిన వర్ణింపబడె.
ఎట్లనగా—

“ఒక బాలుడు బడికి పోయెను. అతడు మిక్కిలి పిన్న
వాడుగనుండె. అతనికి తెలిసినదంతయు తల్లిపాలును
త్రాగునపుడంత తెలిసికొనెనో అంతే. అతని ఉపా
ధ్యాయు డెనడనగా, భగవంతుడే. ఆ ఉపాధ్యాయుడు
ఆపిల్లకాయను అతిక్రిందివర్గమున చేర్చి అచ్చట నేర్చు
టకై చెప్పియిచ్చిన పాతము లేవనగా—, ‘సీవు చంప
కూడదు, ఏప్రాణిని నొప్పింపకుము, దొంగిలించకుము,’
అని. అట్లే చంపుటను వదిలెనుకాని, హింసించుటను
దొంగిలించుటను వడలలేదు. పగలు తీరిపోయినది.

వానిగడ్డము తెల్లవడెను. రాత్రియు వచ్చెను. అంత
ఉపాధ్యాయుడగు భగవంతుడు అతని జూచి, 'చం
పుటను వదలుటకు నీవు నేర్చుకొనియైనది. కాని మిగత
పాఠములను నేర్చలేదు. రేపు తిరిగి రా' అని చెప్పెను.

“మరునాడును చిన్నపిల్లకాయగనే మరల వచ్చెను.
అప్పుడు ఉపాధ్యాయుడగు భగవంతుడు అతనిని కొంచె
ము పైనివర్గమునకు చేర్చి నేర్చదగు పాఠములను ఇట్లు
చెప్పెను—‘ఏ ప్రాణిని నొప్పించుము, దొంగిలించుకు
ము, మోసము చేయుకుము.’ అట్లే ప్రాణులను నొప్పించు
చుట వదిలెను. అయినను దొంగతనమును మోసమును
వదలడాయె. పగలు ముగిసె. అతనిగడ్డము తెల్లనాయె.
రాత్రి వచ్చె. ఉపాధ్యాయుడగు భగవంతుడు చెప్పె
గదా—‘నీవు కారుణ్యమును నేర్చితివి, కాని మిగత
పాఠములను నేర్చలేదే. రేపు రా,’ అని.

“మరల మూడవదినమున పిన్నపిల్లకాయగనే వచ్చె
ను. అంత ఉపాధ్యాయుడగు భగవంతుడు ఇకరవంత
పైవర్గమున చేర్చి అచ్చట నేర్చదగిన పాఠముల నిట్లు
చెప్పె—‘దొంగిలించ వలదు, మోసము చేయవలదు,
దురాశ పడవలదు,’ అని. అట్లే దొంగిలించుటను వది

లెను, కాని మోసము చేయుటను దురాశ పడుటను వదలలేదు. అదినమాయె. అతనిగడ్డము తెల్లవడె. రాత్రియు వచ్చె. ఉపాధ్యాయుడగు భగవంతుడు, 'నీవు దొంగిలించుటను వదలుటకు నేర్చుకొనినదాయె. అయినను మిగత పాతములను నేర్చలేదే. వత్సా! రేపు మరల 'రా,' అని చెప్పెను.

“దీనినే స్త్రీపురుషుల ముఖమునూ, ఈ ప్రపంచమును పుస్తకమునూ, నక్షత్రరూపముగ వ్రాసిపెట్టియుండు ఆకాశమును పత్రికనూ, చూచి చదివి తెలిసికొనినది.”

7. ఈసిద్ధాంతము సంశయనివర్తకము—ఈపునర్జన్మసిద్ధాంతమునకు సాధకమగు యుక్తులు అభేద్యములగునవి అనేకములు గలవు. వానినన్నిటిని చెప్పి ఈ పుస్తకమును నిండించుట సరికాదు. నాకంటె ఎంతో సమర్థులగు వారు ఆయుక్తులనన్నిటిని మాగ్రంథములందు అతి విస్తరముగ వివరించియున్నారు. ఇక్కడ నేను చెప్పునది ఇంతమాత్రమే. ఏమనగ—ఈసంసారస్థితియందు సంశయాస్పదమగు అనేక అంశములు మనకు కనుపట్టుచున్నవి. వాటిని ఈపునర్జన్మసిద్ధాంతము తప్ప వేరే

మార్గమున సమర్థించుట సుతరాం అసాధ్యముగనే కనబడును. ఈసిద్ధాంతము పెట్టుకొనినవారికి ఆ అంశములు ఉపపన్నముగ కనబడుట యేమో నిశ్చయము. కాబట్టి ఇకమఱియు తృప్తికరముగ ఆ సంశయముల నిర్ణయింపదగు వేటొకపక్షము దొరకువలకు ఈపక్షము నిలిచియుండదగినదే. ఈ శాస్త్రమందలి ఇతర సిద్ధాంతాంశములవలెనే ఈసిద్ధాంతాంశముకూడ కేవల యుక్తి సిద్ధమేకాదు ; పరంతు మాలో అనేకులకు సాక్షాత్తుగ ప్రత్యక్షానుభవసిద్ధమగు విషయము. కాని మా అనుభవము ఇతరులకు ఋజువుకానేరదనునది సహజమే.

8. దీనివిచారము ఆవశ్యకము—అయినను సత్పురుషులును సత్యసంధులునగు కొందరు—ప్రపంచమున మన చుట్టుముట్టునందలి స్థితిగతులకును, దేవుడు సర్వశక్తుడే కాక సర్వప్రియుడును కూడ అను సిద్ధాంతమునకును, పరస్పరానుగుణ్యము లేదని అంగీకరించవలసియుండుటకై—ఎంతో పశ్చాత్తాపపడువారై యున్నారు. హృదయమును ప్రక్కలించు దుఃఖసంతాపములజూచి వారు చెప్పునదేమనగా—దేవుడు సర్వశక్తుడుకాడు, కావుననే దుఃఖసంతాపములను నివారింపలేకయున్నాడు.

అథనా, సర్వశక్తుడే దేవుడు, కాని సర్వప్రియుడు కాడు, కావుననే ప్రాణులు దుఃఖపడుచున్నారను చింత అతనికి లేదు. బ్రహ్మజ్ఞాన (Theosophy) దృష్టితో జూచు మనకు, ఈశ్వరుడు సర్వశక్తుడును సర్వప్రియుడును అవును అను దృఢనిశ్చయము కలదు. ఇట్టి సిద్ధాంతమునకును సంసారమందలి ప్రకృతస్థితులకును వరస్పరానుగుణ్యమున్నదనుదానిని ఈపునర్జన్మసిద్ధాంతము బట్టియే చూపగలము. దేవునిశక్తియు ప్రీతియు పూర్ణమను దానిని యుక్తియుక్తముగ మనము తెలిసికొనునట్లు చూపునది ఈపునర్జన్మవక్ష మొకటే కావున దానిని మనము సావధానముగ పరీక్షింపదగినది నుమీ !

9. మన పూర్వకర్మఫలములే ఇప్పటి కష్టసుఖములు—ఇప్పటి మన జన్మము మొదటిదికాదనియు, మనలో ఒక్కొక్కరికిని వెనుక అనేక జన్మపరంపరయున్నదనియు ఈసిద్ధాంతము మనకు చెప్పుచున్నది. ఈ వెనుకటి జన్మములందలి అనుభవమూలకముగనే మనము అదియందలి మూఢత్వదశనుండి క్రమముగ చైతన్యవికాసముబొంది ఇప్పటి ఉచ్చస్థితికి వచ్చియుండుట. ఈ వెనుకటి జన్మములందు సుకృతదుష్కృతముల రెంటిని

చేసియున్నామనునదేమో నిశ్చయము. కార్యకారణ నియమము అప్రతిహతము కావున మనము చేసిన ప్రతి యొక కార్యమునుండి తగినంత ఫలము సంభవించియే తీరును. సుకృతమువల్ల సుఖమును, ముందు సుకృతము చేయ హెచ్చు సందర్భసౌకర్యములును, నియతముగ లభించును. దుష్కృతము వల్ల దుఃఖమును ముందు ప్రతిబంధమును నియతముగ కలుగును.

10. అందరును అభ్యుదయమార్గముననే యున్నా రు—ఆ కారణముచే ఎవ్విధముగ ప్రతిబంధము సంభ వించినను అది మనము చేసికొనినదే. అథవా జీవ వైతన్యవికాసము ఇకను ఆరంభదశయందే యున్నందున అట్లుండవచ్చును. మనము దుఃఖతాపముల ననుభవించ వలయునేని దానికి మనమే కారణభూతులము. మనుష్యు లందు నానాచాపముగు చిత్రవిచిత్రమగు స్థితిగతులు అగపడుచున్నవికదా. అవి వారువారు పూర్వముచేసిన సుకృతదుష్కృతముల తారతమ్యానుసారముగ వారి వారికి తగినట్లు అతిఖచితముగ ఏర్పడియున్నవి. సర్వము దేవుని నియమానుసారముగ కడాన పరిపూర్ణవిభవము ననే పరిణామమగుటకు ముందుతట్టే నడచుచున్నది.

11. పునర్జన్మసిద్ధాంతము మనస్సమాధానకరము—
 బ్రహ్మవిద్యా (Theosophy) సిద్ధాంతతత్వములలో ఈ పునర్జన్మమహాతత్వముకంటె అధికముగ ఆక్షేపింపబడున దేదియు ప్రాయశః ఉండనేరదు. అయినను వాస్తవ మందు దీనికంటె హెచ్చుగ మనస్సమాధానముచేయు తత్వాంశమేదియు లేదు. ఈ సిద్ధాంతరీత్యా మనకు ప్రాప్యమగు అభ్యుదయమును పొందుటకు కావలసినంత కాలముకలదు. అనగా పరమేశ్వరియగు మన తండ్రియ గు ఈశ్వరుడు పరిపూర్ణుడుగనుండునట్లు మనమును పరి పూర్ణులమగుటకు కావలసినంతకాలమును సందర్భమును మనకు లభించును. ఆక్షేపకులు ముఖ్యముగ ఆక్షేపిం చుట ఏమనగా—“ఈజన్మముననే ఎన్నియో కష్ట దుఃఖముల ననుభవించినదాయెను. దానినంతను తిరిగి అనుభవించవలెననిన మేము వినజాలము” అని చెప్పు దురు. అయితే ఇట్లు చెప్పుట న్యాయము కాదనునది స్వస్థము కదా. మనము తత్వాంశమును కనిపెట్టవలెనని యున్నాము. తత్వము లభించెనేని అది ప్రియమైనను అప్రియమైనను దానినినదిలి వెనుదీయకూడదు. అయి తే వాస్తవముననేమో వెనుక చెప్పినటుల పునర్జన్మ

సిద్ధాంతమును సరిగా తెలిసికొనినచో దానిచే అచం
చలమగు మనస్సనూధానము కలుగును.

12. జన్మాంతరజ్ఞానమేలలేదు, ఎట్లు కలుగును?—
ఇదిగాక జనులు పదేపదే అడుగు ప్రశ్నయొకటికలదు.
అదేమన, “మనము వెనుక అన్ని అనేక జన్మములెత్తి
యుంటిమేని వానిపైకి ఒకటైనను మనజ్ఞప్తికి వచ్చుట
లేదు కదా. అదియేల?” దీనికి అతినంగ్రహముగ
ఉత్తరము చెప్పెదను. కొంతమందికి ఆ పూర్వజన్మ
ముల జ్ఞానము ఉండియే యున్నది. సామాన్యముగ
జనులకు జ్ఞప్తిలేకపోవుటకు కారణమేమనగా, వారి
జ్ఞానమంతయు క్రింది దేహములలో నేదోయొక దాని
యందు స్థిరముగ నిలిచియుండును. ఈ క్రిందిదేహము
వెనుకటి జన్మముల స్మరించు సంభవములేదు. ఏలయన
గా, ఆ దేహమునకు వెనుకటి జన్మములేదు. వెనుకటి
జన్మములగలవాడు జీవుడు. జీవునకేమో తనలోకము
యొక్క జ్ఞానము ఇకను పూర్తిగ రూఢిపడలేదు. అయి
నను గతజన్మముల జ్ఞప్తియంతయు జీవుని లోపల నిక్షి
ప్తమై యున్నది. ఆ జ్ఞప్తియే శిశువు పుట్టినపుడు దాని
నైజగుణములుగ కనుపట్టును. ఎన్నడైతే మనుష్యుడు

బాగుగపెరిగి తనజ్ఞానమును క్రింది దేహములందు మాత్రమేకాక జీవుని స్వరూపమునందు కూడ స్థిరముగ నిలుపుటకు సమర్థుడగునో అపుడు జీవుని నైజమగు అతి విస్తారముగ జీవితచరిత్రమంతయు అతనికెదుట ఒక పుస్తకమువలె తెరువబడును.

13. ఈ సిద్ధాంతమును విస్తారముగ వివరించు గ్రంథములు—ఆనిబెసెంటమ్మగారు మొదలగువారు వ్రాసియుండు కొన్ని పుస్తకములందు ఈవిషయము సమగ్రముగ మనోహరముగ వివరించబడియున్నది. విచారకుడు అవశ్యముగ ఆ పుస్తకముల జదువదగు.

ఆటన అధ్యాయము

విశాలదృష్టి

1. పాఠము నేర్చుటయే ఇహ జన్మప్రయోజనము—మనుష్యుడు స్థూలదేహమున జీవించుట పాఠశాలయందు ఒకదినము పాఠమునేర్చుటవలెనే కాని వేఱుకాదు ; అతడు పాఠము నేర్చుటకు తగిన సాధనముగ కొంతకాలము మాత్రము వేసికొనిన కేవలము ఒక ఉడుపువంటిది ఈ స్థూలదేహము;—అను నీ తత్వములను నిస్సంశయముగ తెలిసికొనినవాని ఆచరణ ఎట్లు సమూలముగ మారిపోవునో ఆ విషయము మనకు, కొంచెము ఆలోచించినచో, క్షీప్రముగనే తెలియరాగలదు. పాఠమునేర్చుట యను నీ యొక యుద్దేశమే ప్రయోజనకారి యని వెంటనే అతనికి తోచును. ఇక నేకారణమువల్లగాని ఈ యుద్దేశము వదిలి ప్రయోజనాంతరము నపేక్షించి నడచునతడు అచింత్యమగు మూఢ్యమువలన నారీతిన వర్తించువాడని యతనికి తోచును.

2. జ్ఞాననిష్ఠుడు పై ననే చూచును.— కేవల స్థూల విషయానక్తుడును యశఃకాంక్షీయు ధనార్జనానక్తుడునగు పామరమనుష్యుని జీవితము తత్వవిత్తుని దృష్టియందు కేవల బాలక్రీడయే. ఏలయనగా, అట్టివాడు తన నికృష్ట స్వభావమును క్షణకాలము తృప్తిపరచుటకుగాను నిజముగ తాను సంపాదించి నేకరించి యుంచుకొనదగు వాటినంత సాధ్యముచే వదిలివేసినవాడగును. జ్ఞాననిష్ఠుడు ఉత్కృష్టవస్తువులను వలచును. నికృష్ట వస్తువులవ్రక్కతిరుగుటయే లేదు. ఇందుకు కారణము—అదే సన్మార్గమని అతడు గ్రహించియుండుట మాత్రము కాదు. ఇదిగాక, భూలోకమందలి యీ నికృష్టపదార్థములు అప్రయోజకము లనునదియూ కూడ స్పష్టముగ అతని యనుభవమునకు వచ్చియుండును. అతడెప్పుడును ఉత్కృష్టదృష్టితోనే చూడ యత్నించును. ఏలయనగా, నికృష్టదృష్టి సుతరాం సమ్మదగనిదని అతడు గ్రహించియుండువాడు. అనగా, నికృష్టమగు భావనంకల్పములు మంచువలె తనను ఆవరించుకొనుటచే, నికృష్టదృష్టితో చూచునపుడు దేనిని స్పష్టముగ చూచుటకు తనకు సాధ్యము కాదనుటను అతడు గ్రహించియుండును.

3. జ్ఞాననిష్ఠుని ఆంతర స్పర్ధ—అయినను, సైదృష్టితో నడచుటయే ఎప్పుడును సరియైనదని పూర్ణముగ నమ్మియుండినను, ఆ నాకనే యనుసరించవలెనని నిర్ణయించికొని యుండినను, కొన్ని వేళలందు క్రిందిదారికి నీడ్చు బలీయమగు సంకల్పములు అతనికి సంభవించును. అప్పుడు తనలోపల గొప్ప స్పర్ధకలుగుటను చూచును. అప్పుడు పౌలముని (St. Paul) చెప్పి యుండు నట్లు “మనసంకల్పమునకు విరుద్ధముగ అవయవ సంకల్పములు” కలుగును. అట్టి విరోధముచే “నాకిష్టమగు దానిని నేను చేయుట లేదు, నాకిష్టము కాని దానిని నేను చేయుచున్నాను” అనునదియు జ్ఞాననిష్ఠునకు తెలియరాగలదు.

4. ఈ స్పర్ధవిషయమగు దురభిప్రాయములు—హెచ్చుతక్కువగ మన మందరము అనుభవించి యుండు ఈ ఆంతర కలహ విషయమున దైవభక్తిగల ఆనేకులు నత్పురుషులు అత్యనర్థకరమగు దురభిప్రాయము గలిగియున్నారు. వారు ఈ విషయమున సామాన్యముగ రెంటిలో నొక సిద్ధాంతమును అంగీకరించి యున్నారు—(1) లోపలి ఈ దుష్టసంకల్పములు

బయటనుండు పిశాచముల ప్రేరణవల్ల గలుగునవని కొందరు నమ్మియున్నారు ; (2) అథవా, కొందరు అట్టి అగాధదోషములు ఇకను తమ లోపల నుండుటబట్టి తమ హృదయములు అతి పాపిష్ఠములై కల్మషములై యుండవలెనని చింతించి మిక్కిలి వ్యసనపడుదురు. వాస్తవమున స్త్రీపురుషులలో అనేకులు ఉత్తమోత్తములు ఈ విషయమున మిక్కిలి అనావశ్యకముగ ఎంతో వ్యథపడుచున్నారు.

5. దుష్టసంకల్పముల మూలము పిశాచములూ కావు, ఆత్మయూ కాదు—ఈ విషయము అవగాహనకు రావలెననిన ఒక అంశమును స్పష్టముగ మనస్సున నుంచవలెను. అదేమనగా, ఈ నికృష్ట సంకల్పము వాస్తవముగ మన సంకల్పము ఎప్పటికి కాదు. అథవా, ఎదో యొక పిశాచము మన జీవములను నాశము చేయవలెనని యుద్దేశించి చేయు పనియూ కాదు. మనుష్యుని దుస్స్వభావము ఆకర్షించు పాపిష్ఠభూతములు కొన్ని వేళల నున్నవనునదియూ, వాని చేష్టవల్ల ఆ దుస్స్వభావముయొక్క బలము హెచ్చు ననునదియూ నిశ్చయమే. అయితే, ఆభూతములన్నియు మను

మృదు సృష్టిచేసినవి, అనిత్యములైనవి. అవి ఇతర దుష్ట మనుష్యుల మనోభావమునుండి యుత్పన్నమై కేవల కల్పిత రూపము లగుటవలన వాటిని పుట్టించిన మనో భావముయొక్క బలమెంతో అంతకాలము ప్రాణుల వలె జీవించులాగున అగపడును.

6. క్రింది దేహములే వానిమూలము—అయినను సాధారణముగ మనలోపలి దుష్టప్రేరణ, వేటు మఱి యొక ప్రక్కనుండి వచ్చును. అదెట్లనగా, మనుష్యుడు ఇక్కడ జన్మమెత్తుటకై అనేక లోకముల భూతాంశములచే కోశముల నిర్మించి పైన వేసికొనునని చెప్పి తిని కదా. ఇట్టి భూతము నిర్జీవము కాదు; జీవపూరితమైనది. నిర్జీవభూతమనునది ఎక్కడను లేదనే గుహ్య విషయమైనది. అయితే ఈ భూతముననుండు జీవుని చైతన్యవికాసము మనకంటె ఎంతో క్రింది స్థితియందుండును. అది ఇకను పైనుండి క్రిందిలోకముల తట్టు పోవుటయందే యున్నది. మనమేమో క్రిందిలోకముల నుండి తిరిగి పైలోకముల తట్టు పోవుచున్నాము. ఈ విధముగ ఆ భూతజీవము ఎంతో హీనస్థితియందున్నది. కాబట్టి ఎప్పుడును క్రిందుగ స్థూలలోకముల తట్టుననే

తిరుగుటయు అక్కడి స్థూలస్పందముల ననుభవించుటయు దాని స్వభావముగ నుండును. ఇందువలన దానికి అభ్యుదయము కలిగినను మనము భ్రష్టులగుదుము. కాబట్టి కొన్ని వేళలలో మానవుని నిజమైన అభ్యుదయమును, అతని కొన్ని శరీరములందలి భూతాంశముల అభ్యుదయమును, పరస్పరము ప్రతికూలముగ పరిణమించును.

7. క్రింది శరీరములను వశపఱచుకొన వలయు—
ఇదే మనము కొన్ని వేళలలో అనుభవించు ఒకవిధమైన అంతరస్పర్థయొక్క వివరము, ఇక్కడ సంగ్రహముగ నూచింపబడినది. ఈ స్పర్థనే మానవజీవుని స్వాధీన పఱచుకొనుటకై దేవాసురులు చేయు కలహమని కొందరు కవులు వర్ణించియున్నారు. ఈ అంశమును ఇకను విస్తరముగ కామలోక (Astral Plane) మను పుస్తకమున వర్ణించియున్నాను. ప్రకృతమున ముఖ్యమైనదేమనగా, మానవుడు ఈ అంశములను బాగుగ గ్రహింపవలయు:—తన స్వరూపశక్తి ఉత్కృష్టమైనది; అది ఎల్లప్పుడు సన్మార్గము తట్టుననే పోవుటకు స్పర్ధించుచుండును; నికృష్టశక్తియేమో తాను కానేకాదు. మఱి యేమనగా తనకు స్వాధీనముకాకయుండు క్రిందిదేహ

ముల ఒకానొకయంశమే; దీనిని స్వాధీనపఱచుకొనుటకు తాను యత్నించదగును. దీనిని పూర్ణముగ జయించి తగువిధమున నడచునట్లు చేయవలయు. ఇంత మాత్రమున అది దుష్టపదార్థమని యెంచదగదు. అదియుకూడ దానికి విహితమగుమార్గమున ప్రవహించు దేవశక్తిప్రవాహమని యెంచదగును. అయితే ప్రకృతమున దానిప్రవాహము ప్రకృతిమండలము తట్టు అధోముఖముగ ప్రవహించుచున్నది కాని మనలోని దేవశక్తివలె ప్రకృతిమండలమును వదిలి ఊర్ధ్వముఖముగ ప్రవహించుట లేదు.

సప్తమాధ్యాయము

మరణము

I మరణతత్వజ్ఞానమువలని ప్రయోజనము

1. మరణతత్వజ్ఞానమువలని ప్రయోజనము—
బ్రహ్మవిద్యాతత్వమును పూర్ణముగ అవగాహనము
చేసికొనినచో కొన్ని కార్యకారియగు అంశములు
ఫలించుచున్నవి. వానిలో ముఖ్యమైనది యేమనగా,
మరణమునుగురించిన మనభావము బొత్తిగ మారుటయే.
ఈ మార్పు అవశ్యముగ ఫలించును. ఈ మరణవిషయ
మొకదానిగుఱించిన అజ్ఞానమువలనను మూఢాభిప్ర
యమువలనను మాత్రమే మానవకోటి బట్టున అనుభ
వించుచువచ్చిన కేవల నిర్దేతుకమగు భీతియు వ్యథయు
ఇంత అంత అని చెప్ప నలవికావు. ఈ అంశమున
నిర్మూలమై వివేకరహితమగు ఆశయము మనలో నెంతో
కలదు. అందువలన చెప్పనలవికాని అనర్థము పూర్వము
సంభవించెను. ఇప్పుడును వర్ణింపతరముకాని దుఃఖము

అందుచే కలుగుచున్నది. దానిని నిర్మాణము చేసినచో మానవకోటికి మహోపకారము చేసిన్లుగును.

2. పూర్వజన్మకృత తత్వవిచార ఫలము—పూర్వజన్మములలో తత్త్వశాస్త్రము నభ్యసించినవారు ప్రకృతజన్మమున బ్రహ్మవిద్యాశాస్త్రము బోధించు తత్త్వమును (Theosophical teaching) సులభముగ అంగీకరింపగలవారగుచున్నారు. వారికి ఆ బోధవలని ఉపకారము తక్షణమే కలుగుచున్నది. ఆ బోధవలన తోడనే మరణమువలని భీతియు దానివలని వ్యసనములో శానాభాగమును తొలగిపోవుచున్నవి. ఆబోధవలన, మరణము నిజముగ ఎంతటిది అను దానిని కనుటకును, ప్రపంచపురోభివృద్ధి వృద్ధిలో దాని కార్యాంశమెద్దియను దానిని తెలిసికొనుటకును మనకు సాధ్యపడును.

3. మృతునిగుఱించి వ్యసనపడదగదు—మరణముతో జీవితము ముగియుచున్నదనియు, మరణద్వారముగ అస్పృష్టమైన భీతికరమగు నొక యజ్ఞతదేశమున బ్రవేశించుచున్నారమనియు, తలచుట కలదు. అందుచే మరణ విషయమై ఒకవేళ స్పృష్టమైన భీతి లేకపోయినను, అపాయశంక గలుగుట యేమో సహజమేకదా. మత

కాశ్రమంతయు దీనికి విరుద్ధముగ బోధించుచున్నను
 పాశ్చాత్య దేశములందు ఈభావమే అంతట స్వీకృతమై
 యున్నది. కావున మరణ విషయమై అనేకభయలక్షణ
 ములుత్పన్నమై ఆచారయావములుగ వర్ణింపబడి యున్న
 వి. ఈ యాచారములను వివేచించి తెలిసికొనడగిన
 వారు కూడ ఏమియు యోచించక అనువర్తించు
 చున్నారు. నోరుమూసికొనియుండుట, రెక్కలు, నల్లని
 ముఖములు, నల్లని భుజవస్త్రము, వ్యసనసూచకములగు
 ఊడుపులు, జాబువ్రాయుటకు నల్లంచు కాగితములు—
 ఈ మొదలగు ఘోరమగు వ్యసనజ్ఞాపక సామగ్రియం
 తయు, వానిని ఆచరించువారి యజ్ఞానమును ప్రకటించు
 చున్నదే కాని వేరుకాదు. మరణతత్వజ్ఞానముయొక్క
 ప్రారంభదశలో నుండువాడు తోడనే యీ యాడంబర
 ము సంతయు పిల్లల వెట్టితనమని వదలివేయును. అదేల
 యనగా—మరణమనునది వాని మిత్రునికి గలుగడగు
 మంచి భాగ్యమేకదా. మరణమువలని యా మిత్రవియో
 గము వియోగముగ కనబడునదే కాని వాస్తవము కాదు.
 అట్టి వియోగదుఃఖమువలన గదా ఆ మిత్రవియోగము
 గుఱించి వ్యసనపడుట. మరణమనునది మృతుడైన వానికి

మంచి యదృష్టఫలమని తెలియరాగానె దానిగుఱించి వ్యసనపడుట కేవల స్వార్థపరతనే ప్రకటించుచున్నది. ఇట్లు ఆ తత్త్వజ్ఞుడు భావించును. ఈకొద్దికాలపు వియోగము వలని బాధను అతడు అనుభవించక పోనేరడు. అయితే తనదుఃఖమువల్ల మృతుడైన మిత్రునికి ఆటంకము కలుగకుండునటుల చేయగలడు గదా.

4. మరణము సుఖద్వారము—మరణము తనకు సంభవించినను తన ప్రియులకు సంభవించినను దాని గుఱించి భయపడను వ్యసనపడను అక్కరలేదని మరణ తత్త్వజ్ఞునికి తెలియును. మరణము వారికందరకు పూర్వము పలుమాళ్లు సంభవించినదే. కావున దాని విషయమై తెలియని యంశమేదియు లేదు. మరణమును ఒక ఘోరరూపమైన భయంకరణాజగ నిరూపించుట కలదు. అట్లుచేయక మరణమును ఉత్తమభోగ విభవముల బ్రవేశింపజేయు నొక దేవతగా నిరూపించుట తత్త్వానుసారముగను వివేకయుక్తముగను ఉండును.

5. మృతులు సదా సంనిహితులే—అత్మ ఎడతెగక జీవించియుండుననునది అతని అనుభవమున నిన్మయమైన

అంశము. స్థూలదేహనాశమనగా ఒక ఉడుపును తీసి పారవేసినట్లే. అందుచే ఆ ఉడుపువేసికొనిన వాస్తవమైన మనుష్యునందు ఎవ్విధమైన మాయను కలుగనేరదనునదియు అతనికి అనుభవసిద్ధమైన అంశమే. మరణమనగా, నగముకంటె హెచ్చుకాలము అనుభవించుచుండిన స్థూలదేహములోని జీవితమును వదలి దానికంటె ఉత్కృష్టమగు కేవల జ్యోతిర్మయమైన (astral) శరీరములో జీవించుచుండుట. ఇది కేవలము అభివృద్ధియేయని అతడు గ్రహించును. కావున తనవిషయమున మరణమును నిష్కవటముగ వరించువాడే. అతని ప్రియుల కెవరికైనను మరణము సంభవించునపుడు వారికి దానివలన గలుగు గొప్ప లాభము తోడనే మనస్సునకు గోచరమగును. అయితే వారినుండి కొద్దికాలము వఱకైనను తాను ఎడబాసియుండవలసియున్నదికదాయని స్వార్థపరుడై కొంతమట్టుకు వ్యాకులపడకపోడు. ఇంతకు ఈ వియోగము, వాస్తవముగ చూచినచో, వియోగమువలె నగవకుటయేకాని యథార్థము కాదని అతనికి తెలిసియున్నది. మృతులనబడువారు ఇకను తన సమీపముననే యున్నారనియు, ముందువలె వారి

ప్రక్క నిలిచి వారితో నల్లాపమాడవలెననిన, నిద్రలో తన స్థూలదేహమును కొంతనేపుమాత్రము వదలి యుండవలసినదే యనియు, వానికి తెలిసియున్నది.

6. మరణానంతర స్థితినిగుఱించి జంకవలసినది లేదు — ప్రపంచమంతయు ఏకమే యనియు, స్థూలదృష్టికి గోచరమైనదియు అగోచరమైనదియు ప్రపంచమంతయు ఒక భగవచ్ఛాసనముచే ఏలబడుచున్నదనియు అతనికి స్పష్టమైననంగతి. కావున ప్రపంచమందలి యొక భాగమునుండి మఱియొకభాగమునకు పోవుటలో వానికి జంకుగాని ఆశ్చర్యముగాని ఏమియు కలుగనేరదు. తెరకు ఆతట్టున ఏమికననగునో యను దానినిగుఱించి ఎట్టి సంశయము వాని కుండదు. బ్రహ్మవిద్యావిచారకులచే అదృశ్యప్రపంచమంతయు అతిస్పష్టముగను సమగ్రముగను ఒక పటరూపముగ నిరూపింపబడియుండుటచే అతనికి స్థూలప్రపంచమువలెనే అదృశ్యప్రపంచము కూడ పరిచితమైయున్నది. కావున తన పురోభివృద్ధికి మిక్కిలి అనుకూలమగు నేకాలమున మరణమునంభవించినను ఏమియు శంకపడక అదృశ్యప్రపంచమున బ్రవేశించుటకు సంనన్ధుడై యుండును.

II కామమంతుల మరణానంతర స్థితిగతులు

7. మరణానంతరమున బాధవశువారిసంఖ్య స్వల్పమే—ఈ ఉత్తమలోక యాత్రయందు మజిలీలు అనేకములు గలవు. ఆ వివరముచు సమగ్రముగ తెలియగోరువారు ఆ విషయమై వ్రాయబడిన గ్రంథవిశేషములను జదువవలెను. ఇక్కడ చెప్పవలసినది ఇంతే. ఏమనగా—మనుష్యునకు మరణానంతరము సంభవించు స్థితిగతులు తానే తనకు చేసికొనినవియే. ఎట్టి సంకల్పములను ఎట్టి కామములను భూలోకజన్మమందు తనలో పోస్తావావరచియుండెనో అవన్నియు దాని దానికి దగినట్లు జీవవంతములగు వస్తురూపముల దాల్చి అతనిచుట్టు తిరుగుచు అతనిమనస్సున వికారముల గలుగజేయుచుండును. ఆ సంకల్పాదులకు భూజన్మమున అతడెంత బలమిచ్చియుండెనో అదంతయు క్షయించువరకు ఇవ్విధముగ నడచుచుండును. ఆ సంకల్పములును ఆ కామములును బలవంతములై అనవరతము దుష్టములుగ నుండినచో అతడివ్విధముగ సృశించికొనిన సహచరులు వాస్తవముగనే భయంకరములుగ నుండవచ్చును. అయితే ఒక సంతోషకరమగు సంకమేమనగా—జ్యో

తిర్మయలోక (astral—భువన్లోక) నివాసులలో అట్టివారి సంఖ్య బహు అల్పమే. ఈ లోకమందు సామాన్యమనుష్యుడు సాధారణముగ తనకు తాను నిర్మించుకొను ఆముష్మికస్థితిలో అతినికృష్టమైన దేమనగా—నిష్ప్రయోజనమైన కేవలము వినుకుపుట్టించు ఆముష్మికస్థితి. అందున బుద్ధిమంతునికి ఏమియు అభిరుచి యుండనేరదు. ఈ భూలోకమున భోగమందును అల్పవ్యవహారమందును వృధామాటలాడుటయందును ఆయుస్సును వ్యయము చేయుటవలన సహజముగ ఫలించునదియే ఇట్టిస్థితి.

8. మరణానంతరపు బాధ—ఇట్టి వినుకుపుట్టించు స్థితికి లోడుగ కొన్ని సందర్భములలో తీవ్రమైన బాధయు చేరుకొనవచ్చును. భూలోకజన్మమున ఒక మనుష్యుడు స్థూలశరీరమునకు సంబంధించిన తీవ్రకామమునకు లోబడినవాడు కావచ్చును. వృష్టాంతముగా—పేరాస, కాముకత్వము, త్రాగుపోతుతనము, ఇట్టిదానికి లోబడినవాడనుకొందము. ఇది మరణానంతరము నరకబాధపడుటకు వాడు నేకరించు సామగ్రి యగుచున్నది. ఏలయనగా—స్థూలశరీరము వదిలిపోగానే ఈ కామములును అభినివేశములును అతని నెన్నటికి నదలి

పోవు. ఎప్పటివలెనే అవి ఉజ్వలముగనుండును. ఇంతే కాదు. స్థూలభూతాంశముల కదలింప నిక నవనరములే నందున ముందుకంటె అధికవేగముతో వనిచేయును. అతడు వాస్తవముగ పోగొట్టుకొనిన దేమనగా, ఈ కామముల దృష్టిచేసికొనుశక్తి. ఆశక్తి లేకపోవుటచే ఆ కామములు తృప్తిచెందక తృప్తివరచ నశక్యమై, ప్రాణ హింస పెట్టుచు, పీకుచుండును. ఇది ఆ చార్భాగ్యపు మనిషి అనుభవింపు నరకమే యని స్పష్టమగుచున్నది గదా. అయితే ఈ నరకము కొద్దికాలమే యుండును. ఏలయనగా, కాలక్రమమున అట్టికామముల వేగము తజ్జ నిత దుఃఖిహాపముగ క్షయించి ఆ కామములును దగ్ధమై పోవలయునుగదా.

9. ఆబాధ స్వయంకృతమే—ఇది యొక ఘోరా వస్త్రయే, వాస్తవము. ఆయినను ఆవిషయమున మనము జ్ఞాపకమం దుంచుకొనదగినవి రెండంశములు గలవు. మొదటిది—ఆ మనుష్యుడు ఆ యవస్థను తానే తనపై తెచ్చుకొనినది కాక దానియొక్క వేగమును దాని యనుభవకాలముచు కూడ తాను నిర్ణయించుకొనినది యే. అతడు భూజన్మమున ఈ కామము కొంతవరకు

బలవడనిచ్చెను ; ఇప్పుడు దాని నెదుర్కొని అణచవలసి యున్నది. స్థూలశరీరమందు జీవించియుండినపుడు ఆ కామమును అణచుటకుగాని ఆపుటకుగాని యత్నించి యుండినచో ఇప్పుడు దాని జయించు కష్టము ఆ యత్నముకొలది తక్కువగనుండును. ఇప్పుడు వాడు పోరాడ వలసియుండు భూతమును తానే తనకై సృష్టిచేసికొని నది. ఆ శత్రువునకు బలమేమున్నను అది వాడిచ్చినదే. కావున ఈ యవస్థ బయటనుండి ఎవరో వానికి కలుగచేసినది కాదు ; తానే చేసికొనినది కాని మరేమి కాదు.

10. అది అనుభవించియే తీరవలెను—రెండవది. ఇవిధముగ తానైతెచ్చుకొను బాధ యొకటే అందు నుండి తప్పించుకొను దారి. ఆ బాధను తప్పించుకొనుటకును, నికృష్టకామములు పైజెప్పిన విధముగ క్రమముగా క్షీణించకయే జ్యోతిర్మయలోక (భువర్లోక—Astral life) వాసకాలమంతయు గడపుటకును, వానికి సాధ్యమైయుండినచో ఫలితమేమై యుండును? అది స్పష్టమే కదా. రాజోవు భూలోక జన్మమున ప్రవేశించునపుడు ఈ కామములకు నుతరాం నశుడై యుండును.

వాడు పుట్టుకతోనే తాగుపోతు వగును, కాముకుడగును, పిశినారిగొడ్డు అగును. అట్టి కామముల నణచయత్నించ వలెనని బోధింపసాధ్యమగుటకు ఎంతో మునుపే అణచ నలవికానంతవరకు బలవంతములై పెరిగిపోవును. ఆ కామములు అతని దేహమును ఆత్మను గులాముగ జేసి కొనును. అందుచే ఇంకొక జన్మము వ్యర్థమై పోవును ; ఇంకొక నునమయము తప్పిపోవును. ఇవిధముగ దుశ్చక్రమున తగులుకొని అందునుండి తప్పించుకొను దారి గానక తన పురోభివృద్ధికి ఎంతోకాలము అడ్డిచేసి కొనును.

11. భగవంతుని సంకల్పమే యది—భగవంతుని రచనలో ఇట్టి లోపము లేదు. భువన్లోక వాస (Astral life) కాలమున కామము క్షీణమైపోయి తిరిగి స్థూలశరీరమున జన్మమెత్తునప్పటికి ఆ మనుష్యునిలో అది లేకయుండును. కామవశునిగా జేసిన మనోచార్పల్యము మాత్రము ఇకను ఉండునదేమో నిజమే. నూతన జన్మమందును పూర్వమువలెనే అదేకామము ఆవిర్భవించడగు కామశరీరమును తానై కల్పించుకొను నదియును నిజమే. కాబట్టి వాడు తిరిగి పూర్వపు

దుర్వృత్తి నవలంబించుట అనంభావితము కాదు. అయితే, అంతరాత్మ (The Ego) కదా నిజమైన మనిషి. అతనికి భీకరమైన అనుభవము గలిగెను గాన, తప్పక వాడేమో అన్నివిధముల ప్రయత్నము చేసి తన నికృష్టశరీర వ్యవహారమున ముందు చేసినతప్పును తిరిగి చేయనేరడు, అనగా, తిరిగి అదే కామమునకు లోబడక తప్పించుకొనును. ఇంకను దాని బీజమేమో ఆతనియందుండును. అయితే ఆతని పూర్వ సుకృతము వల్ల మంచి వివేకులగు తల్లిదండ్రులు కలిగినచో, వారి సహాయముచే సుగుణమును అభివృద్ధిచేసికొని దుష్గుణమును ఆపివేసికొనును. అందుచే దుష్గుణబీజములు ఫలోన్ముఖము గాకయుండి క్షయించిపోవుచుగాన దానికి తరువాతిజన్మమున అవి సుతరాం అదృశ్యమై పోవును. ఇట్లు కొంచె కొంచెముగ మనుష్యుడు దుష్గుణముల జయించి వాని స్థానములో సుగుణముల నభివృద్ధి చేసికొనును.

III. వివేకనంతుని మరణానంతర స్థితిగతులు

12. వివేకనంతుని కామలోకపు స్థితి—ఇక వేరొక విధమగు మనిషిని గుఱించి విచారితము. బుద్ధిమంతు

డును ఉపకారపరుడు నగువాడు ఈ నూత్నలోకపు
 స్థితిగతులను తెలిసికొని వాటికి తగునట్లు నడచుకొని
 వాటినుండి కలుగదగు లాభమంతను పొందుటకు కా
 వలసినంత శ్రమపడినచో, నూతనజ్ఞానమును సంపా
 దించుటకును సప్రయోజనకార్యముల చేయుటకును
 తగిన నమయ సామగ్రి సంపత్తు వానికెదుట సిద్ధముగ
 నుండును. ఈ స్థూలదేహ రహితమైన స్థితి యెంతో
 ఉజ్వలముగను స్పష్టముగను నుండునను దానిని వాడు
 కనుగొనును. ఆ అనుభవమును భూలోకానుభవముతో
 పోల్చిచూచినచో సూర్యచంద్రుల ప్రకాశముల కుండు
 నంత తారతమ్యముండును. తన శుద్ధమైన జ్ఞానద్వార
 ముగను శాంతమై ధీరమైన మనస్సుద్వారముగను
 అపార చైతన్యశక్తి తనచుట్టునుండు చేతనులపై ప్రకా
 శించుటను వాడు కనుగొనును. చెప్పనలవికాని శాం
 తియు ఆనందమును అతనినుండి అతని చుట్టునుండు
 తోటిమనుజులకు ప్రవహించును. ఈ భువన్లోక వాస
 కాలమున కొద్ది సంవత్సరములలోనే, స్థూలశరీరమున
 ఎంతో దీర్ఘకాలము జీవించి చేయగలిగినదానికంటె,
 హెచ్చుగ హితకార్యముల చేయగలుగును.

IV. స్వర్గలోకము, దాని ప్రయోజనము

18. స్వర్గస్వరూపము—ఈ మరణానంతరపు అద్భుత జీవమాత్రయందలి భువర్లోకవాసముకంటెను మహత్తైన ఇంకొకస్థితి ముందు సిద్ధించబోవుచున్న దను నదియు కూడ అతనికి బాగుగ తెలియును. తన కామములచేతను అశుద్ధ సంకల్పములచేతను తన భువర్లోక సంనివేశములను తానే కల్పించికొనిన లాగుననే, తన శుద్ధ, సంకల్పములచేతను ఉత్కృష్ట అభినివేశములచేతను తన స్వర్గలోకపు స్థితిని కూడ తానే కల్పించుకొనియున్నాడు. స్వర్గమనగా వట్టి కల గాదు; అనుభవనీయమగు, అతి వైభవముతో గూడిన, వాస్తవస్థితి. స్వర్గమనగా నక్షత్రమండలమున కావల ఎక్కడనో దూరముగ ముత్యాలవాకిళ్లు బంగారువీధులు గలిగి అనుగ్రహపాత్రులగు కొందఱి వాసమునకై పెట్టిపెట్టిన పత్తనము కాదు. మఱేమనగా, అది యొక చైతన్యవస్థావిశేషము. భూలోకపు జన్మముల రెంటికి మధ్యకాలమున ప్రతిమనిషియు ఆ యవస్థయందు కొంతకాల ముండువాడే. అదేమో శాశ్వతవాసస్థానము గాదు, నిజమే. అది వర్ణింపనలవికాని యొక ఆనందావస్థ, అనేక శతా

బ్రహ్మములవలనకు ఉండునది. అది అంతటిదిమాత్రమే కాదు; ఏలయనగా—నానామతములందు వర్జితమైయుండు స్వర్గమునుదానిలో గర్భితమగు ఉత్తమోత్తమ ఆత్మ ధర్మములతత్త్వము ఇందున ఇదిడియున్నను—కేవలము ఆదృష్టితోనే దాని నేమాత్రము జూడదగదు.

14. స్వర్గానుభవ ప్రయోజనము—ఈ లోకము ప్రపంచమున మనకు అతిప్రయోజనకరమైన భాగము. అది అతివైభవమును వైశేష్యమును గల విస్తారమైన లోకము. భూలోకపు జన్మముల రెంటికి మధ్యకాలము లందువలెనే ప్రకృతమునకూడ మనము వసించులోకమే యది. మన పరిపాకమందలి లోపము, ఈ మాంసమయకోశ కృతమగు దృష్టిసంకోచము, ఈ కారణములవలననే, మన చుట్టును ప్రకృతమున, ఇక్కడనే, ఉత్తమస్వర్గవైభవమంతయు ఉన్నను మనము పూర్ణముగ గ్రహించలేకయున్నాము. ఇదిగాక ఆలోకమునుండి ప్రవహించు శక్తివిశేషములు మనపై ఎప్పుడును ప్రసరించుచునే యున్నవి. అయితే మనము వానిని తెలిసికొని స్వీకరించవలెను. అట్లుచేయక ఆ తత్త్వమును మనము గ్రహించకపోవుటకును పైజెప్పినవే కారణ

ములు. కేవల పామరునకు ఇదంతయు అసంభావితమని తోచవచ్చునుగాని, యోగసాధకునకు ఈ తత్వము అతి స్పష్టమైనదే. ఇప్పటికిగూడ ఈ మూలతత్వమును గ్రహించనివారికొకటై బౌద్ధాచార్యు లొకరు సెల విచ్చిన బోధనవాక్యమును మాత్రము నిక్కడ ననువదిం చెదను:

“ మొరలిడకుము, రోదనము చేయకుము, ప్రార్థించ కుము. కండ్లుమాత్రము తెరిచి చూడుము. మీకండ్ల కట్టునుమాత్రము తీసివేసి చూచినచో మీచుట్టునంత ట జ్యోతిస్సు ఉండనేయున్నది. అది అత్యద్భుతము, అతిసుందరము, ఎవడు కలలోగన్నదానికిని ప్రార్థించిన దానికిని అతీతము. అది శాశ్వతము శాశ్వతము.”

15. స్వర్గసుఖానుభవ విధము— అశుద్ధకామనంకల్ప ములకు స్థానమైన కామదేహము (astral body) క్రమ క్రమముగ క్షీణించిపోయి పారవేయబడిన తరువాత, మనుష్యుడు మానసశరీరమును దానిలో వసించును. ఇది కామదేహముకంటె ఉత్కృష్టమైనది, సూక్ష్మ తరభూతనిర్మితమైనది. మానసలోకములో నతనిని స్పర్శించు బాహ్యమానసభౌతికవదాన్త స్పందములను

ఈ శరీరముద్వారా అతడు అనుభవించగలుగును. పాపశోధనకాలము గతించిపోయెను; అతని నికృష్ట స్వభావము దగ్ధమాయె. భూలోకజన్మమున నతడు భావించియుండిన ఉత్కృష్ట సంకల్పాభినివేశములే ఇప్పుడు మిగిలియుండునవి. అవన్నియు అతనిచుట్టు పోగై అతనికి కవచహూపమగును. దానిద్వారా తనచుట్టునుండు సూక్ష్మభౌతిక వదార్థముల స్పందములను అతడు కొన్నిటిని అనుభవించగలుగును. అతనిని చుట్టుకొను ఇట్టి సంకల్పసూచములగు శక్తులచే స్వర్గలోకసంపత్తు నాకర్షించుకొనును. ఈశ్వరుని మనస్సుయొక్క ప్రతిబింబమే ఈ మానసలోకము. అదియొక అపారమైన ఉగ్రాణము. స్వర్గభోక్తయగువాడు భూభుక్తవర్గోకమున తనలో నా విర్భావము చేసికొనియుండిన సంకల్పాభినివేశముల శక్తికొలది ఆ యుగ్రాణములోనుండి సుఖమును ఆకర్షించుకొనగలుగును.

16. స్వర్గసుఖము అందరకు లభ్యము—అన్ని మతములును స్వర్గసుఖమును ప్రతిపాదించియున్నవి కాని ఈ ముఖ్యతత్వమును మనకు ఎంతకావలెనో అంత స్పష్టముగ వెల్లడిచేసినవి కొద్దయే. ఈ తత్వము తెలిసి

ననే, అందరకును ఆ నుఖము సంభవించుగలదనునది ఉపపన్నమగును. ఆ తత్వమే స్వర్గసిద్ధాంతమునకు ఆధారభూతము. ఆతత్వ మేమనగా, ప్రతియొకడును వాచామగోచరమగు సాక్షాత్తు ఈశ్వరమనస్సునందలి విభవమునుండి ఏరి తన యభీష్టమగు స్వర్గవిభవమును నిర్మించుకొనువాడు అనునదియే. భూలోకజన్మమున చేయునుకృతముల వలననే వాని స్వర్గనుఖ మెట్టిదనునది యు ఎంతకాలము అనుభవనీయ మనునదియు ఈ రెండును నిర్ణయమగుచున్నవి. కావుననే తానైనంపాదించు కొనినంతయు అతనికి లభించకపోనేరదు. అతని స్వభావ విశేషమునకు ఉచితమగు ఆనందవిశేషమును అతనికి లభించక పోనేరదు. ఈ మానసలోకమున మేల్కొని యుండు ప్రతిప్రాణియు అట్లు మేల్కొనియుండుట వలననే అక్కడి ఆత్మానందాధిక్యమును తన శక్తికొలది అనుభవించుచునే యుండవలెను. ఆ లోకములో ఆనందాభినివేశము పూర్ణముగ సఫలమగుటకు భోక్తయొక్క అభినివేశశక్తిలోపము తప్ప వేఱు మితి లేదు.

ఇది సంగ్రహము. ఈ విషయమై సవిస్తరముగ దెలియగోరువారు గ్రంథాంతరముల జదువవలయు.

అప్రమాద్యాయము

మనుజుని భూతభవిష్యత్తులు

1. భూతజ్ఞానసాధనము—దీర్ఘమై వివిధమగు జన్మ సంతానద్వారముగ మనుజుడు ఇప్పటిస్థితికి వచ్చియు న్నాడను సంగతి మన అవగాహనకు వచ్చినతోడనే మన మనస్సున నహజముగ నొక జజ్జాన పుట్టుచున్నది. అదేమనగా—ఈ పూర్వకాలపు వృద్ధిక్రమ విషయ మగు జ్ఞానమును మన మేవిధముగ ఎంతమట్టుకు సంపాదించగలము? ఇది మనకు అతి స్వారస్యమైన అంశమును నది స్పష్టమేకదా. మన అదృష్టమువల్ల ఈ యంశమును తెలిసికొనుటకు దగిన సాధనములు గలవు. కేవల ఐతిహ్యమేకాదు; దానికంటె సునిశ్చితమైన దోషయు కలదు. మనోమానము (Psychometry) అను శాస్త్రమందలి అద్భుతాంశముల వర్ణింప నిక్కడ అవకాశము లేదు, కాని ఆ విషయమై నేను చెప్పవలసిన యొక అంశము గలదు. అదేమనగా ప్రపంచమున జరుగు సంగతులలో నేదియును మాసిపోకుండ లిఖితము కానిది

లేదను విషయమున ప్రమాణము మెండుగ నున్నది. అనగా, ప్రకృతిమండలమున ఒక విధమగు జ్ఞప్తికలదు. అందునుండి, జగత్పారంభము మొదలు జరిగిన సంగతులలో నేదానివటమునైనను, కొంచెమైనను తప్పులేక తిరిగి సంపాదించవచ్చును. ఎవరికి నీవిషయము బాత్తిగ తెలియదో అట్టివారు ప్రమాణము దెలియగోరువారు Dr. Buchanan గారు Psychometry గుఱించి వ్రాసిన పుస్తకమును చదువవలయు. అయితే గుప్తవిద్యాపరాయణుల (Occult Students) కేమా ఇట్టి జ్ఞానము సాధ్యమనునది బాగుగ తెలిసిన అంశమే. వారిలో ననేకులకు ఈ భూత సంగతుల జదువుటకు దగిన మార్గముకూడ తెలిసియున్నది.

2. ప్రకృతిమండలమందలి జ్ఞప్తి—సారాంశమున, ఈ ప్రకృతి మండల జ్ఞప్తి యనునది దేవుని జ్ఞాపకశక్తిగ నుండవలె. అది మనుజునికి అందరాని దూరముననుండునది. అయితే అది క్రిందిలోకములలో ఆవశ్యముగ ప్రతిఫలితము కాదగినది. కావున ఈ క్రిందిలోకపు సంగతులకు సంబంధించువరకు ఆజ్ఞప్తిలోనుండు అంశములను మానవుని నుశిక్షిత బుద్ధిచే గ్రహింపవచ్చును.

దీనికొక దృష్టాంతము. అద్దమునకెదుట నడుచున దంత యు దానిపై ప్రతిఫలించును గదా. మబ్బుకప్పిన మన కండ్లకు ఆ యద్దముపై ఆ ప్రతిబింబముల గుర్తులేవియు లేనటులనే తోచును. ప్రతియొక ప్రతిబింబము గుర్తు నే మియు నుంచక పారిపోవునటుల నుండును; కాని వాస్తవ ములో అట్లుండనేరదు. ఒకగుర్తు ఉంచబడునని యూహించుటకు అవకాశము లేకపోలేదు. దీనికి దృష్టాంతము—ప్రతియొక ధ్వనియు ధ్వానగ్రాహక యంత్ర (Phonograph) ము గొట్టముపై ఒక గుర్తు విడుచును గదా. ధ్వానగ్రాహకమునుండి, పూర్వగృహీత ధ్వనుల నెటులనో యటులనే అద్దమునుండి కూడ పూర్వగృహీత ప్రతిబింబములను తిరిగి సంపాదించుట సాధ్యము కావచ్చును.

రీ. భూతమెట్లు తెలిసికొనవచ్చును—ఇది సంభావనా మాత్రమే కాదు. ఇది నిర్ణీతమైన వస్తుస్థితియే యనునది ఉత్కృష్టమనోమానశాస్త్రము (Psychometry) వల్ల తెలియవచ్చుచున్నది. ఒక అద్దమండే కాదు; ఏ భౌతికపదార్థమందైనను దాని సమక్షమున జరుగు సంగతుల గుర్తులు నిలిచియుండును. ఇవ్విధముగ మన జగత్తు

యొక్కయు అందలి మానవకోటియొక్కయు పూర్వ చరిత్రమును నిశ్చయముగా యథావత్తుగ తెలిసికొనుటకు దగినమార్గము మనకు లభ్యమె. ఈ మార్గమున అత్యంతస్వారస్యమైన అనేక సంగతులను సవిస్తరముగ చూడ గలుగుదుము. ఆ సందర్భములన్నియు మన ప్రయోజనార్థమై మన యెదుట నటించబడినట్లుండును.

4. మానవపరిణామమార్గము—ఈ మార్గమున తొలిచరిత్రమును పరీక్షచేయుటవల్ల ఒక అంశము నిష్పన్నమాయెను. అదేమనగా—చిరకాలమునుండి క్రమ క్రమముగ అనవరతముగ మానవ పరిణామము జరుగుచు వచ్చుచున్నదను అంశము. మానవ పరిణామము రెండు విధానములకు లోబడి జరుగుచున్నదను అంశము ఆ పరీక్షవల్ల తేలుచున్నది. ఆ రెంటిలో మొదటి విధాన మేమనగా—జగత్పరిణామ విధానము. ఇది ఎడతెగక మనుజుని ముందుకును ఊర్ధ్వముగను తోసికొని పోవుచుండును. రెండవ దేమనగా—దైవికనియతి, అనగా కార్యకారణ నియమము. ఈ నియమము ననుసరించియే మనుజుడు చేయు ప్రతియొక వ్యాపారమునకును తగిన ఫలము అవశ్యముగ లభించుట. దీని మూలకముగ

క్రమేణ మనుజుడు వివేకయుక్తుడై మొదటి నియమమునకు అనుకూలముగ నడుచుకొను బుద్ధిని నేర్చుకొనుచున్నాడు.

5. లోకాంతరమందలి మానవ పరిణామము—ఈ దీర్ఘపరిణామ విధానము ఈ భూలోకముననే కాదు; దానికి సంబంధించిన లోకాంతరములందు కూడ జరుగుచు వచ్చియున్నది. అయితే ఆ విషయము అతి విస్తృతము కావున ఈ చిన్న ప్రకరణగ్రంథమున విస్తరించి ప్రతిపాదించ నలవికాదు. ఆ విషయము బ్లవాట్సిక దొరసానిగారి చిరస్థాయి యగు “గుప్తసిద్ధాంతము” (Secret Doctrine) నందలి ముఖ్యప్రమేయము. అయితే ఆ గ్రంథమును చదువ ప్రారంభించుటకు పూర్వము శ్రీమతి బెనంటుగారి “ననాతన సిద్ధాంతము” (Ancient Wisdom), సిన్నెట్టు గారి “ఆత్మపరిపాకము” (Growth of the Soul) అను గ్రంథములలోని పరిణామ విషయమగు అధ్యాయముల జదువుట మంచిది.

6. మానవుని భవిష్యత్తు—పై బేర్కొనిన గ్రంథములనుండి మానవుని పూర్వచరిత్రము గుఱించియే కాక అతని భవిష్యత్తుని గుఱించియు కూడ ఇప్పుడు జ్ఞాన

సాధ్యమగు అంశములను పూర్ణముగ తెలిసికొనవచ్చును. మనుజునకు ఉత్తరోత్తరమున లభ్యమగు విభవాతిశయము చెప్పనలవికానిదయినను తత్పూర్వభావియగు భూమికలగురించి కొన్ని అంశములైనను మన అవగాహనకు రావచ్చును. ప్రకృతమున కూడ మనజుడు భగవత్స్వరూపుడే, సమీపకాలమందే భగవచ్ఛక్తి విశేషములను తనయందు ఆవిర్భావము చేసికొన గలవాడే, అను నీ సిద్ధాంతము కొంతమంది సత్పురుషులకు కూడ అతి వివరీతముగ కనబడును. అది దేవనిండయేయని కూడ వారు తలంచుదురు. వారెందు కట్లు తలచెదరో ఆ కారణము నుజ్జేయము కాదు. ఏల! యేనువే చెప్పియున్నాడు కదా! యూదేయుల వేదములో నుండు—“మీరు భగవంతు లని నే చెప్పితిని” అను—వాక్యముచు యేనువు వారిజ్ఞప్తికి తెచ్చెనుగదా! మనుజునకు భగవత్స్వరూపప్రాప్తి కాగలదను సిద్ధాంతమును ప్రాచీన క్రైస్తవ పాదిరీలు సర్వసాధారణముగ నమ్మియుండిరి. అయితే ఇప్పటికాలమువారు ప్రాచీనమైన శుద్ధమైన సిద్ధాంతములోని పెక్కుభాగమును మరచిపోయి వివరీతముగ గ్రహించియున్నారు. ఇప్పుడు గుప్త

విద్యాపరుడు (Student of Occultism) ఒకడు మాత్రమే తత్వార్థమును పూర్ణముగ నమ్మియుండునటుల కనబడుచున్నది.

7. ఈశ్వరాంశుడగు మనుజునకు పరిణామ మెందుకు?—ఒక్కొక్కసారి జనులు ప్రశ్న చేయుట కలదు. ఎట్లనగా, మనుజుడు ఆదియందు ఈశ్వరాంశుడైనచో, అనేక కల్పాంతరముల కాలము ఈ దుఃఖభూయిష్టమైన పరిణామ మార్గమున సంచరించవలసిన యావశ్యకత యేమి? పరిణామాంతమున ఈశ్వరాంశభూతుడుగనే కదా యుండబోవుచున్నాడు? అయితే ఇట్టి యాత్మేవణ చేయువారు భగవంతుని జగద్రచనావిధానమును ఇకను తెలిసికొనిన వారు కారు. ఈశ్వరునుండి వెడలిన అంశమునకు వెడలినపుడే మనుష్యత్వము రాలేదు. దానిని కణము అని కూడ చెప్పవలవి కాదు; ఏలయనగా, అందున ప్రత్యేక జీవత్వము అప్పటికి నిష్పన్నము కాలేదు. అప్పుడు కేవలము ఒక పెద్ద మబ్బురూపమున నుండు ఈశ్వర తత్వమే యది; అయితే పరిణామమున అనేక కణములుగా ఘనీభవించు శక్తిగలది.

8. పరిణామ ప్రయోజనము నదృష్టాంతము—భగవంతు నుండి వెడలినప్పటి స్వరూపమునకును భగవంతు నందు తిరిగి వచ్చిచేరునప్పటి మనుజుని స్వరూపమునకును భేదమెట్టిదనగా, మొదలు అతి ప్రకాశ భూయిష్టమై యుండిన అస్పష్టభూత (Nebulous Matter) మహాసంచయమునకును అందునుండి పరిణమించిన సూర్యమండలమునకును గల భేదము వంటిది. అస్పష్టభూత (Nebula) సంచయ మేమో చాలా అందమైనదే ; ఏమియు సంశయము లేదు. అయితే అది మబ్బుగా నున్నందున ప్రయోజనకారి కాదు. అందునుండి మెల్లగ క్రమక్రమముగ పరిణమించిన సూర్యమండలముల నుండి యేమో అనేక లోకములకును అందు నివసించువారికిని ప్రాణశక్తియు ఉష్ణమును వెలుతురును ప్రవహించుచున్నవి కదా !

9. మతియొక దృష్టాంతము—లేక, ఇంకొక దృష్టాంత మెత్తుకొనెదము. మానవశరీరమున కోట్లంతరములు లెక్కలేని చిన్న అణువులు చేరియున్నవి. వానిలో కొన్ని శరీరమునుండి ఎల్లప్పుడు తోసివేయబడుచునేయున్నవి. అట్లు వెడలిన అణువులలో ప్రతి యొకటియు

ఒక పరిణామ విశేషమువల్ల కాలక్రమమున మనుష్య త్వము జెందుట సాధ్యమనుకొనెదము. అట్టి అణువు పరిణామాదియందు మనుజుడే యని ఏదోయొక విధముగ చెప్పదగిన మాత్రముననే పరిణామాంతమున దాని కేమియు లాభము కలుగ లేదని మనము చెప్పకూడదు గదా. మనుజుని తత్త్వాంశము ఈశ్వరశక్తి రూపమే అయినను, కేవల శక్తి ఉద్రేకరూపముగ వెడలును. (పరిణామాంతమున) తిరిగి ఈశ్వరునిలో వచ్చి చేరునపుడు అనేకకోట్లకొలది మహాసిద్ధపురుషులై, వారిలో ప్రతియొకరును తామే ఈశ్వరులు కాగలవారై, వచ్చుచున్నారు.

10. భావివైభవము సర్వప్రాప్యము — ఈరీతిగ, మనుజుని భావిగతియొక్క వైభవమహిమలు అపారమైనవి యని చెప్పుటకు హేతువులు మెండుగ నున్నవని కనబడుచున్నదికదా. ఈ మహావైభవ యుక్తమగు భావిగతిని అందరును ఒక్కరైనను తప్పక పొందగలరు అనునది మనము జ్ఞప్తినుంచుకొనదగిన అతి ముఖ్యాంశము. సత్పురుషుడనబడువాడు, అనగా ఈశ్వరసంకల్పానుసారముగ సంకల్పించి జగత్పరిణామమార్గమునందు సహాయ

పడుచు వర్తించువాడు ఊర్ధ్వమార్గమున శీఘ్రముగ
అభివృద్ధిజెందును. అట్లుకాక వివేకరహితుడై మహా
ప్రవాహమునకు ఎదురై నిలిచి సర్వభూతహితమునకై
పాటుపడుటకు బదులుగ స్వార్థపరుడై వర్తించువాడును
అభివృద్ధిజెందగలడు కాని, అతిమందగతితోను తప్పు
నూర్గములలోపడి లేచుచు ముందుకు బోవును. అయితే
ఈశ్వరసంకల్పము ఏమనుజుని సంకల్పముకంటెను అత్యం
త బలిష్ఠము. ఈశ్వరుని జగద్రచనా సంకల్ప మేమో
సంపూర్ణముగ సిద్ధించగలది. ఆదియందే యీ జ్ఞేయాంశ
మును నేర్చునివాడు దానిని నేర్చువరకు మల్లీమల్లీ ప్రయ
త్నముచేసి పాటుపడవలసినదే. భగవంతుని యొర్పు
అపారము. కొంచెము ముందువెనుకగా ప్రతిమనుజు
డును వానికి విహితమగు పదవిని పొందనే పొందును.
ఏమియు భయపడవలసినది లేదు. అందున నేమియు
సంశయలేదు. ఈశ్వరుని సంకల్పమును నియతిని తెలి
సిన వారలచేమో పూర్ణకాంతి లభించగలదు.

నవమూఢ్యాము

కార్యకారణములు

1. కార్యకారణనియతి—కర్మకు తగినఫలము అవశ్యముగ గలుగునను మహానియతి (Law) ని పూర్వాధ్యాయములలో నదా మనము మనస్సున నుంచుకొనవలసియుండెను. ఆ నియతి ననుసరించియే ప్రతిమనుజుడును తనకు న్యాయ్యముగా చెల్లదగు లాభమును అవశ్యముగ పొందుచున్నాడు. ఇట్టి నియతి లేనియెడల ఈ శ్వరుని తక్కిన జగద్రచనయంతయు మనకు దురవగాహమగును. ఈ నియతియొక్క ప్రయోజనమును ప్రయత్నపడి చక్కగ అవగాహనము చేసికొనుట మనకు లాభకరమే. అట్టి అవగాహనకు మొదటి మెట్టు ఏమనగా—మనుజునికర్మకు తగినటుల బహుమానమో శిక్షయో కలుగునని మతము బోధించు భావమును మనమనస్సునుండి పూర్ణముగ తొలగించవలయును. అట్టి భావము నుంచుకొనినచో దానితో గూడ అట్టి బహుమానమును శిక్షను విధించు న్యాయా

ధివతి యొకడుండవలెనను భావము అవశ్యముగ చేరుకొనును. దాని వెంబడే పుట్టు భావాంతరము లేవనగా—ఆ న్యాయాధివతి ఒకనికంటె మఱి యొకనిపై నెక్కువ దయ చూపవచ్చుననియు, అతడు సందర్భ విశేషముల ననుసరించి తీర్మానము చేయుననియు, అతనిని ప్రార్థించుకొనవచ్చుననియు, అందుచే నియత ఫలమును మార్పుటకు గాని బొత్తిగ తప్పించుకొనుటకు గాని సాధ్యమగుననియును.

2. వేఱుగ బహుమతి శిక్షల నొనర్చునతడు లేడు— ఇట్టి సూచనలలో ప్రతియొకటియు బొత్తిగ తప్పుదోవల నీడ్చునదియే. తత్వార్థమును మనము తెలిసికొనవలెనని నచో మొదలు వానికి హేతుభూతమగు సిద్ధాంతమంత ను మనస్సునుండి తొలగించి పారదోలవలసినదే. ఎఱ్ఱగ కాలుచుండు ఇనువకమ్మిపై యొకడు చేయిపెట్టినచో సామాన్యస్థితిలో వానిచేతికి శానామంట కలుగును కదా. అయితే కమ్మిపై చేయిపెట్టిన దానికి దేవుడు శిక్షచేసెనని వాడంచనేరదు. వాడేమనుకొనుననగా, తనకు సంభవించినబాధ ప్రకృతిధర్మనియమానుసారముగ సంభవించునని నిరీక్షించదగినదే. ఉష్ణస్వరూపమును దాని

కార్యమును తెలిసికొనినవాడు మంట ఎట్లు కలిగినను దానికి చక్కని ఉపపత్తి చెప్పగలడు.

శి. మనుజుడు స్థూలఫలమును మార్చనేరడు—ఒక అంశమును గమనించవలసినది. మనుజుని యుద్దేశమెట్టిదైనను స్థూలభౌతికఫలమును ఏ విధముగను మార్చనేరడు. ఒకనికి అపాయము చేయవలెనని కష్టమిముట్టినను, లేక మఱియొకరిని అపాయమునుండి కాపాడవలెనని ముట్టినను, వానిచేతికి ఏకరీతిగ మంటకలుగును. అయితే, ఇట్లు కాక సూక్ష్మదృష్టితో చూచినచో ఫలితాంశములు అతిభిన్నములుగ నుండును. కాపాడవలెనని ముట్టినచో అతడు సుకృతము చేసినవాడగును. అతని మనస్సాక్షికిని తృప్తి లభించును. అపాయముచేయవలెనని ముట్టినచో భేదము కలుగునేకాని వేఱు కాదు. స్థూలదేహమందలి మంటమాత్రము రెండవపక్షమందు వలె మొదటి పక్షమందును కలుగక తీరదు.

4. కార్యకారణనియతి యేకవిధము—ఈ కార్యకారణనియమ ప్రవృత్తిని చక్కగ తెలియవలెననిన, ఆ నియమము ఏకరీతిగ తనంతట తానే ప్రవర్తించుచున్నదని మనము భావింపవలెను. ఇందుకొక దృష్టాంతము.

లోకపునకు త్రాటితోగట్టిన ఒక బరువైన వస్తువు వ్రేలాడుచున్న దనుకొందము. ఆ వస్తువును నేను కొంత బలముతో తోసినట్టె తే అదేబలముతో ఆవస్తువు నా చేయిని వెనుకకు త్రోయుననునది యంత్రశాస్త్ర సిద్ధమే. స్తిమితమై యున్న ఆవస్తువును ఏకారణమువల్ల నేను త్రోసినను ఆకారణమును కొంచెమైనను గమనించక ఈ ప్రతిక్రియ నాకు కలుగునుకదా. ఆలాగుననే యొక దుష్కార్యమును చేయువాడు స్తిమితమై ప్రవహించు చుండు ప్రపంచ పురోవృద్ధి మహాప్రవాహమును కలియ పెట్టుచున్నాడు. ఆ మహాప్రవాహము తిరిగి స్తిమితభావమును చెందునపుడు అతనికి తప్పక ముప్పు గలుగును.

5. ఉద్దేశ ప్రయోజనము—ఈ కారణమునుబట్టి కార్యోద్దేశమువల్ల విశేషమేమియు లేదని ఎన్నటికి నెంచదగదు. పరంతు ఉద్దేశము బట్టి ఘోరప్రపంచమందలి ఫలమున విశేషములేకపోయినను, కార్యహేతువులపైకి ఉద్దేశమనునది ముఖ్యతమమైనది. ఉద్దేశమనునది స్వయముగనే యొక బలవిశేషమును సంశయమునము మఱచెదమేమో. అది మనోలోకమున ప్రవర్తించునది. ఆలోకమునందలి భూతములు అతిసూక్ష్మములై

క్రింది మనలోకమువానికంటె ఎంతోవేగముగ స్పందించునవిగాన క్రింద మనము వినియోగించు శక్తి నే మనోలోకమున వినియోగించినచో ఎంతో అధిక ఫలోత్పత్తి గలుగును. ఘోలకార్యఫలము ఘోలప్రపంచమున కలుగును. ఉద్దేశయావముగు మనో వేగముయొక్క ఫలమైతే నో మనోలోకమందలి ప్రకృతిమండలమున వేటుగ ఘోలఫలమునకు ఏసంబంధమును లేక అదేకాలమందు సిద్ధించును. రెంటిలో ఉద్దేశఫలము ఎన్నిమణుంగులో పొచ్చియుండుట నిశ్చయము. ఇవిధముగ సర్వధా న్యాయ్యమగుఫలానుభవము సర్వదా సిద్ధించుట స్పష్టమేకదా. ఉద్దేశములెంత సంకీర్ణములైనను ఘోలఫలములలో శుభాశుభములెట్లు చేరియుండినను పూర్ణస్తిమితభావము ఎల్లపుడును సిద్ధించును. సర్వాంశములను పూర్ణస్థాయము లభించును.

6. మనుజుడు తానే తన ఉత్తరస్థితికి నియామకుడు — మనుజుడు తనభావిశీలమునూ తనభావిననివేశములనూ నిర్మించువాడు తానే కాని వేటొకడుకాడు. అను అంశమును మనము మఱవకూడదు. సామాన్యముగ చెప్పుచో, వాడు పూర్వజన్మమందు చేయుకర్మలు ఉత్తర

జన్మమందలి సంనివేశముల నుత్పత్తిచేయునవి; పూర్వ జన్మమందలి వాని మనోభావములు ఉత్తరజన్మమందలి శీలము నుత్పాదన జేయుటలో ముఖ్యకారణములు అని చెప్పవచ్చును. ఇదంతయు జరుగు విధానమును పరీక్షించినచో బహుస్వారస్యముగ నుండును. అయితే దాని సవిస్తరముగ వివరించుట అతి దీర్ఘమైనపని. శ్రీమతి ఆనిబెనంటమ్మగారి “కర్మ” అను ప్రకరణ గ్రంథమునను, వారి “పురాణవిద్య (Ancient Wisdom)” యను గ్రంథమందలి కర్మాధ్యాయమందును, సిన్నెట్టుదొరగారి గుప్తబౌద్ధము (Esoteric Buddhism) అనుగ్రంథమునను, ఈవిషయము సమగ్రముగ వివరింప బడియున్నది. జిజ్ఞాసువు వానిని జూచి తెలిసికొన వచ్చును.

7. ఇట్టినియతియే నీతిశాస్త్రమున కాధారము—ఈ తత్వార్థములవల్ల మన నీతిశాస్త్రములోని యనేకాంశములకు అతినమర్పకమగు ఉపపత్తి కలుగును అనునది స్పష్టము. మనోభావము మహాశక్తిగలదై, మనోలోకమున కార్యమును చేయగలదై, అట్టికార్యము స్థూల ప్రపంచమందు నిష్పన్నముకాదగు నెట్టికార్యము కన్నను

ఎంతోఘనమైనదయినయెడల, మనుజుడు తోడనే ఆ శక్తిని అవశ్యముగ స్వాధీనపరచుకొనవలసినది స్పష్టము గదా. మనుజుడు తనమనోభావములచే తనభావిశీలము ను నిర్మించుకొనుటయే కాక, వానిచే తనచుట్టుననుండు వారియందు నదా అనివార్యముగ వ్యత్యాసముల గలుగ జేయుచుండును.

8. మనోభావమందలి జవాబ్దారి—కాబట్టి ఆశక్తిని వినియోగించుటలో అతనిపై అతిఘనమైన జవాబ్దారి యున్నది. సామాన్యమనుజునకు కోపముగాని ద్వేషము గాని కలుగునపుడు, మాటచేగాని చేష్టచేగాని ఏదో యొక ద్వారముగ దానిని వ్యక్తపరచుటకు సహజముగ ప్రేరణకలుగుచున్నది. అయితే నాగరక సంఘమందలి శబ్దబాటున వాడట్లుచేయదగదు. తనమనోభావములను బయటచూపక సాధ్యమైనంతవరకు అణచిపెట్టవలయును. ఇట్లు చేసి సాధించినచో నేను ధన్యుడయిననియు నాకర్తవ్యమునంతను నెరవేర్చిననియు నెంచుట సహజము. అయితే గుప్తవిద్యాపరునకేమో, ఆత్మనిగ్రహమును ఇంకను బహుదూరము సాగించుట అవశ్యకమని తెలియును. లోపలి కోపమువల్ల గలుగు బాహ్యచేష్టలనే

కాక కోపమును మనోభావమునే బొత్తిగ అణచవలెనని అతనికి తెలియును. అదేలయనగా, మనోభావములవల్ల జ్యోతిర్లోకమున (Astral Plane) ప్రచండశక్తులకు ప్రవృత్తిగలుగుననియు, స్థూలలోకమున వేయబడునట్టులనే ఆశక్తులయేటు కోపపాత్రములపై నవశ్యముగ పడుననియును, అనేక సందర్భములందు అట్టి యేట్లఫలము స్థూలఫలముకన్న ఎంతోఘనమై స్థిరతరముగ నుండుననియు అతనికి తెలియును.

వాస్తవముగ మనోభావములును అన్వర్థముగనే పదార్థములు. యోగదృష్టికి (Clairvoyant Sight) మనోభావముల ఆకారములును వన్నెలును స్పష్టముగ కనబడును. వాటి స్పందవేగముల ననుసరించి ఆకారములును వన్నెలును వేటువేటుగ నుండును. ఈ ఆకారములను వన్నెలను గురించిన విచారము అతిస్వారస్యమైనది. చిత్రపటములచే విశేషపరచబడియుండు వాని వివరమును లూసిఫర్, 1896 సెప్టెంబరు పత్రికలోని వ్యాసమున చూడవచ్చును. (ఇటీవల వేటు గ్రంథముగ ప్రకటిత మయ్యె)

9. మన కర్తవ్యాంశములు — ఈ యంశములను యోచించగ వలుకడల మనము చేయదగిన కార్యములు

స్ఫురించుచున్నది. మనోభావముచే అపాయము చేయుటకు సుసాధ్యమగునటులనే దానిచే మంచిది చేయుటకు సాధ్యము. మన మిత్రులనేకులు బాధపడుచుండునపుడు వారికి మనసా సహాయపడి బాధోపశమమును కలుగజేయుటకై వారితట్టు తగిన మనోభావ ప్రవాహములను పంపవచ్చును. ఇవిధముగ ఒక కొత్త ఉపకారప్రపంచ మంతయును మనకు లభ్యమగును. అనేకమంది కృతజ్ఞులు తమకు పలువిధములుగ ఉపకారము చేసినవారికి తగిన ద్రవ్యసంపత్తు లేనందున ఏప్రత్యుపకారము చేయుటకును కాకపోయేనే యని వ్యసనాక్రాంతులై యున్నారు. అయితే అట్టివారికి ఈ ఉపాయము సిద్ధముగనున్నది. అందుచే ఉపకారికి మానసప్రపంచమున అత్యధికమైన ప్రత్యుపకారము చేయవచ్చును. ఆ ప్రపంచమున ద్రవ్యసంపత్తు ఉండినను లేకపోయినను ఏమియు న్యత్యాసము లేదు.

10. ఆత్మగుణశక్తుల వికాసము—తలంచ శక్తిగల వారందరు ఇతరులకు సహాయము చేయ శక్తిగలవారే. ఇతరులకు సహాయము చేయశక్తిగల వారందరు అవశ్యముగ సహాయము చేయవలెను. ఇతర విషయములందు

వలెనే ఈ విషయమునను జ్ఞానము శక్తియగుచున్నది ;
 పదార్థధర్మజ్ఞానము గలవారికి దానిని వినియోగించు
 శక్తియును గలుగుచున్నది. కొన్ని మనోభావములు
 తమకును ఇతరులకును ఎట్టి ఫలితాంశముల గలుగజే
 యునో దానిని తెలిసికొనినందున వారు తామై సంక
 ల్పించి అట్టి ఫలితాంశముల సుత్పత్తిచేయదగిన యే
 ర్పాటు చేయగలరు. ఇవిధముగ ఒక మనుజునకు ఈ
 జన్మమందలి తనశీలమును క్రమముగ చక్కపెట్టుకొన
 శక్తి యుండుటయేకాక ఉత్తరజన్మమందు తన శీల
 స్వభావ మెట్లుండదగినదానిని నిర్ణయింప శక్తి కలదు.
 అదేలయనగా, మనోభావమనగా మానసశరీరములోని
 భూతముల స్పందమేకదా. ఒక మనోభావమును వట్టు
 వట్టి అభ్యసించినయెడల కారణశరీరమందలి భూతాంశ
 ములందు ఒక మెట్టుపైగ తత్సదృశమైన స్పందమును
 ఉత్పాదనచేయును. ఇట్లు క్రమక్రమముగ ఆత్మయందు
 గుణములు ఆవిర్భవించుచున్నవి. ఈ గుణము ఉత్తర
 జన్మారంభమున జీవుని మూలద్రవ్యమున నొకభాగమై
 అభివ్యక్తమగుట నిశ్చయము. ఈ రీతిగ క్రిందినుండి
 పైకి పోవ జేయుకృషిచే ఆత్మగుణములును ఆత్మశక్తులును

క్రమేణ వికసించును. ఈ రీతిగ మనుజుడు తన పురో
భివృద్ధిని శానామట్టుకు తన చేతనుంచుకొని భగవంతుని
మహారచనయందు వివేకముతో తోడ్పడుటకు ప్రారం
భించుచున్నాడు. ఈ విషయమై ఆధికాంశముల దెలియ
గోరువారు చదువదగిన గ్రంథోత్తమ మెద్దియనగా
శ్రీమతి బెనంటమ్మగారు వ్రాసిన “నంకల్పశక్తి,
దాని నిగ్రహము, దానికృషి” (Thought Power, its
Control and Culture).

దశమాధ్యాయము

బ్రహ్మవిద్య మనకు భోధించున దేమి

1. బ్రహ్మవిద్యవల్ల గలుగు మాఱులు—ఈ బ్రహ్మవిద్యాతత్త్వాంశములు సమగ్రముగ మనుజుని అవగాహనకు వచ్చినతోడనే, లోకయాత్రవిషయమైన అతని యభిప్రాయమంతయు ఎట్లు బొత్తిగమాఱునో అది పూర్వాధ్యాయములను సావధానముగ చదివిన వారికి ఈవరకే స్పష్టమైయుండవలెను. ఆమాఱులు ఎటువ్రక్కల నుద్భవిల్లునో, ఏ కారణములబట్టి ఆ మాఱులు కలుగునో, ఇవియుకూడ పూర్వగ్రంథభాగము వల్ల స్పష్టము కాగలదు.

2. మన జీవితము సప్రయోజనము—బ్రహ్మవిద్యా సిద్ధాంతమువల్ల ఈ లోకయాత్ర విషయమున యుక్తి యుక్త మగు అవగాహన మనకు కలుగుచున్నది. ఆ విషయము ఇంతకుమునుపు మనలో ననేకులకు సంశయ గ్రస్తముగనుండె. ఆ సమస్యకు ఉత్తరము దొరకకుండె.

ఈ బ్రహ్మవిద్యాసిద్ధాంతమువల్ల, మనమేల యిక్కడ నున్నాము, మన కర్తవ్య మేమి, ఆ కర్తవ్యము నెవ్విధముగ మనము సాధింపదగినవారము, అను నీ యంశములు మనకు తెలియవచ్చుచున్నవి. స్థూలప్రపంచమునకే చేరిన నుఖలాభములను మాత్రము వట్టిచూచినచో ఈ జీవితమువలని ప్రయోజన మెంతో అల్పముగ కనబడును. అయితే పై లోకమండలి వాచామగోచరమగు వైభవములనూ అనంత విభూతులనూ పొందుటకు ఈజీవితము మనలను సిద్ధపరచు పాఠశాలవంటిదను నంతమును. ఆలోచించినచో ఈ జీవితమువల్ల మహాప్రయోజనముగలదని అతిదృఢముగ చెప్పదగినదే. ఇది బ్రహ్మవిద్యవల్ల మనకు స్పష్టమగుచున్నది.

శి. ఇతరులకు సహాయపడుట—మనకు లభించియుండు తత్వజ్ఞానమువల్ల మనలను ఏలాగు ముందు అభివృద్ధి పరచుకొనవచ్చు ననునదియే. కాక ఇతరులకూడ అభివృద్ధియగుటకు ఏలాగున మనము సహాయపడవచ్చుననునదియుకూడ తెలియవచ్చుచున్నది. మన మనోభావమువల్లను మన దేహచేష్టవల్లను మొట్టమొదట మనకు అతిసంనిహితులు అథవా ముఖ్యప్రీతిపాత్రులగు కొద్దిమంది

కై నను బహు ఉపకారముచేయ గలుగుదుము. అటుపై న క్రమక్రమముగ మనశక్తి హెచ్చుచురాగా మానవకోటి కంతయు సహాయపడ గలుగుదుము. ఇట్టి సంకల్పమనో భావములచే మనము ఎంతో ఉన్నత అంతస్తు నెక్కి యున్నామనునది మనకే తెలియవచ్చుచున్నది. ఇంతకుమునుపు మనలో పలుమారు ఉదయించుచుండిన కేవల స్వార్థప్రయోజకమగు అల్పమనోభావము ఎంత నీచమైనదియు ఎంత హేయమైనదియు స్పష్టమగుచున్నది. ఏ విషయమునను మన అత్యల్పస్వప్రయోజనమునకు సంభవించు సాధకభాధకములను మాత్రమే యోచించక మానవకోటికంతకు దానివల్ల నగు సాధకభాధకములనుకూడ యోచింప మొదలుపెట్టుదుము.

4. స్వార్థవర్జనము—మనకు సంభవించు వివిధకష్ట దుఃఖములు, మనకు అతి సంనిహితములుగావున, సహజముగనే అతిహెచ్చుగ కనబడును. కండ్లదగ్గిరనుంచబడిన తట్ట సూర్యప్రకాశము నెట్లు కప్పివేయునో, ఆలాగున మన స్వంత కష్టదుఃఖములు మన దిబ్బిండలమంతను కప్పివేయునట్లుండును. అందుచే నర్థవస్తువులందును స్వర్గనుఖమున్నదను సంశయము మనము మరచుట సహ

జము. బ్రహ్మవిద్యాపరిచయము గలవారమేమో ఇట్టి విషయములను యథార్థ దృష్టితో చూడగలుగుదుము. బ్రహ్మవిద్యాబలముచే అట్టి మబ్బునంతయుదాటి దానిపై కెక్కి క్రిందిపదార్థములను పైనుండి చూడగలుగుదుము. అప్పుడు అతినంకుచితదృష్టితో క్రిందనుండి చూచునపుడు అగపడునట్లుకాక, వాటిని యథావత్తుగ గ్రహింపగలము. మోహదురభినివేశజాలయుక్తమై ఏదైనాని యథావత్తుగ తెలియలేకయుండు మన నికృష్టాత్మను దాని దోషములతోనహ బొత్తిగ కుంగగొట్టగలము. అప్పుడు అహంభావరహితమై స్వార్థవర్జితమైన స్థితికెక్కిన వారమైన మనకు ధర్మమును ధర్మార్థమై (నిర్వాణముగ) యనుష్ఠించుటయే మన కర్తవ్యమనునది స్పష్టమగును. మనతోటిపాటి మనుజునకు నహంభావము ఉత్తమోత్తమ సుఖదాయకమని తోచును.

5. ఒట్టున లోకగతియంతయు జేమకరమే—అదేలయనగా, ఇప్పుడు మనకెదుట తెరవబడియుండు జీవితమార్గము ఆనందమయమైనది నుమా! మనుజుడు అభివృద్ధి కాను కాను అతని కరుణయు మైత్రియు హెచ్చుచు పోవును. కావున లోకుల పాపదుఃఖబాధలు వాని

మనస్సున నంటుట హెచ్చగును. అయితే ఇదిట్లుండ
గా ఆ బాధయొక్క కారణము కూడ అతనికి విశదతర
మగుచు వచ్చును. ఇట్టిబాధయుండినను క్రియాంశము
లన్నియు చేరి సర్వప్రాణుల జ్ఞేమమునందే పర్యవసాన
మగుచున్న దనునది అతనికి బాగుగ అవగాహన
మగుచువచ్చును. కాబట్టి సర్వము జ్ఞేమకరముగనే
యున్నదను నిశ్చయజ్ఞానబలమువల్ల అగాధతృప్తియు
పూర్ణనిర్భయత్వమును అతనికి లభించును. ఇంతేకాక,
ఈశ్వరుని అద్భుత జగద్రచనాప్రకారమునూ, ఆ మహా
రచన యెంత నిర్విఘ్నముగ ఉద్దిష్టగమ్యస్థానము తట్టున
ఏకరీతిగ అడ్డిలేక నిర్వాహమగుచుండుటనూ ఆలో
చించగా ఒకవిధమైన ఆనంద ముద్భాసించును. మనము
ఆనందానుభవముతో నుండవలెననియే ఈశ్వరుని యు
ద్దేశమని అతనికి తెలియును. ఆనందముతో నుండుట
మన ముఖ్య కర్తవ్యమే యనియు వాడు భావించును.
అందుచే మనచుట్టు ఇతరులపై మనలనుండి ఆనంద
స్పందముల వ్యాపింపజేయవచ్చును. లోకమందలి దుః
ఖమును తగ్గించదగు మార్గములలో అది యొకటి
కదా.

6. మనుజుని వ్యథకు కారణము—సామాన్యస్థితి యందు మనుజులు తమ కష్టముల గుఱించి యనుభవించు వ్యథలో బహుభాగమునకు గారణమేమనగా ఆ కష్టములు తమకు అన్యాయముగ తటస్థించినవను భావమే. “ఇదంతయు నాకేల సంభవించవలెను? నావక్కయింటి వాడున్నాడు. ఏవిధమునను వాడు నాకంటె మంచివాడు కాడు. అయినను అతనికి రోగముచే కాని మిత్రవియోగముచే కాని ద్రవ్యనష్టముచే కాని కష్టము సంభవించలేదే, నేనేల కష్టపడవలెను” అని యొక మనిషి చెప్పును.

7. కష్టానుభవమునుండి ఎట్లు మేలుపొందుట—బ్రహ్మవిద్యాపరులకు ఇట్టి దురభిప్రాయము గలుగదు. ఏలయనగా ఎవనికిగాని తనకు రాదగని బాధ ఎన్నటికి సంభవించదని బ్రహ్మవిద్యాసిద్ధాంతము వారలకు నిస్సంశయముగ స్పష్టపరచుచున్నది. మనకు ఎట్టి కష్టము సంభవించినను, మనము చేసికొనిన ఋణస్వరూపమే యది. ఋణము దీర్చుట అవశ్యముగాన ఎంత శీఘ్రముగ దానిని తీర్చెదమో అంతమందిది. ఇంతమట్టుకే కాదు! అట్టి కష్టము ప్రతియొకటియు పురోభివృద్ధికి అవకాశమిచ్చును సుమా. దానిని మనము ఓర్పు గలిగి

ధైర్యముతో నహించుచు రావలెను. దానిచే నలగగొట్ట వడక, దాని నెదుర్కొని, దానివల్ల గలుగదగు లాభ మంతను పొందుచు వచ్చినట్టైన, మనలో ధైర్యము, పట్టుదల, అధ్యవసాయము మొదలగు కల్యాణగుణముల వికసింప జేసికొనగలము. ఇవిధముగ పురాతన దుష్కృత ఫలానుభవమునుండి కీడునకు బదులుగ మేలునే తెచ్చుకొనుదుము.

8. ఇతరులమరణము గుఱించిన వ్యసనము లేదు—
బ్రహ్మవిద్యావరునకు మరణభయమంతయు బొత్తిగ నివ ర్తించునని పూర్వమే చెప్పబడె గదా. అదెట్లునగా, మరణస్వభావమును అతడు పూర్ణముగ తెలిసికొని యున్నాడు. తనకు ముందుగా చనిపోవు వారివిషయ మై వాడు ఇక వ్యసనపడుటలేదు. ఎలయనగా, వా రలు అతనికి ఇప్పటికి సంనిహితులైయే యున్నారు. తన స్వంత దుఃఖమునకు వశుడై భేదించినచో చనిపో యినవారలకు భేదవిషాదములను కలుగజేసినట్లుగునని అతనికి తెలియును. వారలు అతనికి అతి సంనిహితులై యుండుట బట్టియు, ఉభయులకు గల సానుభవము పూర్వ మెన్నటికంటెను సంనికృష్టమైనందునను, పట్ట

రాని విషాదమునకు ఆస్పదమిచ్చినట్టైన అది వారియందు నిశ్చయముగ ప్రతిఫలించునని అతడు చక్కగ తెలిసికొనియున్నాడు.

9. మృతుల కెట్లు సహాయపడుట—ఇందువల్ల, మృతులైనవారిని మరచిపోవలెనని బ్రహ్మవిద్య చెప్పుచున్నదని తలచరాదు. అట్లుకాక, మృతులను సాధ్యమైనంత వరకు పడేపడే జ్ఞప్తిచేసికొనుటకు బ్రహ్మవిద్య ప్రోత్సాహపరచుచున్నది. అయితే, తన స్వంత వ్యసనము బట్టికాని, మృతులను తిరిగి భూలోకమునకు దేవలెనను ఆశచేగాని, తనకు గలిగిన వియోగభావమును బట్టికాని జ్ఞప్తిచేసికొనరాదు. వారి లాభాతిశయమునకే వారిని జ్ఞప్తిచేసికొనదగును. బ్రహ్మవిద్యాపరునకు ఒక అంశము స్పష్టమ. అదేమనగా, తన బలవత్తైన ప్రేమభావన మృతుల అభివృద్ధికి అత్యంతసాధక మగును. వారిని గుఱించి సరిగా న్యాయముగా మాత్రము తాను భావనచేసి నట్టైన వారి ఉత్తరాభివృద్ధికి అత్యంత సహాయము కాగలదు. ఈ విషయమున అతనికి ఏ సంశయము లేదు.

10. మనుజుని జీవితకాలమున స్వర్గవాసకాల భాగమే హెచ్చు—భూజన్మముల రెంటికి మధ్యకాలమందలి

మనుజుని జీవితభాగమును చక్కగ పరిశీలించినచో
 ఒట్టు జీవితమందు ఈ స్థూలశరీరమందలి జీవితము ఎం
 తో అల్పాంశమనునది స్పష్టమగుచున్నది. విద్యానం
 స్కారవంతుడగు ఉన్నత జాతీయ సామాన్య మనుజుని
 విషయమందు ఒక జీవితకాలము—అనగా వాస్తవ
 జీవితమున ఒకదినము—నరానరి పదునైదు వందల
 సంవత్సరము లుండును. ఇన్ని ఏండ్లలో సుమారు డెబ్బది
 ఎనుబది ఏండ్లు స్థూలశరీరమందును పదునైదు ఇరువది
 సంవత్సరములు జ్యోతిర్మయ (Astral) లోకమునను,
 గడచిపోవును. తక్కుభాగమంతయు స్వర్గలోకమున
 గడచును. కావున స్వర్గలోకవానమే మానవుని జీవిత
 మందలి నిండా ముఖ్యమైనభాగము. వివిధ సంస్కార
 వంతులగు మానవులలో ఈ లోకత్రయవానకాలవిష
 యమున శానా వ్యత్యాసములు కనబడుట సహజమే.
 మానవ నిమ్నవర్గములలో పుట్టియుండు, అథవా మన
 వర్గములోనే నిమ్నజాతులలో పుట్టియుండు, బాల జీవుల
 విషయము నెత్తికొని చూచినచో ఈ భాగములలో అతి
 వ్యత్యాసము చూపట్టును. ఏలయనగా వారి జ్యోతి
 ర్మయ (Astral) లోకవాసము నిండా హెచ్చుగను

స్వర్గవాసకాలము నిండా తక్కువగను ప్రాయశః ఉండవచ్చును. కేవల అడవి మనిషికి స్వర్గలోకవాస మనునది యుండనేరదనే చెప్పవచ్చును. స్వర్గలోకవాసమునకు అవశ్యకములైన సుగుణములను వాడు ఇంకను తనలో అవిర్భావము చేసికొనక యుండుటయే దానికి కారణము.

11. అందరకును మోక్షము గలదను నిశ్చయము—

ఈ సంగతులను తెలిసియుండుటవల్ల భవిష్యత్తు ఇవిధముగ నుండునని స్పష్టముగను నిశ్చయముగను మనము నిరీక్షించగలుగుదుము. ఇది యెంతో ఆశ్వాసకరమైన సంగతి గదా. ఇట్టి అంశములందు ఇప్పటివారికి సామాన్యముగ నిస్సంశయ జ్ఞానము లేకుండుట చూడగా ఈ విషయ మెంతో సంతోషకరము. బ్రహ్మవిద్యా పరునకు తన సంరక్షణము అనగా మోక్షమును (Salvation) గుఱించి ఎట్టి సంశయమును ఉండనేరదు. ఏలయనగా మనిషికి తన అవిద్యతప్ప వేటొకటి భయకారణము లేదు కావున సంరక్షణమే అవశ్యము కాదని అతడు తెలిసికొనియున్నాడు. ఈశ్వరుడు సృజించిన ప్రజలలో ప్రతి యొకరి విషయమై అతని సంకల్పము నిశ్చయముగ నెర

వేరగలదను దానిని సంశయించుట ఒక మహాపరాధ మనియే బ్రహ్మవిద్యాపరుడు ఎంచును.

12. ప్రపంచపురోవృద్ధికి సహాయపడుట—బ్రహ్మ విద్యాపరుడు మోక్షము గుఱించి కేవల “శాశ్వత ప్ర త్యాశ (Eternal hope)” మాత్రముతో నుండువాడు కాడు. శాశ్వత ధర్మముయొక్క గతిని తెలిసికొని యున్నాడు కావున, మోక్షము గుఱించి అతనికి దృఢ నిశ్చయము కలదు. అతనికి భవిష్యత్తు బాగుగ తెలిసి యుండుట బట్టి దానిని గుఱించి భయమే లేదు. కా బట్టి ప్రపంచపురోభివృద్ధి కార్యమున తన భాగమును నిర్వహించుటకు కావలసిన యోగ్యతను ఎట్లు సంపా దించదగునను విషయమునే అతడు చింతించదగినది. ఇక్కార్యమున ఇప్పుడు వాడు చేయగలిగినది అతి స్వల్ప ముగనే యుండవచ్చును. అయినను, తానుండుచోటనే తన చుట్టుముట్టు ప్రదేశములో, ఆ ప్రదేశము ఎంత నికృష్టమైనను, కొంచెమైన చేయలేనివా డెవడును లేడు.

13. సహాయపడుటకు దగిన సమయములు—ప్రతి యొకనికిని సమయములు దొరకుచునే యున్నవి. ఇత రులతోటి ప్రతియొక విధమైన సంబంధమును ఒక సమ

యమే నుమీ. మనతో సంబంధపడువారిలో ప్రతి యొకరును మనము సహాయపడదగిన జీవమే. ఆజీవము మన కుటుంబములో శిశువుగ పుట్టియుండవచ్చును, లేదా మనగుంపుకు చేరిన ఒక స్నేహితుడుగ నుండవచ్చును, లేదా మనకుటుంబములో వనిచేయు నొకరిగ నుండవచ్చును. ఒక విధమున కాకపోయినను మరియొక విధమున ప్రతియొకరును మనకు సమయము కలుగచేయుచున్నారు. ఇందువల్ల, మనము సంధించు వారిలో ప్రతి యొకరికిని, వారికి ఇష్టము లేకపోయినను, మన భావాభినివేశములను వెల్లడిపరచి వినుకుపుట్టించవలెనని నూచింప నుద్దేశ మెప్పటికిని లేదు. కొన్ని వేళలలో మన మతాభిమానులగు స్నేహితులపైకి అజ్ఞులై సమయోచితము తెలియనివారు కొందరు అట్లు వినుకు పుట్టించుట కలదు. అయితే మన కర్తవ్యమేమనగా, సహాయపడుటకు నదా సిద్ధముగ నుండవలసినది.

14. మనోవాక్కాయములద్వారా సహాయపడుట—
సహాయము చేయుటకుదగిన సమయమును మనము కుతూహలముతో నిరీక్షించుచునే యుండవలయును నుమా! మనశక్తికొలది ద్రవ్యసహాయము చేయవచ్చు

ను. లేదా అడిగినపుడెల్ల సలహాచెప్పిగాని మనకు గల జ్ఞానము వినియోగించిగాని సహాయపడవచ్చును. మాటచేగాని శరీరవ్యాపారముచేగాని మనము సహాయము చేయ వీలులేని సందర్భములు మెండుగ తటస్థించును. అయితే ఎట్టిసందర్భమునను ప్రీతియు క్షమై సహాయకర మగు సంకల్పమును వంప వీలులేక పోదు. సంకల్పశక్తిని తెలిసినవాడెవడును, దానిఫలము ఘోరప్రపంచమున తత్క్షణమే కనబడకపోయినను, దానినిగుఱించి సంశయము పెట్టుకొనడు.

15. బ్రహ్మవిద్యాపరుడు శుభమునే నిరీక్షించును—
బ్రహ్మవిద్యాపరునకును ప్రపంచమండలి ఇతరులకును ఉండవలసిన భేదమేమనగా అతడు సదా సంతుష్టుడై యుండవలెను. కష్టములు వచ్చినపుడు అనివార్యధైర్యము వహించవలెను. ఇతరుల కష్టసుఖముల దెలిసి వారికి సహాయముచేయుటకు సిద్ధముగ నుండవలెను. సదా సంతుష్టుడై యున్నను తన లోకవ్యవహారములో గంభీరముగ యోచించి తనకర్తవ్యమును చేయుచువచ్చును. ప్రతి యొకడును ప్రపంచమున చేయదగిన పని మెండుగ నున్నందున ఏ మాత్రము కాలహరణము చేయకూడదని

అతడు రూఢిగ తెలిసికొనియున్నాడు. పూర్ణమైన ఆత్మ నిగ్రహమును శరీరనిగ్రహమును అవశ్యముగ సంపాదించ దగినవని అతనికి స్పష్టమగును. అదేలయనగా, అవి సిద్ధించిననే, సమయమువచ్చినపుడు ఇతరులకు పూర్ణముగ సహాయము చేయుటకు అతనికి సాధ్యమగును. హీనభావమునువదలి ఉదారభావపక్షముననే ఎపుడును చేరుకొనును. నీచపక్షమును వదలి ఉత్కృష్టపక్షమునే ఆశ్రయించును. అన్నిటిలోను మంచిదే అతనికి అగ వడుటవలన అతనికి పరిపూర్ణమైన అద్వైతభావము సిద్ధించును. ప్రతివిషయమునను బాగుగ ఆలోచించి శుభపరిణామమునే నిరీక్షించునుగాని అశుభపరిణామమును సరకుకొనడు. మేలునే నిరీక్షించునుగాని కీడును తలంచడు. ఏలయనగా వస్తుస్థితిలో ముఖ్యాంశమున ఎప్పు టిగి శుభమే పరిణమించునని అతనికి తెలిసియున్నది. కదాన శుభమే నిలుచును కావున వస్తుస్థితిలో ఏవిషయమునను అశుభాంశము అనిత్యమే కదా.

16. ఈశ్వరునకు సహాయభూతుడగుట—ఇట్లు బ్రహ్మవిద్యాపరుడు ప్రతిదానిలోను సుగుణమును కనిపెట్టి అసుగుణమును బలపరచ యత్నించును. మహత్తైన

ధర్మాభివృద్ధిగతిని కనిపెట్టుకొనియుండి దానిని తెలిసి
కొనినపుడు ధర్మపక్షమువహించి ఆ ధర్మశక్తిమహా
ప్రవాహమునకు తన స్వల్పశక్తిప్రవాహమును చేర్చును.
ఈ రీతిగ ఎప్పటికిని విఘ్నముచేయక సదా సహాయమే
చేయుటకు యత్నించుచు అతనిశక్తిప్రసరించు స్వల్ప
మండలమునకు ప్రకృతిమండలమందలి మహోపకార
నిర్వాహకులలో నొకడు కాగలడు. అతని అంతస్తు ఈశ్వ
రునికన్న ఎంత తక్కువయినను, వారిద్దరికినుండు అంత
రాళ మెంత అచింత్యమైనను, వాడును ఈశ్వరునితో
కూడ సహాయభూతుడై పనిచేయువాడే. అదే మాన
వుడు ఎన్నటికిగాని చెందదగిన అత్యుత్తమ గౌరవము,
అతి మహత్తన అధికారము.

సమాప్తము

ఓమ్ తత్ సత్

Printed by J. R. Arla at the Vasanta Press, Adyar, Madras.

దివ్యజ్ఞానదీపిక ఆఫీసులో దొరకు

తెలుగు గ్రంథములు

Theosophy

దివ్యజ్ఞానసారము— చిట్టమూరు రామయ్యగారు
Theosophy ని గుఱించి వ్రాసిన ఉపన్యాసములు. 0 8 0

పరమగురుచరణసన్నిధి— శ్రీ జిడ్డు కృష్ణమూర్తి
గారిచే ఇంగ్లీషున రచితమైన గ్రంథముయొక్క
చి || రామయ్యగారి ఆంధ్రీకరణము. 0 4 0

ఆత్మవిచారము— అద్దంకి నీతారామకృష్ణగారిచే
రచితము. Theosophy గుఱించినది. హిందూశాస్త్ర
పచనములు పెక్కుగ నుదాహృతములు. (పూర్వ
భాగము.) 1 8 0

మీలోకము, మాలోకము (స్వార్థము, పరార్థ
ము)— శ్రీ బెసంటమ్మగారి 1922 వార్షిక సమ్మేళ
నందలి రెండు ఉపన్యాసముల సంగ్రహము.
చి. రామయ్య రచితము. 0 8 0

బ్రహ్మవిద్యాసారము— యోగి లెడ్జిబీటరుగారి
"An Outline of Theosophy". అ. మహాదేవ
కాశ్రీగారిచే ఆంధ్రీకృతము. 0 10 0

Theosophy and Hinduism

బ్రహ్మవిద్య— శ్రీమతి బెసంటమ్మగారి హిందూమత—
దివ్యజ్ఞాన విషయములైన రెండు ఉపన్యాసములు.
చిట్టమూరు రామయ్యగారిచే ఆంధ్రీకృతము. 0 8 0

రామాయణసంగ్రహము—శ్రీ బెసంటమ్మగారి
యపన్యాసములు. వి. గోపాలయ్యగారిచే ఆంధ్రీ
కృతము.

1 0 0

బ్రహ్మవిద్యాదర్శనము—చి. రామయ్యగారిచే
రచితము. ఇందున హిందూమత సిద్ధాంతము Theo-
sophy దృష్టితో చక్కగ ఉపపాదించబడి
యున్నది. రెండవకూర్పు. సవరింపబడినది.

1 4 0

Hinduism

బ్రహ్మసూత్రసారము—వా. వెంకట శివాచార్యుని
గారిచే రచితము.

1 4 0

భాగవతసారము—

,,

1 8 0

భక్తియోగము—జం. శ్రీనివాసరావుగారిచే రచి-
తము.

0 8 0

వేదోక్తధర్మతత్వము—అ. మహాదేవశాస్త్రి రచిత
ము. ఇందున ముఖ్యములైన హిందూమతాచారముల
తత్వము మూలప్రమాణానుసారముగ నిర్ణయింపబడి
యున్నది.

0 8 0

సిద్ధాశ్రమము—మొ. వెంకట్రామరావుగారు రచించి
నది. ఇది పారమార్థిక నవలవలె నున్నది. ఒక ముము
క్షువుయొక్క అనుభవములను దెలుపునది. చదువరుల
కావ్యాదకరము.

JAGADGURU VISHWARADHYA
NA SIMHASAN JNANAMANDIR

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

LIBRARY

Jangamawadi Math, Varanasi

ది వ్యజ్ఞాన దీపిక

A Telugu Monthly Organ of Theosophy

ఆంధ్ర దివ్యజ్ఞాన మాసపత్రిక

Editor: Pandit A. Mahadeva Sastri, B.A.

సంపాదకుడు: అ. మహాదేవశాస్త్రి, బి. ఏ.

చందాదారులకు నూచన

పత్రికా కార్యస్థానము:—అడయూర్ (మదరాస్)

సంవత్సరమునకు కపాలాక్షాలిచేరి చందా 1 రూపాయి

చందాదారులు తమ చందాపైకమును మనియార్డరు మూలకముగ పంపుట మంచిది. వి. పి. చేసినయెడల వారికి రెండు అణాలు హెచ్చుగ ఖర్చుపడును.